

Simbol duhovnega junaštva

Sto let rojstva Edvarda Kocbeka – za akademijo pri Svetem Juriju 1,5 milijona, za ljubljansko pa 18,5

Hrvati prijeli Slovenca

Stefan Tibaut je v torek, 21. septembra, na svojem zemljišču, ki katastrsko spada pod Hrvaško, želel nakopati zemljo, Hrvati pa so ga odpeljali na policijsko postajo v Mursko Središče in od tam k sodniku za prekrške v Čakovec ...

Ko se vojska na ogled postavi str. 11

2. sejem znanja, tehnike
in sredstev za obrambo

Glamur str. 35

Slovensko mladinsko gledališče v središču Ljubljane je bilo prizorišče predstavitve Murine kolekcije jesen - zima. V Muri so zapisali, da so luksuz, kakovost, inovativnost in modernost ključne besede te nove kolekcije ...

**Str. 2 – Sojenje za
majsko streljanje
v Čemelavcih**

»To ni bil umor,
to so bile kolone!«

Včeraj se je na soboškem okrožnem sodišču začelo sojenje 30-letnemu Sašku Cenerju

**Str. 4 – Tudi rogašovski
svetniki so se sestali
prvič po počitnicah**

**Ovadbba župana
še vedno
aktualna tema**

Računsko sodišče se je aktiviralo v primeru Jaušovčeve prijave

**Str. 7 – Reflex
Gornja Radgona
odpira novo tovarno**

**Z naj sodobnejšo
tehnologijo v
evropski vrh**

Obseg poslovanja
5 milijard tolarjev

**Str. 13 – Dokončne
odločbe o državni
pomoči za lanskeletno
škodo v kmetijstvu**

**Kdaj upravičen-
cem tudi denar?**

Denar v skupni višini 561 mio. tolarjev bi moralo vmiti skoraj 16 tisoč oškodovancev

**Str. 15 – Zavest o
zdravi in okusni hrani**

**Ljudsko kulina-
riko uvaža v so-
dobno kuhinjo**

Dušan Zelko se čedalje bolj posveča makrobiotski prehrani

NAROČNIK

Nepreslišano

ODI, KA TE
BOJ POMOREN!

SLS
MOSTOVI

Koalicija četvorka

Slovenijo
želi zbuditi

Svoje kandidate predstavlja tudi Koalicija liste, ki jo sestavljajo Glas žensk Slovenije, Zveza za Primorsko, Zveza neodvisnih Slovenije in Nova demokracija Slovenije, še bolj znana pa je kot Koalicija četvorke. Gre za štiri liste, ki so oblikovale skupna programska izhodišča, nastopajo pa pod geslom Slovenija, zbudi se! V Pomurju bodo imeli štiri predstavnike.

Med drugim se bodo zavzemali za uravnotežen razvoj celotnega slovenskega prostora na vseh ravneh, za svobodo delovanja, grajeno na svobodi človeka kot posameznika, za spoštovanje različnosti ter odprtost za vse ideje in pobude, zavzemali pa se bodo za družbo vsesplošnega sožitja. Janja Holcman Babič želi poskrbeti za prihodnost Prlekije. »Najprej bo treba poskrbeti za otroke in omogočiti mladim Prlekom delo v domačem okolju.« Med drugim se bo zavzela za razvoj novih delovnih mest ter za graditev ceste do Prlekije, ki bo omogočala pot v prihodnost. Na skupni listi četvorke kandidirajo še Peter Varga, Emil Rošič in Damijan Mihael Koren.

A. N. R. R.

Junijska lista

Ambasadorji
ljudi

Junijska lista je nestrankska lista, ki se zavzema za socialno državo in socialno-tržni ekonomski sistem po skandinavskem vzoru. Nastala je, ker je v Sloveniji okoli 300 tisoč revnih, 160 tisoč invalidov, 100 tisoč brezposelnih in ker je tretjina ljudi starejših. Je gibanje ljudi, ki dobro v srcu mislijo, njihovo geslo pa je: Smo ambasadorji ljudi. Na listi kandidatov za državnoborovske volitve so medicinske sestre, zdravstveni tehniki, invalidi in socialno čuteči ljudje.

Junijska lista poziva k večji občutljivosti Slovenije za šibkejšo in socialno ogroženo in k ohranjanju človekovega dostojanstva, v parlamentu pa bo zastopala nevladne organizacije. Zavzemala se bo za dobro zdravstvo in enakopravno dostopnost do zdravstvenih storitev, za šolo, ki mora postati šola učenja za življenje, ustvarjalnost, solidarnost in strpnost, za programe, ki bodo prispevali k kakovostnejšemu življenju starejših ljudi, ter za pomoč mladim družinam.

Za naklonjenost volivcev se bodo v Pomurju potegovali Milan Horvat, ki kandidira v Lendavi, Peter Meško v Ljutomeru, Martina Horvat v Murski Soboti - Goričko, Metka Sraka v Murski Soboti - Beltinci in Silva Vračko v Gornji Radgoni. Milan Horvat se bo zavzemal za boljše življenje socialno ogroženih, Peter Meško bi rad pomagal invalidom in starejšim ljudem, Martina Horvat se bo zavzemala za prisotnost zdravstvenih delavcev pri soustvarjanju zdravstvene in socialne politike, Metka Sraka za boljše možnosti šolanja, bivanja in ustvarjanja, Silva Vračko pa za zdravo, ustvarjalno in varno življenje v dobro nas vseh in naših otrok.

M. H.

Za podjetno Slovenijo

Veljava drobnemu
gospodarstvu

Za podjetno Slovenijo je nestrankska lista, na kateri so poslanci v parlament kandidirajo ustanovitelji in nosilci samostojnih gospodarskih dejavnosti s področja obrti in podjetništva, kmetijstva, samostojnih poklicev in drugih samozaposlenih, ki, kot so zapisali v svoji zloženki, »skrbijo za blaginjo Slovenije, ne najdejo podpore in priložnosti, da bi uveljavili svoje ideje, želje in predloge.«

Pravijo, da so tisti, ki v državi ustvarjajo, in da želijo pri odločanju o gospodarski in družbeni prihodnosti tudi aktivno sodelovati. Zaposlovanja po njihovem mnenju ne bo brez ustvarjanja novih podjetij, skrbi jih tudi to, da bodo počasi le še majhni obrtniki in podjetniki tisti, ki bodo slovenski, vsa druga velika podjetja bodo v lasti tujih investorjev.

Kandidati nestrankske liste Štefan Matjašec, volilni okraj Lendava, Ivan Kukovec, volilni okraj Ljutomer in Ormož, ter Ernest Bransberger, kandidat obeh murskosoboških volilnih okrajev, so v svojem volilnem programu med drugim tudi zapisali, da se bodo zavzemali za dosledno spoštovanje pravil finančne discipline in hitrejšo gospodarsko rast.

Vanja Poljanec

Sojenje za majsko streljanje v Černelavcih

»To ni bil
umor, to so
bile koline!«

Včeraj se je na soboškem okrožnem sodišču začelo sojenje 30-letnemu Sašku Cenerju, ki mu obtožnica očita storitev kaznivega dejanja umora in kaznivega dejanja poskusa umora. Tako se je začela razpletati zgodba o majskem streljanju v Kranjčevi ulici v Černelavcih, kjer sta se spopadli dve skupini Romov.

Pred sodnim senatom, ki mu predseduje Milan Forštnarič, sta najprej kot priči nastopili Kristjan Pestner in Jasmin Kokaš. Pestner je povedal, da je bil tisti večer na Pušči, ko je zaslišal kričanje in streljanje. Videl je, kako je pokojni Milan Baranja s strel iz pištole zadel Jožefa Mullerja, ki je Baranja pred tem udaril, in Zdenka Pestnerja. Kristjan Pestner se je nato vrgel na Baranja, še prej pa vzel palico in ga udaril. Baranja je potem nehal streljati. Povedal je še, da je Baranja po streljanju šel stran, za njim pa se je odpravil obtoženi Cener, ki je nato proti njemu večkrat zamahnil, Cener pa je zamahnil še proti

Bojanu Horvatu, ki je ležal zraven na tleh. Potem je Kristjan Pestner zgrabil Cenerja in ga umiril. Na vprašanje, kakšen se mu je zdel Cener, Pestner odgovori, da je bil podivjan. Dodal je še, da je videl Slavka Pestnerja, kako z vilami zabada Baranja in Horvata. Jasmin Kokaš je dejal, da se je v prepričeval, ker ga je želel prepričati. Tudi on je slišal streljanje, njega pa se je oklenil Müller, ko je bil zadet, tako, da sta oba padla po tleh. Kokaš je še dejal, kako je videl Cenerja z nožem v hrbet zabadati Baranja, videl pa je tudi Pestnerja z vilami.

Kot prič je bil zaslišan tudi sin pokojnega, Dejan Baranja, ki je dejal, da, ko je stopil iz hiše, ker je slišal kričanje, ga je napadlo več ljudi. Ti so ga podrli na tla in udarjali. Za očeta je trdil, da ni imel pištole. Povedal je, da je videl Cenerja, kako ima dva noža (Cener je med njegovim pričanjem zakričal, da laže, op. p.), videl pa naj bi tudi, kako je več ljudi skakalo po očetu. Povedal je še, da je njegov stric vse

Tožilstvo Cenerjabremeni umora Milana Baranja in poskusa umora Bojana Horvata. Prvega naj bi 11. avgusta nožem zabodel v hrbet, tako da je le-ta zaradi ran na mestu dogodka umrl, Horvata pa je z istim nožem večkrat zabodel v hrbet, zatilje in obraz. Pravočasna zdravniška oskrba je preprečila, da Horvat poškodbam ni podlegel. Saško Cener se med preiskavo ni zagovarjal, pred tako tega ni storil včeraj na sodišču.

podkupil, Cenerju pa naj bi dal 600.000 tolarjev za umor. Na koncu je dejal, da ni šlo za umor, temveč za koline. Pred preiskavo naj bi tudi mu grozili, da naj

se pazi, kako bo pričal. Na sojenje, koga se je bal, ni želel govoriti. Včeraj sta pričala še sin pokojnega in Bojan Horvat. A.B., foto N.

Komentar

Bomo sadili lipe?

Tibaut s Hotize, ki je sočasno z miroljubnim graditeljem mostov sedel v čakovskem priporu, menda zaradi izkopa zemlje na črno ob reki Muri, ali kak lendavski ribič, ki lovi v svojem revirju na reki Muri in ki po novem ni več v upravljanju slovenske družine, zato ga sosedje iz Hrvaške veselo preganjajo oziroma zahtevajo, da se ribiči prijavljajo na posebni kontrolni točki ali kakorkoli se že to imenujejo, nista doživela takega medijskega odziva kot branilec slovenske zemlje in graditelj mostov, ki je pristal v priporu v Bujah. Tibauta ni pričakal predsednik odbora za mednarodne odnose pa tudi minister za zunanje zadeve se ni vrnil iz New Yorka. Tudi ob prejšnjih kratkih stikih na Hotizi si je minister samo enkrat komaj komaj vzel toliko časa, da je prišel do Hotize. Pa ne bilo nič slabega, če bi se kateri od visokih funkcionarjev prišel slikat na Hotizo ob vrnitvi Tibauta iz Čakovca. Pa tudi kak naš poslanski kandidat, ki se je pohitel slikat v Portorož, bi se lahko dal poslikati dobrih deset kilometrov od domačega doma. Na Hotizo jih ni več, ker bi jih rahlo zaboletela glava. Naj spomnimo, sporazum Drnovšek - Račan je bil potrjen z visoko stopnjo konsenza tudi v našem parlamentu. In če bi prišli na Hotizo, bi pač videli nekatera dejstva, ki se jih na obali morda ne da videti. In tudi

branje hrvaške izjave iz leta '94, bi predsednika parlamentarnega odbora postavilo na laž. Hotiza je namreč lep primer, vendar zakrit pred javnostjo, iz katerega je razvidno, kakšen je bil naš odnos do meje. O tem, kako je bilo pred sporazumom, nima smisla izgubljati besed. Po parafiranju sporazuma pa je dejstvo, da je naša politika ta sporazum akceptirala in ga pri kopenski meji tudi dosledno spoštovala. Nesporo je tudi, da ga je kot golo dejstvo vzela tudi sosed. Vendar ga ta očitno razume kot tisti minimum, na katerega bi lahko pristala, medtem ko so njegovi apetiti mnogo večji. Namreč, če bi držala teza, da naj bi se obe

strani vzdržali vseh posegov na meji, dokler ta ne bo dokončno določena, potem pač sosedje ne bi počeli tega, kar počenjajo. Razumljivo sicer je, da je morje naša nevrogična točka in da si nikakor ne bi smeli dovoliti, da nam Hrvatje s svojimi izsiljevanji na morju poskušajo na silo odvzeti status morske države in nas tako strateško osiromašiti in spraviti v gospodarsko podrejen položaj. Pa se vrnimo nazaj, za časa Jugoslavije je bila mejna črta na Hotizi ne glede na katastrof reka Mura. Če bi to izhodišče veljalo, kot je trdil Mesić v času svojega poletnega oddiha in naj bi izhajalo iz stališč Banditerjeve komisije, se na Hotizi ne bi zgodilo, kar se je. Če bi Hrvatji vztrajali pri katastru, potem tudi ne bi ravnali tako, kot so. Namreč kontrolno mejno točko na Hotizi so postavili na mejno črto, določeno v sporazumu Račan - Drnovšek, in ne ob

magistralno cesto na Hotizi. Tako tudi nikogar ne spravljajo na glasja o gradnji mostu, ki ga bi do začeli graditi namreč Hrvatji ki je sicer lasti KS Hotiza. Če bi Hrvatji spoštovali odločitev Banditerjeve komisije, Hotizani ne bi izkopal kar nekajkrat sedle v čakovskem priporu. Pa ne samo Hotizani, tudi delavci iz lendavskega rudarstva so se preizkusili v izkopskih delih. Namreč, da se v čakovskem priporu zapletijo vlečejo za od osmestopletne, ko smo ravno zaradi nevarnejšega položaja in tudi izhoda v Piranskem zalivu vztrajali pri katastrskih mejah, na kopno vemo, kaj pomenijo na kopno pri Hotizi. In če je tako, potem se morali kot država tako obnašati. Namreč ni ravno normalno da Hrvatom dovolimo, da izkopljejo vse dobro, kar jim s sporazumom Račan - Drnovšek preboda, pa jim pa to ne ustreza, pa naj izsiljujejo z raznimi izsiljevanji namenom, da »osvojijo« mejo, katere se odzivamo tako da v prvo preprekamo, kdo bo posredoval - inšpektor ali policist. Ravno hrvaško početje na kopenski meji bi nam moralo biti izhodišče za odločen odgovor na morju. Naški del meje je »požrta« mejo na reki Muri in »požrta« mejo sto krpico rodovitne primorske zemlje, kjer naj bi uspevali. In če je bil dosežen načrtani konsenz, potem je treba pri tem vztrajati. Če pa ni tako, potem je treba biti dosledni na vsej meji in zaščititi interese vsaj največje bivalcev, ne samo »lipico« zaslužni na Razkrižju.

Že spet je umrla
DEMOKRACIJA!

Pokončali so jo
njej sovražne in ali
neuke stranke,
politični koristoljubci
in uslužni mediji.

Znova se lahko rodi 3. oktobra 2004.

Podpisniki kandidature Slavka Švende za
župana Mestne občine Murska Sobota

Simbol duhovnega junaštva

SPARKASSE
Društvena banka

TEMPIRANO

Jože Štrkl, direktor Tondacha Slovenija: »Zamisel avstrijskega lastnika, da postanemo vodilni proizvajalec in ponudnik strešne kritine v Sloveniji, se uresničuje, saj bo Tondach Slovenija letos na slovenskem trgu prodal milijon kvadratnih metrov strešnikov.«

Miran Druscovich na otvoritvi Koncept optimuma: »Danes smo tukaj in po šestih mesecih zadovoljni. Zadeve so se začele dogajati in še nismo na koncu naše poti.«

Mag. Anton Balažek, župan občine Lendava: »Te prostore želimo koristiti tudi za svoje potrebe, torej za projektno delo in informiranje tistih ciljnih skupin, ki jih urad za delo ne obdeluje toliko. To so predvsem študentje in mladi izobraženci, ki jih želimo vključevati v projekte in tako ustvarjati stike z delodajalci ter jih motivirati za odpiranje kreativnih delovnih mest.«

Dušan Zelko, učitelj kuharstva na Srednji gostinski šoli v Radencih: »Makrobiotika je beseda, ki je bila v slovenskem jeziku dolgo neznana. V novem času pa dobiva makrobiotika, v latinščini to dobesedno pomeni živeti in prehranjevati se v harmoniji z naravo, vse bolj na veljavi. Veda se ukvarja tudi z načinom prehranjevanja prednikov. Makrobiotika upošteva potrebe in reakcije telesa, ki je vsekoli v delovanju, ter prehrano, izkoriščanje hrane in oddajanje odpadkov. Znanje o tem je zelo pomembno, ko se na tržišču pojavita makrobiotska hrana in industrijsko pripravljena hrana.«

Marko Močnik, Mrežni pomurski podjetniški inkubator: »Danes je treba ustanoviti podjetje, ki bo konkurenčno kitajskim, kajti tam delajo za en dolar na dan, zato se mora naš podjetnik osredotočiti na tržne niše, in da dela tisto, česar drugi ne proizvajajo.«

Branka Kuzma Smolič, Zavod za zaposlovanje: »Samozaposlitve so velikokrat eksistenčnega namena, saj gre samo za lastno preživetje. Tak delavec se odloči za delo, ki ga je opravljal doslej, ali delo, ki ga obvlada, pri tem pa slabo zasluži. Podjetnikom manjka podjetniškega znanja in redki so, ki iščejo nove ideje in tržne niše.«

Robert Grah, Gospodarska zbornica Slovenije: »V Pomurju je v različne oblike grozda vključenih 50 do 70 malih in srednje velikih podjetij, saj so podjetja začutila, da so skupaj močnejša. V naši regiji je trg majhen, pravega podjetniškega potenciala ni, zato so povezovanja med malimi in srednjimi podjetji izrednega pomena. Ko se podjetja združijo, nastane novo podjetje z novim potencialom in dobi novo vrednost. Znotraj povezanih podjetij se določijo pravila igre, skupni interesi, pomembno pa je, da ima vsak grozd dobrega liderja ali motor, ki vse skupaj žene naprej.«

Tudi rogašovski svetniki so se sestali prvič po počitnicah

Ovadbba župana še vedno aktualna tema

Računsko sodišče se je aktiviralo v primeru Jaušovčeve prijave

Čeprav naj bi na prvi seji po dopustih odločali le o vsebinskih zadevah, kot je rebalans proračuna, prevozišolskih otrok, cenah odvoza odpadkov ipd., pa je bila tudi ta, tako kot zadnja seja pred dopusti, zaznamovana s sporom med svetnikom Zvonkom Jaušovcem in županom Jankom Halbom.

Tokrat zadeva sicer ni bila tako ostra in vidi se, da se svetniki nočejo več ukvarjati s tovrstnimi zadevami, saj, kot pravijo, nočejo razbijati občinskega sveta. Če spomnimo, se je celotna zgodba začela aprila z Jaušovčovo prijavo župana Halba Računskemu sodišču in nato še ovadbo Okrožnemu državnemu tožilstvu v Murski Soboti. Obkraj je vsebina prijave župana bremenila domnevno negospodarnega in nezakonitega ravnanja. Sodu pa je izbila dno občinska seja nekaj dni po ovadbi sodišču, ko je Jaušovec pred svetniki pojasnil svoje dejanje. Takrat skoraj nobeden od svetnikov ni odobral njegovega početja, župan pa ga je obtožil celo za lažnivca, nakar je Jaušovec sejo protestno zapustil. Prav o tej obtožbi pa je tokrat tekla beseda. Takrat naj bi beseda »lažnivec« letela na Jaušovca zato, ker ni predložil nobenih dokazil za navedene očitke. Tokrat je Jaušovec poskrbel za to in svetnikom razdelil dokumente, ki naj bi dokazovali vsaj eno točko njegovih očitkov. To naj

bi bilo v začetku leta napisano poročilo nadzorne odbora (NO) in županov odgovor nanj, kar naj bi dokazovalo, da je odbor sestavil poročilo, ki je bilo negativno za župana, in da je bil o tem poročilu seznanjen tudi župan. To pa pomeni, da je bil NO aktiven. Ravno to pa je bil eden od očitkov, češ da naj bi župan ves čas molčal o poročilu, čeprav je vedel, da je poročilo pripravljeno, in s tem NO predstavil kot neaktivnega, nato pa je sledila razrešitev odbora.

Po razdelitvi dokumentov je Jaušovec sejo zapustil, sicer tokrat ne iz protesta, ampak zaradi družinskih razlogov. Svetniki, kot je bilo povedano uvodoma, pa o tem niso več hoteli razglabljati. Župan je razložil, da NO ni bil razrešen na njegov predlog, ampak na predlog predsednika tega odbora ter, da sam nikoli ni zamolčal poročila, ki pa niti ni dokončno poročilo, ampak nasprotujoče si mnenje dveh članov odbora. NO pa tudi ni izpeljal celotnega postopka do konca in ni obvestil občinskega sveta o poročilu, kar seveda ni naloga župana.

Tako se je celotna zadeva vsaj v tem delu rešila po načelu volk sit, koza cela. Jaušovec je posredoval dokument, ki ga zadnjič ni posredoval in ki dokazuje, da je odbor pripravil poročilo. Ta dokument pa bistveno ne bremeni župana, saj župan ni

predlagal razrešitev odbora, sam pa praviloma ni dolžan obveščati svetnikov o poročilu NO, ki ga niti niso dokončno potrdili vsi člani odbora. Edini niso dokončno potrdili vsi člani odbora, čemu je takrat no nerešeno vprašanje tukaj ostaja, čemu je takrat ni predsednik NO Drago Lang podal predlog o razrešitvi, s čemer se je postopek o sprejemu poročila in seznanitvi z občinskim svetom ustavil. In zakaj je to poročilo tako pomembno? Prijava na podlagi tega poročila je Jaušovec spisal prijavo in ovadbo, ki župana bremenila nezakonitega in negospodarnega ravnanja. O teh očitkih pa tokrat ni bilo govora, saj bosta o tem odločala računsko sodišče, ki naj bi se po zadnjih informacijah še aktiviralo, in okrožno tožilstvo ter ugotovila, ali je bila za nezakonita dejanja.

Sv. Jurij ob Ščavnici

Potrdili meje koridorja

Koliko za priključek na javni vodovod

Na seji občinskega sveta občine Sveti Jurij ob Ščavnici so svetniki obravnavali osnutek odloka o priključevanju na javni vodovod, ki so ga pripravili po primerjavi s sosednjimi občinami. Najnižji prispevek bi po takšnih izračunih znašal 350 tisoč tolarjev, vendar so ga na predlog župana poenotili in bodo tako gospodinjstva za priključek plačala 250 tisoč tolarjev.

Na to ceno, 250 tisočakov, pa so sprejeli tudi dva popusta, kot so ju poimenovali. Tisti, ki se bodo lahko priključili na sedanji vaški vodovod – del sedanje infrastrukture se bo uporabil za nov vodovodni sistem – bodo plačali prispevek v višini 230 tisoč tolarjev. Tisti, ki pa živijo v koridorju načrtovane avtoceste, naj bi za priključke plačali 130 tisoč tolarjev. Slana je namreč mnenja, da bi bil ta popust kompenzacija za to, da so ljudje iz dobre volje odstopili svojo zemljo in dopustili, da avtocesta teče 50 metrov vstran od njihove hiše.

Razliko do celotnega zneska pa naj bi poravnali z delom pričakovane odškodnine, ki jo je določilo Ustavno sodišče republike Slovenije in naj bi jo država plačala občini za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč ob avtocesti.

Do nesoglasij med svetniki je prihajalo predvsem zaradi neenotnosti o postavljenem koridorju, ki zajema 119 gospodinjstev občine

Sveti Jurij ob Ščavnici. Nekateri so menili, da meja pač neke mora teči, spet drugi so bili prepričani, da to lahko privede do nesoglasij med sosedi. Po mnenju nekaterih svetnikov bi morali biti olajšave deležni domala vsi prebivalci Kupetincev, Dragotincev in Grabonosa. Mirko Križan je zahteval, da bi enako morali obravnavati še prebivalce vasi Čakova, saj bosta skrajno potekala izvoz in dovoz na avtocesto, to pa naj bi posledično prineslo veliko povečanje cestnega prometa. Cesto so zaradi avtoceste resda prenovili, vendar ob njej ni pločnikov, ki bi krajanom Čakove zagotavljali prometno varnost. Po mnenju svetnika Marka Kranerja so prebivalci Čakove upravičeni do najvišjega popusta tudi zato, ker bodo z izgradnjo avtoceste izgubili sedanji vodovod in se bodo tako prisiljeni priključiti na nov sistem. Podobno naj bi se po njegovem zgodilo v Seliščih in Slaptincih. Vendar so na koncu, sicer zelo tesno, potrdili prvoten koridor, ki, kot že rečeno, zajema 119 gospodinjstev.

Sicer pa je Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer že začelo z gradnjo javnega vodovoda. Občina Sveti Jurij ob Ščavnici je za njegovo izgradnjo namenila skupno 54 milijonov tolarjev. Z deli, ki bodo stala 21,8 milijona, so že začeli v Dragotincih, preostala sredstva pa naj bi v prihodnjih letih porabili predvsem za širitev javnega vodovoda.

Vanja Poljanec

Gornja Radgona

Znani dobitniki občinskih priznanj

Praznovanja ob prazniku

Razpis za podelitev občinskih priznanj je bil objavljen že v juliju. Nanj so različna društva, zavodi, institucije, zveze in gospodarstveniki v občini Gornja Radgona poslali sedem vlog s podrobnimi opisi morebitnih nagradencev.

Komisija za priznanja, pohvale in nagrade, katere predsednik je Viljem Žunkovc, po njegovih besedah ni imela težkega dela. Zlati grb bo to leto občina Gornja Radgona podelila Milku Kranjcu, diplomiranemu inženirju inženirji mi je, ki je kot član upravnega odbora Pomurskega sejanja prispeval h kakovostni rasti sejma.

Za dolgoletno delo na zagi, ki jo je prevzel od svojih staršev in jo tudi moderniziral, bo prejel srebrni grb občine Gornja Radgona samostojni podjetnik Drago Toth Bronasti grb je to leto namenjen Karlu Korošcu, ki je sto let poje in vodi Gasilski oktet Gornja Radgona. Drago pa se z zahvalno listino želi oddolžiti tudi pripravi šanu Zagorcu za njegovo delo pri organizaciji pripravi izvedbi državne prireditve ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Slovesna seja občinskega sveta ob 9. prazniku občine Gornja Radgona, na kateri bodo podelili občinska priznanja, bo v petek, 1. oktobra, v dvorani Kulturnega doma in bo le ena od številnih prireditev, ki jih pripravljajo v občini Gornja Radgona ob tem prazniku.

Vanja Poljanec

Brez dvoma najboljša cena!
Akcijska
od 1. 10. do 13. 10. 2004

SAMO 119.-
Radenska Classic, 1,5 l, PET
Radenska, Radenci

SAMO 314.-
Čokolina, 250 g
Podravica, Zagreb

SAMO 435.-
Zobna pasta
Aquafresh Whitening Multi action, 100 ml
Glaxo Smith Kline

Akcijska ponudba velja v vseh živilskih prodajalnah Mercator in Mercatorjevih franšiznih prodajalnah od 1. 10. do 13. 10. 2004 oziroma do prodaje zalog. Cene so v SIT. Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana.

Drugi praznik KS Pušča

Položili kamen za športnorekreacijski center

Ob otvoritvi asfaltirane ceste skozi Puščo, položili smo temeljni kamen za novi športnorekreacijski center, ki bo s svojim videzom lani odprtega otroškega igrišča in drugimi pridobitvami so zaznamovali drugi praznik krajevne skupnosti Pušča, ki je najmlajše samostojno naselje pri nas in je edina samostojna romska krajevna skupnost v Evropi. Ob krajevnem prazniku, ki je letos nekoliko prej, kot je bil lani, so v kulturnem programu nastopili tudi otroci iz vrtca Romano

Učenci so končali z asfaltiranjem 850 metrov dolgega odseka ceste, ki povezuje glavno cesto z romskim naseljem. Investicija je vredna 9,5 milijona tolarjev, sredstva za obnovo pa je dobila občina. Poleg tega so na igrišču masprosti vrtca položili temeljni kamen za izgradnjo športnorekreacijskega objekta. Načrtujejo, da bi ga predali namenu praznovanja tretjega krajevnega praznika.

Ob drugem občinskem prazniku so nastopili tudi najmlajši, ki obiskujejo vrtce.

»Danes, ko praznujemo, so dovoljene sanje, vendar se moramo hitro vrniti na realna tla,« je v svojem nagovoru poudaril predsednik KS Darko Rudaš. Dodal je, da si prizadevajo, da svojo KS razvijajo glede na možnosti in tudi potrebe. Posebej pa želijo poskrbeti tudi za družabno življenje in v ta namen ustanavljajo različna društva. Ustanovili so že gasilsko in turistično društvo, tik pred ustanovitvijo pa je tudi upokojensko društvo.

Tudi Mestna občina si prizadeva, da bi se Romi čim bolj vključevali v razvoj celotne občine. Da bi vključevanje v različne procese potekalo bolj tekoče - zaposlovanje, izobraževanje, vključevanje v ureditev komunalne infrastrukture -, si bodo prizadevali, da bi občine, v katerih živijo Romi, od države prejeli več pomoči. V naselju Pušča živi v 120 družinah okoli šeststo Romov, večina jih je brez zaposlitve, saj je zaposlenih le okoli 40

Romov. Večina Romov na Pušči ima urejene bivalne razmere in relativno dobro urejeno komunalno infrastrukturo, še vedno pa se to ne da trdit za vse romske družine. Zato bodo tudi v prihodnje poskušali z občinskimi sredstvi ter sredstvi države in evropskih strukturnih skladov učinkovito pomagati pri razreševanju in izboljšanju življenjskih razmer romske skupnosti in njenega položaja v družbi.

A. Nana Rltuper Rodež

90 milijonov nepovratnih sredstev

Vodovod in pomembna dovozna cesta

Poleg obnove vodovodnega omrežja v Veržeju in Banovcih z možno navezavo naselja Bunčani, za kar so na razpisu za mednarodna sredstva iz programa SAPARD pridobili 66 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev, kar predstavlja okrog 70 odstotkov celotne vrednosti investicije, so bili v veržejski občini letos uspešni še na enem natečaju. Agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj jim je na podlagi uspešne prijave na razpis odobrila 24,7 milijona nepovratnih sredstev.

Omenjeni denar bodo porabili za gradnjo nove dovozne ceste do osnovne šole, otroškega vrtca, vzgojno-izobraževalnega zavoda in salezijanskega zavoda v Veržeju. V ta namen je občinska uprava pripravila razpis za izbiro najugodnejšega ponudnika za izvedbo omenjenih del. Skupno vrednost te naložbe ocenjujejo na približno 45 milijonov tolarjev. Če bo šlo vse po sreči, bi z deli končali že do konca letošnjega oktobra. To pomeni, da jim je letos uspelo pridobiti okrog 90 milijonov nepovratnih sredstev, kar za majhno občino Verzej ni mačji kašelj. Da pa jim je to uspelo, so morali vložiti veliko truda, volje in časa za izdelavo in pripravo ustrezne dokumentacije. Vsekakor bi se po njih lahko zgledovali v marsikateri pomurski občini.

Milan Jerše

Pobuda, ki ji velja prisluhniti

V Okoslavcih industrijska cona?

V Okoslavcih na stičišču treh občin, Radenci, Gornja Radgora in Sv. Jurij ob Ščavnici, si že nekaj časa prizadevajo, da bi ob gradnji izvoza na prihodnjo avtocesto pridobili zemljišča za industrijsko cono.

V občini Sv. Jurij ob Ščavnici imajo v ta namen že rezervirana zemljišča in se resno pripravljajo na ta projekt pa tudi v občini Radenci se pojavljajo take pobude. Zemljišče, ki bi ustrezalo njihovim potrebam, meri približno štiri hektarje. Za zdaj je v lasti Klobasovih in Kovačičevih, oba lastnika pa sta ti parceli pripravljena prodati za ceno, kot so kriteriji za avtocesto. Tudi člani odbora za gospodarstvo, ki deluje v radenski občini, zatrjujejo, da je industrijska cona nujno potrebna, s čimer bi lahko zagotovili nekaj novih delovnih mest. Zato naj bi izkoristili odcep z avtoceste, ki bi bil od cone oddaljen največ 500 metrov. Vzporedno s cono bi se v teh krajih začel razvijati turizem. Poleg tega bi mali kmetje dobili zaposlitev in ohranili kmetije v svoji prvobitnosti. To bi bile vsekakor dobre možnosti za razvoj turizma, ki bi na tem območju lahko postal glavna gospodarska panoga.

Milan Jerše

Prihodnost za vse v Pomurju!

Če lahko majhne kapljice, da se zaradi nje ne bi povečal ocean. Vsak od nas je kapljica človeka. Vse misli, želje, ideje lahko pomagajo graditi novo pot, poti prihodnosti za vse.

Spoštovane volivke, spoštovani volivci, v nedeljo, 3. oktobra, je pred nami odgovorna dolžnost in pravica, da s svojim glasom oblikujemo prihodnost. Sem Zvonko Jaušovec - Zvone, kandidat za poslanca na listi ZLSD. Prizadeval si bom, da bomo tudi v Pomurju dosegali primerno raven kvalitete življenja ali, povedano drugače, da bodo plače primerne potrebam današnjega časa in prodorja. Pomurje je po ekonomskih kazalcih na zadnjem mestu po razvitosti med regijami v Sloveniji. Imamo najnižji BDP na prebivalca, najnižje plače, najvišjo stopnjo nezaposlenosti, odpira se premalo novih delovnih mest in še bi lahko našteval. Vprašanje je, zakaj, kje so vzroki, kdo je odgovoren za to in kaj moramo spremeniti? Odgovor je kratak. Oblikovati moramo prihodnost, v kateri bodo interesi vseh nas v ravnotežju. V prihodnosti enakosti, v ravnotežju enakih pravic in odgovornosti, v ravnotežju priložnosti itd.

Vaš glas, moje naloge:

- izgradnja vodovoda in kanalizacije na Goriškem
- da bomo tudi mi deležni dobre pitne vode,
- da bomo tudi mi lahko kvalitetno razvijali turizem,
- izgradnja avtoceste
- da bomo tudi mi povezani s Slovenijo in preostalim svetom,
- da bodo tudi nam lažje dostopne službe v Sloveniji,
- da bomo tudi mi lažje konkurenčno tržili storitve po Sloveniji,
- sprejem zakona o mladini
- ki bo mladim omogočal več možnosti za polno življenje,
- ki bo obvezoval vlado in občine za finančno, materialno in strokovno pomoč mladim pri ustanavljanju in vodenju mladinskih društev in svetov,
- da bi ta zakon oblikovali v dialogu z mladimi,

- dopolnitev zakona o lokalni samoupravi
- da bodo tudi župani zakonsko odgovarjali za svoje delo,
- da bodo tudi svetniki odgovorni za svoje odločitve,
- spremembo zakona o gospodarski zbornici, obrtni zbornici in kmetijsko-gozdarski zbornici
- da se ukine obvezno članstvo v omenjenih zbornicah,
- da postanejo omenjene zbornice pospeševalec gospodarskega razvoja, ne pa zavora in ovira,
- pravna država za vse
- da bomo pred zakonom vsi enaki,
- da se bo učinkovito preganjalo korupcijo in gospodarski kriminal,
- da bodo pravice delavcev oz. delojemalcev enake človekovim pravicam in se bodo varovale po javni dolžnosti.

Z vašim glasom bomo skupaj ustvarili prihodnost za vse!

Zvonko Jaušovec - Zvone

ZLSD
Stranka za prihodnost

Spoštovane volivke in volivci!

Kaj pravite na to, da bi v parlamentu enkrat sedel Prekmurec, ki bi bil drugačen od dosedanjih poslancev, saj bi se znal oglašati v korist Prekmurja - in bi bil od tega tudi kak hasek?! Ki ima izkušnje s pridobivanjem državnih in evropskih sredstev za razvoj Prekmurja, je bil aktivno vključen v obnovo gradov Rakičan in Grad ter obenem dobro pozna delovanje slovenskega državnega aparata in aparata evropskih institucij?! Ki ima to prednost, da »ga Ljubljana razume«! Saj na področju regionalnega razvoja že več let delam za slovensko vlado kot razvojni ekonomist, hkrati pa sem se usposabljal pri Evropski komisiji v Bruslju ter Evropski investicijski banki v Luksemburgu.

Na svet gledam z odprtimi očmi, saj sem odprt in dostopen človek in takšen bom ostal tudi v parlamentu! Bolj razumen in bolj človeški. Enostaven in pošten, kot so me učili moji starši. Vaš rojak, ki ga poznate, in ki ga lahko vedno pokličete.

Prizadeval si bom za:

- pridobivanje evropskih in slovenskih nepovratnih sredstev za razvoj, tako da bodo imela podjetja v Pomurju boljše pogoje in več poguma pri zaposlovanju;
- Pomurje odpreti svetu, da bo le-ta prispeval k razvoju novih delovnih mest ter višje, človeka dostojne dohodke;

- uvrstitev regionalne zgodovine, identitete in tradicije Prekmurja v slovenske šole, da Prekmurje ne bo več veljalo za »eksotiko«, ki je »tam nekje daleč«;
- ustanovitev regijske hiše za pomursko študentarijo v Ljubljani, da se bodo lahko naši otroci enakovredno izobraževali.

Drage volilke in volilci: volitve so vaš čas, ko lahko vzamete svojo usodo v svoje roke in o njej odločate. Izkoristite ta čas, da nam bo šlo bolje.

Z vašim glasom bomo skupaj ustvarili prihodnost za vse!

Dr. Andrej Horvat

ZLSD
Stranka za prihodnost

Odpri tekstilni obrat v Lendavi

Koncept optimum ima 150 delavcev

Po šestih mesecih od ustanovitve podjetja Koncept optimum, ki je v proizvodnih prostorih prejšnjega obrata Mure v Lendavi ponovno zagnalo tekstilno proizvodnjo, je direktor družbe Miran Druscovich na otvoritvi dejal: »Danes smo tukaj in po šestih mesecih zadovoljni. Zadeve so se začele dogajati in še nismo na koncu naše poti.« Imajo naročila in pripeljali so potrebno strojno opremo, sedaj pa morajo dobiti še delavce. Želijo si 300 šivilj, čeprav jih na tem območju ni toliko, kot so pričakovali.

Ob uradni otvoritvi tekstilnega obrata, ki mu je prisostvoval tudi minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Vlado Dimovski, se je Miran Druscovich zahvalil najprej predsedniku uprave Mure Borutu Mehu, ki jih je prvi spodbujal in z nasveti pomagal pri vzpostavitvi proizvodnje, županu Antonu Balažku, direktorju Razvojnega javnega sklada Lendava Mihaelu Feherju in Zavodu za zaposlovanje. Občina je namreč podjetje tri leta odvezala plačevanja ekonomske najemnine za proizvodne prostore, lendavski Urad za delo pa je doslej v podjetje napotil 155 delavcev. Od tega jih je bilo 53 vključenih v delovni preizkus, 102 pa v usposabljanje na delovnem mestu. Po podatkih Urada za delo pa se je doslej v podjetju že zaposlilo 19 delavcev, od tega 11 iz Mure. Primerne delavce pa bosta v prihodnje v podjetje napotila še murskosoboški in ljubumerski urad za delo.

Čeprav je avgusta Miran Druscovich izjavljal, da bi morala za izpolnitev naročil proizvodnja steči v polnem zamahu najpozneje sredi septembra, je tokrat rok podaljšal za petnajst dni, potem pa bo, kot je izjavil, šivilje pripeljal od drugod. Ponovno je zatrdil, da proizvodnje iz Lendave ne namerava seliti, ker je prišel, da bi tu ostal.

M. H.

Lendavski Urad za delo v novih prostorih

CIPS opremila občina

Lendava, območje z največ brezposelnimi

Po enajstih letih iskanja primernih prostorov se je lendavski Urad za delo vendarle preselil v nove prostore. Najeli so jih v poslovnem objektu pri občinski zgradbi, kjer je tudi prostor za CIPS - Center za informiranje in poklicno svetovanje.

»Svetovalci bodo tako dobili boljše možnosti za delo. Doslej sta v eni pisarni delala po dva, to pa je bilo zaradi dela s strankami neustrezno,« je povedala o novi pridobitvi direktorica ZRSZ Murska Sobota mag. Cvetka Sreš. Nova je tudi učilnica, ki so jo opremili za razne delavnice in informativne seminarje in ki so jo doslej morali najemati, ter seveda CIPS, kjer bo iskalcem informacij pomagala na novo zaposlena informatorka. V lendavskem Uradu za delo bo tako delalo deset uslužbencev, večji

Novi prostori lendavskega Urada za delo pomenijo boljše možnosti za delo, z odprtjem CIPS - Centra za informiranje in poklicno svetovanje pa tudi novo vsebino dela.

prostori pa bodo omogočili, da bo vodja urada, ki je odgovoren tako za Lendavo kot Mursko Soboto, nekaj dni v tednu delal tudi v Lendavi, občasno pa bo prihajal tudi rehabilitacijski svetovalec, ki se ukvarja z zaposlovanjem invalidov.

CIPS je s pisarniško opremo in računalniki v vrednosti okoli 2 milijona tolarjev opremila lendavska občina. »Te prostore želimo koristiti tudi za svoje potrebe, torej za projektno delo in informiranje tistih ciljnih skupin, ki jih urad za delo ne obdeluje toliko. To so predvsem študentje in mladi izobraženci, ki jih želimo vključevati v projekte in tako ustvarjati stike z delodajalci ter jih motivirati za odpiranje kreati-

vnih delovnih mest,« je izjavil župan občine Lendava mag. Anton Balažek. Tu pa bo po pričakovanju lokalne skupnosti prostor dobila tudi posredovalnica zaposlitve, ki bo delovala na osnovni pridobljene koncesije.

Območje, na katerem deluje lendavski Urad za delo, ima najvišjo stopnjo brezposelnosti v regiji. Konec avgusta je bilo brezposelnih 2138 oseb, kar je za 2,8 odstotka več kot avgusta lani, medtem ko se je v Pomurju zmanjšala za 3,7 odstotka.

V Lendavi se je v prvih osmih mesecih prijavilo 1225 iskalcev zaposlitve in odjavilo 1274 oseb, brezposelnost pa se je povečala zaradi ugotavljanja presežnih delavcev v Planiki ter stečaja Kon-

sija iz Kobilja ter iskalcev brez zaposlitve.

Med slednjimi jih je po podatkih lendavskega Urada za delo 44 odstotkov brez strokovne izobrazbe, dobra polovica jih ima poklicno in srednjo šolo, oseb ali 5 odstotkov pa jih je z višjo ali visoko šolo.

Ob takšni neugodni strukturi brezposelnih pa je lendavski Urad za delo uspešno, da je v programe aktivne politike zaposlovanja v osmih mesecih vključil 994 iskalcev zaposlitve ali dobro četrtnino več kot v enakem obdobju lani.

Večina teh se jih je vključila v programe izobraževanja brezposelnih.

Majda Horvat

Podjetniške priložnosti v Pomurju

Primanjkuje podjetniškega znanja

Imamo podjetnike, delovno silo, kadre, znanja, različne programe pa tudi priložnosti. A vse to se pri nas redko »pokrije«

Da bi našli skupni imenovalec in povezali več ciljnih skupin, so pripravili v prostorih ljubumerskega podjetniškega inkubatorja predstavitev podjetniških priložnosti v Pomurju. Predstavila so se podjetja, ki delujejo v okviru Mrežnega pomurskega podjetniškega inkubatorja, udeležili pa so se tudi nezaposleni, študentje in absolventi. Predstavniki posameznih institucij so predstavili podpirne programe, ki podjetnikom ponujajo nove možnosti in uresničitev idej.

Delovanje in možnosti podjetniškega inkubatorja, ki pomaga ustanavljati podjetja na širšem območju, je predstavil direktor Marko Močnik: »Na treh lokacijah nudijo poslovne prostore, ki so dobro zasedeni, v Soboti je na voljo še ena delavnica in v Odancih dve pisarni. Pridruženi podjetniki pa lahko koristijo le svetovanje in podpirne storitve inkubatorja. Med drugim nudijo ugodne kredite, računovodske storitve, izobraževanja in drugo. Inkubator je član združenja inkubatorjev in tehnoloških parkov Slovenije, želijo pa postati tudi člani mednarodne mreže. To jim omogoča povezovanje in tesnejše sodelovanje z drugimi podjetniki. Še ta mesec bodo kupili raziskovalno razvojno opremo, s pomočjo katere bodo podjetja razvijala nove proizvode in izdelke.

Omenil je, da imamo pri nas na voljo dobro razvite podpirne

programe. Treba pa je iskati priložnosti. Poudaril je, da razvite regije v primerjavi s pomursko nimajo več toliko priložnosti, saj je tam tudi večja konkurenca.

Branka Kuzma Smolič, Zavod za zaposlovanje, je predstavila nekatere podpirne programe za zaposlovanje novih kadrov, samozaposlovanje in težje zaposlitve osebe. Ugotavljajo, da iz šolskega sistema prihajajo kadri, ki jih trg ne potrebuje, ter da v Pomurju ni dovolj velikega zanimanja za kadre VI. in VII. stopnje. Za mnoge programe so sredstva razdeljena, za druge programe pa je manj zanimanja. Programov ni malo, vendar jih je premalo glede na želje. Povedala je tudi, da se brezposelnost v naši regiji počasi znižuje. Še vedno je 16-odstotna, medtem ko je v Sloveniji 10-odstotna, v Ljubljani pa 11,6-odstotna. Bistveno se je izboljšalo na območju Gornje Radgone in na ljubumerskem območju, k čemur so pripomogle nova delovna mesta.

Program vavčerskega svetovanja je predstavil Roman Wolf, RRA Mura. Izvaja ga Pospeševalni center za malo gospodarstvo in predstavlja obliko podjetniške svetovalne podpore države. Na njih se lahko obrnejo podjetnik, potencialni podjetnik, mladi, kmetje, če imajo idejo, poslovni načrt ali težavo, pomagali jim bodo z brezplačnim svetovanjem ali jih napotili k svetovalcu specialistu, na koncu pa izmerili učinke svetovanja.

Brezplačni svetovalni center Infopika, ki deluje na spletni strani in po telefonu, pa je predstavil Robert Grah z območne enote Gospodarske zbornice, ki je namenjen malim in srednje velikim podjetjem. V ta namen v deluje v Ljubljani 42 svetovalcev, ki odgovarjajo na vprašanja z različnih področij. Namenjen je izobraževanju, predvsem pa naj se nadgradi obstoječe znanje.

Grah je spregovoril tudi o grozdenju, povezovanju malih in srednje velikih podjetij v pomurskem prostoru. V Pomurju je vključenih v različne oblike grozdov 50 do 70 malih in srednje velikih podjetij, saj so podjetja začutila, da so skupaj močnejša. »V naši regiji je trg majhen, pravega podjetniškega potenciala ni, zato so povezovanje med malimi in srednjimi podjetji izrednega pomena in takšen je trend tudi v Evropi. Ko se podjetja združijo, nastane novo podjetje z novim potencialom in dobi novo vrednost. Znotraj povezanih podjetij se določijo pravila igre, skupni interesi, pomembno pa je, da ima vsak grozd dobrega liderja ali motor, ki vse skupaj žene naprej. Na ta način nastane na trgu večja stopnja inovativnosti. Pri nas tudi država spodbuja povezovanje v grozde in bo za različne oblike povezovanja namenila milijardo tolarjev.

A. Nana Rituper Rodež

Razvojni center Lendava

Kako do sredstev iz strukturnih skladov

Pospeševalni center za malo gospodarstvo je junija objavil razpis za sofinanciranje aktivnosti mreže lokalnih podjetniških centrov (LPC), in sicer za izvajanje promocijskih aktivnosti v vlogi informacijskih točk za strukturne sklade za leto 2004. Po prijavi je postal Razvojni center Lendava ena od štirih informacijskih točk za strukturne sklade v Pomurju.

Z vstopom v EU so Sloveniji na voljo sredstva štirih strukturnih skladov: Evropski socialni sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad in Finančni instrument za usmerjanja ribištva. Podpore iz navedenih skladov določa Enotni programski dokument (EPD), ki je dokument države članice EU, s katerim država članica predstavi svojo strategijo razvoja in je osnova za izvajanje dolgoročne razvojne politike ter dolgoročnega proračunskega načrtovanja. Je skupni programski dokument Slovenije in Evropske komisije, saj bosta obe kot partnerici sodelovali v njegovi izvedbi in financiranju.

Na sedežu Razvojnega centra Lendava so na voljo informativno gradivo, dokumenti in druge splošne informacije v zvezi s pomočjo iz naslova strukturnih skladov ter Enotnim programskim dokumentom za Slovenijo, informacije o objavljenih razpisih ter osnovna informacijska in svetovalna podpora. Odgovore na konkretna vprašanja o postopkih pridobivanja in porabe sredstev strukturne politike lahko dobite tudi po telefonu številka 02 578 81 60. Projekt delno financira Evropska unija.

Zdravilišče Radenci

Sončno poletje

V Zdravilišču Radenci so uspešno končali poletno turistično sezono, saj so imeli nekaj manj kot 60 tisoč prenočitev. V primerjavi z lanskim poletjem je to za 8 odstotkov več. Prevladovali so domači gostje, tuji pa so prišli največ iz Avstrije, Nemčije in Italije.

Število juljskih prenočitev je bilo za 18 odstotkov višje kot lani, s čimer so presegli načrtovano rast, zaradi česar so presegli tudi letošnji cilj. V primerjavi s predhodnimi meseci v Radencih, vrhunec pa bo 31. avgusta, ko bodo gostje, med gosti pa so spet prevladovali domači turisti.

Septembra pa se za zdravilišče začne čas kongresov. Sezono so začeli s tradicionalnim srečanjem revij v Radencih, vrhunec pa bo 31. oktobra, ko bodo gostje, željni oddiha, pa si v Radencih obetajo že konec septembra ali v začetku oktobra, ko jim bodo ponudili sprostitevne aktivnosti v prenovljenih prostorih hotela.

M. H.

Znaložbami v posodobitev proizvodnje do še večjega tržnega deleža

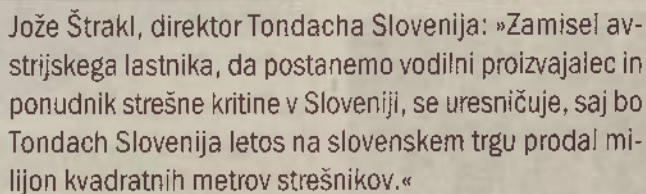
V pekarni Tondach v Krizevcih je trenutno 89 zaposlenih, na novo so letos zaposlili tri delavce, ob koncu leta, ko bo stekla proizvodnja v posodobljeni tovarni, pa jih bodo zaposlili še nekaj. Poslovnim rezultatom primerne so tudi plače, ki so enake povprečni slovenski plači, njihova rast pa vsako leto preseže stopnjo rasti inflacije. Zbirba izpolnjuje tudi vse druge obveznosti do zaposlenih, delavci vsako leto dobijo trinajsto plačo, regres za letni dopust pa jim izplačajo že v začetku leta.

več kot 12 milijonov evrov, s tem pa novi lastnik tudi uresničuje cilj, ki si ga je zastavil ob prevzemu, saj s prodajo strešne kritine v Slove-

najsodobnejšo tehnologijo v evropski vrh

dobnejšo opremo in tehnologijo ter uporablja najkakovostnejše materiale, na širok trg pa je njihove izdelke pripeljala tudi obdelava z najnovejšimi in visoko produktivnimi metodami dela.

Posodabljanje proizvodnje in zahteva po skrajševanju proizvodnega časa na izdelek pa sta jih pripeljala do tega, da jim je prostor v Podgradu postal pretesen. »Zato smo se odločili za večji korak in generalno spremembo, to pa pomeni, da smo družbo razdelili na štiri enote,« je povedal sobesednik Nova enota na Meleh bo tako prevzela proizvodnjo izolacijskega stekla in kaljenega stekla za gradbeništvo, v Podgradu bo ostala proizvodnja stekla za potrebe pohištvene industrije in bele tehnike, na Poljčanah razvijajo predelavo in proizvodnjo aluminijastih elementov za fasadne obloge in proizvodnjo kopalniških pršnih kabin in kot zadnja enota z največjo razvojno možnostjo je servisna dejavnost, ki bo ostala v Podgradu, dobre možnosti za širitev pa ima tudi poslovalnica v Murski Soboti. Za gradnjo nove tovarne na Meleh pa so se odločili tudi zato, da izboljšajo delovne raz-

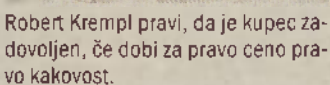
Razen ene manjše opekarne na Goriškem je Tondach Slovenija edini izdelovalec opčne kritine. Sloveniji, skupaj z uvoženimi izdelki pa bodo letos prodali že milijon kvadratnih metrov strešne kritine. Pri tej številki pa se ne nameravajo ustaviti, zato skupaj z avstrijskim lastnikom že snujejo nove načrte. V koncernu Tondach velja namreč pravilo, da dobiček ostaja tam, kjer se ustvari, zato ga tudi v Križevcih vlagajo v modernizacijo opekarne in širitev proizvodnje.

Ludvik Kovač

mere in skrajšajo čas poslovanja. Na ta način želijo odpraviti nočne izmene ter delo ob sobotah in nedeljah, ki bo glede na potrebe kupcev le izjemoma. Ob sedanjih proizvodnih zmogljivostih so glede na obseg naročil dostikrat delali vse dni v tednu, z novo tovarno pa so proizvodne zmogljivosti podvojili. »Tem delavcem, ki so doslej dajali dobre rezultate, dajamo še boljše delovne razmere in možnost za boj s konkurenco na trgu. Če tega nimaš, je pot obrnjena v drugo, negativno smer,« je sogovornik predstavil doseženi razvojni korak.

Filozofija podjetja – najboljše še ni dovolj dobro

Z vlaganjem so torej najprej poskrbeli za konkurenčno prednost podjetja na trgu, nove zaposlitve pa bosta v prihodnje prinesla uspešno poslovanje in nove poslovne priložnosti. V podjetju Reflex si jih obetajo od trdnješe pozicije v tržnem krogu tristo kilometrov okoli sebe. Filozofija podjetja je namreč takšna: »Če si kakovosten in res najboljši, je ta radij majhen. Če si slabši v kakovosti in servisu, se radij večja, saj izgubljaš dela. Ker če si odličen, si uspešnejši in zato

cenejši. To je tista filozofija, ki jo morajo osvojiti zaposleni, da najboljše še ni dovolj dobro.* V podjetju imajo zaposlene inženirje, ekonomiste in kvalificirane tehnike, vse boljša pa je tudi izobrazbena raven zaposlenih, saj se z robotizacijo proizvodnje tudi potreba po zgolj fizičnem delu zmanjšuje. Izključno v razvoju delajo trije inženirji, podjetje pa sodeluje z domačim in tujimi inštituti, kjer tudi testirajo svoje steklo. Pridobili so si že znaka U in RAL, mednarodna standarda kakovosti, odličnosti

Sklep o začetku postopka prisilne poravnave je murskosoboško sodišče objavilo 23. junija, le dan po vložitvi predloga, ki ga je podala uprava družbe Nafta Lendava. Slednja tako mora v treh mesecih od objave pripraviti načrt finančne reorganizacije in predlog poplačila upnikov. Obveznosti znašajo 12 milijard tolarjev, kjer pa ni zajetih 5,6 milijarde tolarjev obveznosti do natoftodavca Janaf.

M. H.

Sredi avgusta smo zapisali, da v Beltinki v Beltincih postopoma ukinjajo proizvodnjo v šivalnici, zaradi tega pa bo ostalo brez zaposlitve 69 delavcev. Prvih 31 delavcev je ostalo doma 28. septembra, preostalih 38 pa jih bo ostalo brez zaposlitve 10. decembra.

V vodstvu Beltinke pravijo, da so jih k takšni odločitvi prisilile razmere na tržišču, saj z nadaljevanjem šivanja v tej tovarni s svojimi izdelki ne bi bili več konkurenčni. Proizvodnjo v celoti selijo na trge s cenejšo delovno silo, v Hrvaško, Srbijo, Romunijo in Slovaško. Še naprej bo ostala neokrnjena proizvodnja v pletilnici, kjer je trenutno zaposlenih okoli 20 delavcev, ki delajo v treh izmenah. Belovič je ponovno zardil, da delavce ne odpuščajo zaradi pomanjkanja dela, pač pa s ceno izdelkov ne dohajajo vseh obveznosti do zaposlenih.

L. Kovač

Obvestilo občanom glede ureditve Ulice Štefana Kovača

Glede na nekatere izjave in informacije v javnosti v zvezi z ureditvijo Ulice Štefana Kovača je svet Mestne četrti Center na svoji 8. seji dne 28. 9. 2004 sprejel sklep, da se občanom posredujejo točni podatki o rekonstrukciji omenjene ulice.

Ureditev Ulice Štefana Kovarja je že nekaj let pobuda in predlog Mestne četrti Center, ki se je že ves čas zavzemala za čimprejšnjo ureditev. Začetek aktivnosti sega v leto 1998, leta 2000 pa je bil projekt predstavljen na seji sveta MČ Center (z dne 18. 10. 2000, v takratni sestavi Vladimir Golinski, Slavko Mešič, Jože Stvarnik, Aleksander Šeruga, Brigita Bavčar, Ernest Ebenšpanger), predstavila pa sta ga Nada Cvetko Török in Tonček Štihec in MO MS. Svet Mestne četrti Center je takrat sprejel sklep, da naj mestna občina uvrsti rekonstrukcijo Ulice Štefana Kovarja v program investicij. Projekt ureditve Ulice Štefana Kovarja je dvakrat revidiral država, od direkcije za ceste pa je bilo pridobljeno soglasje, in sicer najprej v letu 2000 in nato v letu 2004. Osnovna zahteva občanov in MČ Center je bila, da se uredijo ločene kolesarske steze in pas za pešce ter da se uredijo parkirišča na severni strani ulice, kjer so poslovni objekti. Projekt ureditve v celoti upošteva predloge MČ Center, poleg tega pa upošteva vse standarde glede varnosti. Ulica Štefana Kovarja bo imela tako v celotni dolžini nov pas v širini minimalno 6 m, ki bo potekal v ravni črti, in ne, kot je bila planirana dezinformacija, da se ustvarjajo ovinki. Na severni strani bodo urejena parkirišča, ki bodo vizualno ločena s tlakovci s starega parkirišča pred kinodvorano. Na novo bodo urejene in ločene pešpoti in kolesarske steze. Vhodi v stranske ulice so dodatno razširjeni zaradi lažjega zavijanja, na novo pa bo urejena tudi javna razsvetljava (katere stari drogovi stojijo zaradi zagotavljanja razsvetljave še na delu novega vozišča in ustvarjajo napaden vzor o ozkost vozišča). Upoštevana je bila tudi pripora občanov Ulice Štefana Kovarja, ki se niso strinjali z ureditvijo dodatnega parkirišča (enakega kot pri kinodvorani), zato to ni zajeto v izvedbo.

Odgovorno trdimo, da bo Ulica Štefana Kovača ena najbolj urejenih in varnih ulic v mestu Murska Sobota, s tem pa bomo občani pridobili največ.

SVET MESTNE ČETRTE CENTER MURSKA SOBOTA

pa potrjuje še pridobljeni certifikat ISO 9001-2000.

Steklo je naravni material

V podjetju Reflex vidijo svojo pot v smeri razvijanja kaljenega stekla in različnih vrst varnostnih stekel, saj postaja steklo ključni material v sodobni arhitekturi. Je naravni material, ki ga je mogoče razmeroma preprosto predelati v drugo obliko, je tudi biološko in ekološko sprejemljiv in primeren za notranjo opremo prostorov, kjer se zahteva visoka čistost. Steklo ima zato široke možnosti uporabe in ni ga materiala, ki bi ga zaradi teh dobrih lastnosti lahko spodnesel vsaj še naslednjih petindvajset let.

Za novo tovarno dobrih 6 mio. evrov

Kljub stalni rasti obsega proizvodnje in povečevanja števila zaposlenih podjetje Reflex posluje pozitivno. Lanski obseg poslovanja je znašal 4,6 milijarde tolarjev, letos predvidoma 5 milijard, za prihodnje leto pa pričakuje 10- do 15-odstotno povečanje. Tako so si pridobili tudi zaupanje bančnikov in njihovo finančno podporo ob

gradnji nove tovarne na Meleh, ki jih je stala dobrih 6 milijonov evrov. Zemljišče obsega 20 tisoč kvadratnih metrov, proizvodni prostori pa 5 tisoč kvadratnih metrov, vanje pa so že postavili opremo, ki v tehnološkem smislu sodi prav v svetovni vrh. To so računalniško vodena in robotizirana razrezovalna linija in brusilni stroji, tehnološko najsoodobnejša pa je tudi nova tališna peč. »Njena posebnost je, da je lahko velikost enega kosa dva krat pet metrov in je ni take v razdalji petsto ali šesto kilometrov. To nam daje prednost nastopa na trgu v primerih, ko se zahtevajo izjemne velikosti,« je povedal sogovornik. V nove prostore pa so prenesli proizvodno linijo izolacijskega stekla in jo za pravočasno zagotovitev naročil podvojili. Nova tovarna bo delala v polnem obsegu že prihodnji mesec. »Polni zagon pa pomeni kapaciteto do 1750 kosov izolacijskega stekla na dan in okoli 1400 kvadratnih metrov kaljenega stekla na dan ali, drugače rečeno, okrog 6000 kvadratnih metrov 4 milimetre debelega stekla,« je pojasnil Robert Kreml. To uvršča podjetje Reflex med večja steklarska podjetja v Evropi, kjer je tudi malo takšnih, ki bi imela oba proizvodna programa.

Majda Horvat

Evropski trienale male plastike v Murski Soboti 2004

Preporod statuete

30. september–31. december 2004

Začetek in razvoj: od bienalne do trienalne mednarodne likovne manifestacije

Galerija Murska Sobotica prireja vse od leta 1973 mednarodni bienale male plastike, ki je do leta 1991 nosil naziv Jugoslovanski bienale male plastike, nato pa se je zaradi razpada Jugoslavije manifestacija preusmerila v evropski kulturni prostor.

10. Mednarodni bienale male plastike v Galeriji Murska Sobotica leta 1991 je bil zadnja skupna predstavitev skulpture malih dimenzij avtorjev iz vseh republik in pokrajin nekdanjega jugoslovanskega prostora. Hkrati je z gostujočimi ustvarjalci iz Av-

15.000 let stare, magične, močno »abstrahirane« statuite iz slonove kosti vse tja do stare kamene dobe.

Za letošnji trienal v Murski Soboti je relevantna ugotovitev, da je statueta od devdesetih let prejšnjega stoletja do danes v Evropi doživela preporod velikega pomena. To je toliko bolj presenetljivo, ker je bila statueta – zlasti v Zahodni Evropi – desetletja dolgo dostikrat označena kot konvencionalna. To rahlo podcenjevalno vrednotenje je imelo predvsem politične in ideološke razloge. V razdeljeni povojni Evropi je vladalo na umetniški sceni shematsko enačenje demokracije in abstrakcije na evropskem Zahodu ter komunizma in figuracije (socialistični realizem) na evropskem Vzhodu.

V letu velike in tudi kulturno nujne razširitve Evropske unije na vzhod se vsiljuje pred tem zgodovinskim ozadjem vprašanje, kako se je razvijala tema statuete v rokah zahodnoevropskih in vzhodnoevropskih umetnic in umetnikov v zadnjih letih, pa tudi, kako se ta razvija sedaj, po ukinitvi političnih meja in ideologij ter v procesu kulturnega zraščanja Evrope.

Mag. Franc Obal, direktor Galerije Murska Sobotica, je opravil izbor umetnikov iz Slovenije in drugih dežel nekdanje Jugoslavije. Izmed sodobnih slovenskih kiparjev se je odločil za dva mlada ustvarjalca: Boštjana Drinovca, ki ga je likovna kritika že ocenila za inovativnega in karakternega kiparja, ter Karmen Jazbec, ki predstavlja s svojo malo plastiko zanimivo smer novega ekspresionizma.

Elma Alić prihaja iz Bosne in Hercegovine, Milena Bošković iz Srbije in Črne gore,

Mlada kiparka **Elma Alić** iz Bosne in Hercegovine nam s svojima dvema skulpturama v tehniki papier-mache (papirmashe) na zelo nazoren in materialno oprijemljiv način predstavlja eksistenčno stanje razklanega duha mladih, ki se znajdejo na začetku neke nove poti razdeljene, porušene in osiromašene dežele, kot je to trenutno Bosna in Hercegovina.

Kiparski izraz **Karmen Jazbec** je introvertiran, zazrt v človeško notranjost, v stanje duhovne resnice, vezane na vprašanje egoizma in moralne izkrivljenosti ter občečloveške deformacije etičnosti ljudskega dostojanstva, ki je staro toliko kot človek.

Krožna oblika skupine petih kipcev Demonov, postavljenih okrog centralno postavljenega kipca na simbolni ravni, sugerira potrebo po dinamični ukrojitvi skrivnostnih sil.

strije, Italije in Madžarske že napovedal širšo mednarodno uveljavitev in tesnejšo vključitev v evropske tokove na področju kiparstva malih dimenzij.

V letih 1993, 1995 in 1997 so sledili 11., 12. in 13. Mednarodni bienale male plastike, na katerih smo na vsakem bienalu predstavili približno 40 avtorjev iz povprečno 15 evropskih držav. Svet Galerije Murska Sobotica je leta 1999 sprejel sklep o preimenovanju Mednarodnega bienala male plastike v likovno manifestacijo z naslovom Mednarodni trienal male plastike. K tej spremembi je organizatorja Galerijo Murska Sobotica navedlo pomanjkanje finančnih sredstev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in Mestne občine Murska Sobotica, ki sta zagotavljala tej manifestaciji največ denarja. V skladu s sprejetim sklepom je pripravila leta 2001 Galerija Murska Sobotica Mednarodni trienal male plastike 2001, ki je trajal od 1. junija do 16. septembra 2001. Pod umetniškim vodjem trienala prof. dr. Christophom Brockhausom, direktorjem Wilhelm Lehmbruck muzeja – Centra mednarodne skulpture v Duisburgu, so bila na trienalu, ki je bil prvič organiziran na predlagano temo Arhitektonska mala plastika, predstavljena dela 30 ustvarjalcev iz 15 evropskih dežel.

Tema letošnjega trienala

Trienalu iz leta 2001 o Arhitektonski mali plastiki sledi sedaj v letu 2004, prav tako pod umetniškim vodstvom Christophu Brockhausu, zopet pratema svetovne skulpture: statuete, torej majhna človeška figura, kot posamična podoba ali v skupini oziroma v različnih kontekstih.

Po mnenju prof. dr. Brockhauza je dobila tema z arheološkimi izkopavanji v različnih zelo oddaljenih krajih v zadnjih desetletjih velik pomen. Uspelo nam je, da lahko s pomočjo najdb zasledujemo do

Problematika volumna, prilagojenega reliefnosti ploskve, zidu in temeljnega prizorišča, scenskega podija, je tema, ki že dlje časa zanima kiparja **Petra Ujevića**. Disproporc med spodnjim delom reliefa, kjer so locirane figure z določeno žanrsko ali vsebinsko angažirano pripovednostjo, in med vertikalno potekajočimi ploskvami strukturiranih ali gladkih površin potencira napetost samosvojega kiparskega nagovora, znotraj katerega postanejo likovno nevtralne površine nosilke kiparjeve ekspresije.

Kiparstvo **Vane Urošević** predstavlja čutno-nazorni, prostorsko urejeni scenski postavitev, s katerima realizira osebno prirejene mitološke vsebine, povezane z mehaniko neoplatonizma in podzavestno občutene stvarnosti. Ta nenavadna zveza rokodelstva in sodobnih ezoteričnih teorij je sedaj zanimiva tudi s stališča sodobnega nadrealističnega predmetnega figuralnega kiparstva, za katerega sta značilni domišljija in ustvarjalna naključnost brez natančno določene oprijemljive snovnosti.

Petar Ujević iz Hrvaške in Vana Urošević iz Makedonije.

Skupaj razstavlja torej 29 izbranih avtorjev iz 24 držav 48 skulptur, ki nas informirajo o aktualni situaciji te klasične, ponovno odkrite teme. Z najvišjimi kvalitativnimi zahtevami predstavlja trienal raznolikost stilov, materialov, tehnik in izraznih oblik.

Tako kot poprej, je tudi sedaj pripravljena na galeriji razstavnega prostora posebna razstava za prvega nagrajenca zadnjega trienala 2001. Z risbami, skulpturami, modeli in fotografijami predstavlja nemški kipar Erwin Heerich (roj. 1922) svoje potencialne in realizirane arhitekture, ki jih razume kot pohodne skulpture.

Kiparstvo **Boštjana Drinovca** zadnjih let se je od prejšnje konstruktivistične multimedijske tehniziranosti preusmerilo k organsko oblikovanim figuralnim formam v malih dimenzijah. V njih se ponovno obudi figurativna predmetnost in izpostavi njen pripovedni pomen, povezan z ironičnim in kritičnim odnosom kiparja do kiparskega metiera, posebej njegove materialne narave, povezane s klasičnim kiparskim modeliranjem in multipliciranjem kipca, pa tudi njegove vsebinske na moralna in etična vprašanja vezane sporočilnosti.

Dela **Milene Bošković Doumenc** so po formalni plati strukturalno izčiščena in po izboru sredstev varjenega železa – izrazito asketska različica modernistične skulpture iz železa, katere začetnika sta Pablo Picasso in Julio González.

S svojo linijsko in ploskovno občuteno formo ter smislom za ritem prezentirajo značilnosti manualnega tehnološkega načina ustvarjanja statuete iz varjenega in industrijsko pripravljenega materiala – železa in pločevine.

Pomembnost trienala v slovenskem in evropskem prostoru

V Evropi sta danes preživela le še dva pomembna trienala sodobne male plastike: trienal v Fellbachu pri Stuttgartu, ki je orientiran tematsko in svetovno, in trienal v Murski Soboti v Sloveniji, ki je ustanovljen leta 1973 in je orientiran evropsko ter je od leta 2001 prav tako posvečen osrednji temi. Trienal male plastike v Budimpešti je zamrl, medtem ko je bienale v Padovi posvečen izključno mali plastiki iz starejših obdobij.

Edinstvenost stalne zbirke male plastike

Dejstvo, da ima Galerija Murska Sobotica v svoji lastni zbirki 36 eksponatov male plastike, pridobljenih na prireditvah od prve do zadnje, in da imajo posamezne figure in podjetja iz Pomurja v svoji lasti več liko odkupljenih del, je realna osnova za postavitev stalne zbirke sodobne likovne umetnosti v Galeriji Murska Sobotica, traj katere bo mala plastika predstavljala edinstveno zbirko v Sloveniji.

Sponzorji trienala 2004

Evropski trienal male plastike v Murski Soboti je po bleščečem začetku v 70. letih 20. stoletja, ko je pravzaprav pomnil novi likovno manifestacijo za vrednotenje kipa, s tega medija malih dimenzij oziroma plašičnih inovacij, njihove ikonografije in knjiških misli v času, v katerem so bili veliko bolj favorizirani slikarstvo, grafika, risba – torej vrste likovne umetnosti, ki so dobile temu primerno večjo odzivnost za specializiranih razstavah doma in v tujini, preživel številne organizacijske, predvsem pa finančne spremembe.

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije je trienal v Murski Soboti uvrstilo med najpomembnejše likovne manifestacije nacionalnega pomena, za kar tudi zagotavlja večinski delež finančnih sredstev, ki skupaj s sredstvi Mestne občine Murska Sobotica zagotavljajo izredno te v slovenski edine in v Evropi redke tovrstne razstave. Galerija Murska Sobotica je izredno izredno da so letošnji trienal finančno in materialno podprli številni sponzorji, predvsem iz Pomurja in redke izjeme tudi iz centralne Slovenije, odkoder smo pričakovali večjo finančno pomoč najbogatejših ter svetovno uveljavljenih firm in podjetij. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem našim sponzorjem in to dragoceno in zelo kakovostno mednarodno likovno manifestacijo.

Franc Obal

2. sejem znanja, tehnike in sredstev za obrambo

Ko se vojska na ogled postavi

Od četrta do nedelje je potekal v G. Radgoni sejem sodobna vojska. Sejem je bil drugo leto zapored, udeležilo se ga je 106 razstavljalcev iz 19 držav, ogledalo pa si ga je nekaj več kot 30 tisoč ljudi. Za nameček je bila na voljo še brezplačna vojaška hrana.

Podatkov o tem, koliko porcij hrane, ričeta, bograča in golaža se je pojedlo, žal nimamo, je pa vsaka skrbela za dobro počutje obiskovalcev, saj je merila tlak in sladkor v krvi. Slednja sta se

verjetno marsikomu povečala ob prikazu zmogljivosti tankov, oklepni transporterji in drugih vojaških vozil na posebnem poligonu ali pa tudi, ko so letalci predstavili gašenje požara s helikopterjem, policisti spretnostno vožnjo z motornimi kolesi in službene pse, gorski bataljon demonstracijo plezanja v gorah, inženirci svoj umetni most eurobridge in pripadniki zaščitnih enot postopke dekontaminacije.

Na sejmu ste še lahko izvedeli, kako postanete poklicni vojak, pogodbeni rezervist ali pro-

stovoljec, ogledati si je bilo mogoče razstavi o generalu Maistru in prvi svetovni vojni na soški fronti, opazovati ter občudovati bojne in službene uniforme in se pogovarjati z vrhunskimi športniki, zaposlenimi v Slovenski vojski.

A. B., foto: J. Z.

vojski se za streljanje s pehotnim in protiklepnim orožjem urijo s trenažerji ali s simuliranimi učnimi pripomočki. Z njimi je menda vsak tretji obiskovalec preizkusil svoje strelske sposobnosti.

Največ zanimanja so pozele dinamične predstavitve enot Slovenske vojske. Na fotografiji je oklepno vozilo Hummer ameriške izdelave.

Tank M 55S. Teža: 38.000 kg. Moč: 580 KM. Hitrost: 50 km/h.

Maskiranje

S pomočjo helikopterja Cougar francoske izdelave (ali po naše puma), zadnje večje pridobitve slovenskih oboroženih sil, so prikazali izkrcanje interventnega voda. Helikopter lahko prepelje 24 vojakov, uporablja pa se tudi v civilne namene.

Pomurje na novi poti

2. oktobra boste na volitvah izbrali svojega predstavnika v državni zbor. Odločitev je lahko videti enostavna, vendar pa ni nepomembna. Kandidati vas skušajo v predvolilnem času na tak ali drugačen način pridobiti na svojo stran. Pri tem nismo v enakopravnem položaju, saj bivši poslanci izkoriščajo svoj položaj v korist kandidate. V tem mesecu se prevzemajo objekti, ki se lahko že prej ali pa sploh še niso dokončali. Kandidati vladajoče stranke se zberejo že, če se kakšna pisarna oprepi z novim pohištvom. Pri tem se vse prepiše, hvalijo z uspehi, z vsem, kar so naredili. Ljudje, ki jim se lahko že prej ali pa sploh še niso dokončali. Kandidati vladajoče stranke se zberejo že, če se kakšna pisarna oprepi z novim pohištvom. Pri tem se vse prepiše, hvalijo z uspehi, z vsem, kar so naredili. Ljudje, ki jim se lahko že prej ali pa sploh še niso dokončali.

da bi predstavil svojega. Slovenska demokratska stranka je javnosti prva predstavila svoj politični program pod sloganom Slovenija na novi poti, medtem ko vladajoča stranka volivcem priznava zgrešenost svojega programa v svojem sloganu. Iz prejšnjega mandata vehementno zgodbo o uspehu bodo sedaj skupaj spreminjali.

Spoštovane Pomurke in Pomurci! Statistični podatki o regiji kažejo, kot da bi bili nesposobni. Sam ne verjamem v to, upam, da tudi vi ne. Velikokrat v zgodovini so naši predniki na različne načine dokazali svojo sposobnost. Tudi tokrat jo bomo. Najprej pa bomo od svoje države zahtevali, da nam ustvari pogoje, tako kot od nas enakomerno pobira davke, da bomo lahko enakopravni v sodobni tekmi vsesplošnega razvoja.

Prosim vas, da 3. oktobra pridete na volitve. Želim vam, da se prav odločite. Če boste obkrožili na volilnem lističu številko 10 – Slovensko demokratsko stranko, boste s tem dali svoj glas meni. To bo pomnilo, da želite spremembe. Jaz vam zagotavljam, da bodo to spremembe na bolje.

Sojenje (spet) preloženo

Milica ostaja v priporu

Minuli četrtek bi se moralo na okrožnem sodišču v Mariboru nadaljevati sojenje Milici Makoter, ki se je sicer po 12. juniju lani prvič pojavila na sodišču, vendar je bilo zaradi slabega zdravja obtoženke sojenje preloženo na jutri. Makoterjevi obtožnica očita storitev treh kaznivih dejanj napeljevanja k umoru in kaznivega dejanja povzročanja splošne nevarnosti.

Na začetku druge obravnave na ponovljenem sojenju sta zagovornika Makoterjeve, Igor Vinčec in Milan Krstič, zaprosila senat, ki ga vodi sodnica Maša Butenko, da naj obravnavo preloži, ker je sodni izvedenec podal mnenje, da njuna varovanka ni sposobna spremljati sojenja, ker jemlje kombinacijo štirih zdravil in je depresivna. Poleg tega sta predlagala, da se Makoterjevo premesti v drugo psihiatrično bolnico in da se zanjo odpravi pripor.

Tožilstvo oziroma tožilec Ludvik Gornjec je ob tem povedal,

Milica Makoter je bila oblečena v trenirko in športne copate. Delovala je utrujeno in odsotno. Na vprašanje sodnice Butenke, ali se je sposobna zagovarjati, in če je sposobna za obravnavo, je le odkimala in tiho odgovorila: »Ne vem.« Tožilec Gornjec pa je med zadnjo obravnavo javnost seznanil s podatki, kako Makoterjeva dela v svojem podjetju, čeprav je na bolniškem dopustu, hodi po zabavah in v tujino. Tožilstvo naj bi take podatke dobilo od občanov.

da je že sam predlagal premestitev Makoterjeve v drugo bolnišnico, spet pa je spomnil, da obtoženka zmeraj zboli pred vsako obravnavo. Predsednica šestčlanskega sodnega senata je predstavlila ugotovitve psihiatra, ki je Makoterjevo pregledal na dan sojenja in ugotovil, da ne kaže bolezenskih znakov, in zato lahko sodeluje na sojenju. Iz tega mnenja izhaja tudi, da ji ni treba

jemati tolikšne količine in kombinacije zdravil.

Krstič in Vinčec sta se pritožila tudi na pripor, vendar je višje sodišče pritožbo zavrnilo. Makoterjeva tako še naprej ostaja v priporu.

Po krajši prekinitvi je sodni senat sklenil preložiti glavno obravnavo na jutri, petek, 30. septembra.

Andrej Bedek, foto: N. J.

Barometer

Anton Slana, župan občine Sv. Jurij, je s sokrajani storil vse, da je tudi ime Edvarda Kocbeka ob stoletnici njegovega rojstva dobilo tisto mesto med velikani tega kraja, ki mu pripada.

Drago Legen, župan Veržeja, je uspel za projekte, ki jih bo občina začela v letošnjem letu, pridobiti 90 milijonov nepovratnih sredstev.

Milica Makoter nikakor ne more zbitriti svoje misli in pred sodiščem predstaviti svojih argumentov.

Sabina Sobočan, sicer direktorica mladinskega centra v Lendavi, naj bi pristala v ožjem vodstvu Nafta.

Simon Špilak je po doseženem trinajstem mestu na svetovnem kolesarskem prvenstvu priznal, da ni imel svojega dne.

Življenje ob meji

Hrvati prišli Slovenca

V torek, 21. septembra, so hrvaški policisti na levem bregu reke Mure ustavili Štefana Tibauta s Hotize. Tibaut je na svojem zemljišču, ki katastrsko spada pod Hrvaško, želel nakopati zemljo in jo prepeljati na policijsko postajo v Mursko Središče in od tam k sodniku za prekrške v Čakovec.

Tibaut obdeluje 4,5 hektarja kmetijskih površin. Vinograd in osem kmetijskih zemljišč ima na hrvaškem katastrskem ozemlju. Do vinograda, ki ga ima na desnem bregu Mure, lahko pride z brodom prek Mure, do drugih zemljišč, ki so na levi strani reke, pa po cesti, ki nekaj časa poteka po slovenski, nekaj časa po hrvaški strani. Pri dostopu do zemljišč potrebuje dovoljenje izkaznico. Na enem od zemljišč koplje zemljo, ima tudi bager, zemljo pa odvažajo. Tam so ga prejšnji teden v torek ustavili hrvaški policisti. Tibaut je za

Vestnik opisal srečanje z njimi in povedal, da sta ga ob pol sedmih jutraj pred njegovim zemljiščem, kamor se je odpravil s tovornjakom, pričakala dva policista. Ta sta takoj poklicala na pomoč še dva, ki sta prišla s policijskim čolnom čez reko Muro. Po pogovoru so ga nato s čolnom odpeljali na policijsko postajo v Mursko Središče. Potem je moral še k sodniku za prekrške v Čakovec. Zvečer so ga spustili domov, se je pa moral naslednje jutro znova oglašiti na policijski postaji v Središču. Takrat so ga odpeljali k sodniku v Kotoribo. Hrvati so mu naložili za 150.000 tolarjev kazni. Na vprašanje, kakšen je bil odnos policistov do njega in ali so mogoče uporabili silo kot v primeru na drugem delu Slovenije, pove, da so bili Hrvati korektni in mirni. Pripomnil je le, da se mu zdi čudno, ker so ga zdaj nenkrat čakali in ga kaznovali, čeprav so vedeli, da je že večkrat vozil zemljo.

Štefan Tibaut: Imam deset zemljišč, ki so vpisane v kataster Medžimurske županije. Z dovoljenjskimi izkaznicami lahko pridem do njih. Hrvati so me kaznovali s 150 tisoč tolarji, ker naj bi ilegalno prestopil mejo in kradel zemljo. Po njihovem je katastrska meja tudi državna. To ni res. Meja še zmeraj ni točno določena. Ko sem za njih aprila letos na tem območju za mejni prehod vozil gramoz z mojega zemljišča, ki je katastrsko prav tako na hrvaški strani, pa ni bilo nič narobe.

Bager, jezero in gozd so last Štefana Tibauta. Po katastrski meji zemljišče spada pod Hrvaško, leži na levi strani reke Mure, sama pot do zemljišča pa nekaj časa vodi po slovenski, nekaj časa po hrvaški strani.

Kaj o dogodku pravijo slovenski policisti

Vprašanja, kot so, ali so bili o dogodku obveščeni, ali so Hrvati prekoricali svoja pooblastila in kakšne pristojnosti ima naša policija, smo poslali na soboško policijsko upravo.

Njihov Sektor uniformirane policije nam je skupaj z Generalno policijsko upravo iz Ljubljane pripravil naslednji odgovor: »Hrvaški policisti so dne 21. 9. 2004 redno patrolirali na območju kraja, imenovanega Otok, v Orlovščku, ki je po katastrski meji na hrvaški strani. Na tem območju so pri nedovoljenem izkopavanju gramoz prišli slovenskega državljanja.

Hrvaški policisti so ga prijeli in čez reko Muro odpeljali na hrvaško stran, kjer so zoper njega podali predlog sodniku za prekrške. O dogodku so hrvaški policisti obvestili Policijsko postajo Lendava.

Hrvaška patrolja je opravljala nadzor v skladu s Protokolom o prehodu čez državno območje drugega pogodbenika zaradi opravljanja dela na lastnem državnem območju. V Protokolu je določeno, da čez slovensko območje ni dovoljeno peljati v tranzitu slovenskega državljanja čez slovensko območje, zato je bil

Ko je za Hrvate vozil gramoz, je bilo v redu

Letos aprila, ko se je gradil nov mejni prehod Hotiza - Sveti Martin, ki ga še niso odprli, namestili pa so ga v maju, so Hrvati najeli Tibauta, da je za njih opravljal prevoz gramoz. Gramoz je kopal na svojem zemljišču, ki po katastru pripada Hrvaški, in ga vozil na gradbišče prehoda, ki stoji na hrvaški strani. Ko pa je želel odpeljati zemljo s svoje lastnine, ki je na hrvaškem katastru, k sebi domov na Hotizo, so ga kaznovali. Zanimivo je tudi, da bi ga lahko kaznovali že prej, saj zemljo od tam vozi že zadnjih deset let.

priplejan čez reko Muro. Slovenska policija na slovensko-hrvaški meji izvaja svoja pooblastila v skladu z veljavnimi predpisi, zlasti II. točke Temeljne ustavnosti, kjer je določeno, da je državna meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Na tej meji, ki je obstajala v obdobju bivše SFRJ, tako Policijska uprava izvaja nadzor na območjih slovenskih katastrskih občin. Območje je nesporno na območju hrvaške katastrske občine in na tem območju slovenska policija ne opravlja svojih nalog. Slovenska policija glede na operativne potrebe izvaja nadzor na območjih katastrskih mej. Upravičen enot Lendava in Ljutomer tudi na območjih, ki se nahajajo na desni strani reke Mure.

Nerodna meja

Na ozemlju, ki zajema Bokovo Kapco in Kot, meja še ni točno določena. Meja ne poteka po sredini reke Mure. Nikjer ni nobenih oznak, prav tako pa sata mejna črta poteka zelo nerodno. Na »ogled« meje se je skupaj s Tibautom odpravila tudi Vestnikova ekipa, ki se je lahko samoprepričala, da ni oznak, da se domačini poskušajo znati, kaj se zna, in da se nenehno prepletata hrvaško in slovensko ozemlje. Sicer pa je državna meja, kot nam je v odgovoru zapisala slovenska policija, tista meja, ki je obstajala znotraj nekdanje Jugoslavije.

Slovenski tako nadziramo območja, ki katastrsko pripadajo Sloveniji, Hrvati pa območja, ki pripadajo Hrvaški.

Slednji pri kontroli zaselka Mirišče, ki leži na levem bregu reke Mure in spada pod hrvaški kataster, prehajajo čez slovensko ozemlje. Slovensko lokalno prebivalstvo ob meji ima veliko površin ali zemljišč na hrvaškem katastrskem območju, zato potrebuje posebne dovoljenja izkaznice.

Zdi se, da so pri nadzoru prehoda katastrske meje Hrvati odločnejši, postavlja pa se tudi vprašanje, kako bi v podobnem primeru reagirali slovenski policisti, ki so ponavadi toleranтни. So pa spomnili na tem mejnem območju začele delovati meje policijske patrulje, katerih namen je preprečevanje ilegalnih migracij in verjetno tudi preprečevanje podobnih sporov. Andrej Bedek, Nataša Juhnov

Akustika v akciji!

24.990 SIT

Mikro glasbeni stolp, SHARP, XMP 35 H

MP3 predvajanje, daljinsko vodenje.

124.990 SIT

Televizor, GRUNDIG, Arcanse MF 72-24 10

Diagonala zaslona 72 cm, popolnoma ravna slikovna cev, 100 Hz.

49.990 SIT

Domači kino sistem, SHARP, HTCN 400 DVH

MP3 predvajanje, "Dolby Digital", DTS, Dolby Pro logic.

Akcija velja od 23. 9. do 16. 10. 2004 oz. do prodaje zalog.

Obiščite Merkurjeve trgovske centre s prodajnim programom MERKURDOM.

Posebna ponudba velja za izdelke v zalogi. Akcijski popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve akcije.

POZOR!

IZKORISTITE

10%

POPUST
PRI NAKUPU
DIGITALNIH
FOTOAPARATOV
blagovnih znamk:
SONY, CANON,
OLYMPUS, SAMSUNG

MERKUR

Ustvarjamo zadovoljstvo

V Odrancih obnovili šolo

Svetle učilnice brez hrupa

V Odrancih so v soboto odprli obnovljene prostore OŠ Odranci. Obnovili so najstarejši del šolske zgradbe, ki je bil za šolske namene zgrajen že leta 1932. S tem so odranski osnovnošolci in učitelji bogatejši za šest učilnic, tri kabinete, sanitarije za učence in garderobe. Ta investicija je stala 127 milijonov tolarjev, zanj pa je 30 odstotkov prispevala občina Odranci, preostalo pa država. V letošnjem šolskem letu so prešli v osmih oddelkih študentov, zaradi prostorske stiske vrtca Mavrica, ki je v bližini šole, pa pri njih gostuje še skupina vrteških otrok. Obnovitev 1200 kvadratnih metrov prostorov, starih 72 let, je toliko pomembnejša, ker gre za objekt, ki je v neposredni bližini ceste. Z obnovljenimi učilnicami dobro izolirane pred cestnim hrupom in so tudi svetlejša in prijetnejša za bivanje, kot so bile prej. To je drugi del trifazne obnove šole, ki jo bodo končali v prihodnjem letu. Že v lanskem letu je dobila šola nov prizidek za učence prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Prihodnje leto načrtujejo še obnovo osrednjega dela šole. S tem bodo dobili zelo potrebne računalniško učilnico, knjižnico, upravne prostore, obnovljeno jedilnico in kuhinjo. Načrtujejo tudi ureditev okolice šole, zelenih površin in igrišča, je povedala ravnateljica Marija Smolko. Hkrati pa do konca leta si želijo brez uspeha prizadevati, da bi svojim učencem zagotovili varnejšo pot v šolo ali vrtec ter da bi ob prehod za pešce v neposredni bližini šole postavili semaforje. Še posebno zato, ker je šola v neposredni bližini glavne ceste, po kateri vozi veliko avtomobilov in tovornjakov.

A. Nana Rituper Rodež, foto: Nataša Juhnov

Dokončne odločbe o državni pomoči za lanskoletno škodo v kmetijstvu

Kdaj upravičencem tudi denar?

Denar v skupni višini 561 mio. sit bi moralo vrniti skoraj 16 tisoč oškodovancev

Vladi je vendarle uspelo, da je še pred volitvami izpolnila obljubo, ki so jo dali glede sanacije lanskoletne suše njeni najodgovornejši predstavniki.

Denarja oškodovanci sicer še niso prejeli, so pa dobili pred dnevi odločbe Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja o izračunu višine škode in državne pomoči. Te odločbe so dokončne in zamenjujejo delne odločbe, ki so jih oškodovanci prejeli ob obračunu akontacije. Oškodovanci seveda pričakujejo, da bodo dobili tudi denar,

ki so jim ga obljubili, do konca septembra. Prav te končne odločbe pa so med mnogimi oškodovanci povzročile veliko razočaranja in hude krvi, saj mora skoraj 16 tisoč upravičencev denar, ki so ga prejeli kot akontacijo, delno ali v celoti vrniti. Na dogajanje so se takoj odzvali v kmetijsko-gozdarski zbornici, kjer pravijo, da se z vračanjem ne strinjajo, saj so bila sredstva, ki so jih oškodovanci prejeli z akontacijo, porabljena za nakup krme in reprodukcijskega materiala za spomladansko setev, prihodki kmetov pa so zaradi neurij s točo tudi letos marsikje manjši.

V Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije vsem, ki so prejeli odločbe o vračanju sredstev državne pomoči, svetujejo, da z vračilom počakajo, saj je rok 30 dni. Prejemniki odločb, ki se nameravajo pritožiti, naj počakajo do sklepa vlade o morebitnem odpisu, pozorni pa naj bodo na pritožbeni rok, ki ga ne smejo zamuditi. Ta je 15 dni od prejema odločbe. V Kmetijsko-gozdarski zbornici bodo pripravili podlago pritožbe, ki jo vlagajo upravičenci, dobiti pa jo bo mogoče na izpostavah zbornice.

Vlada Republike Slovenije je na včerajšnji dopisni seji obravnavala informacijo o odpisu vračil preplačil denarnih sredstev pomoči, prejetih kot akontacija v skladu s programom o odpravi škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč v letu 2003. Sklep vlade je, da se preplačila do 20 tisoč tolarjev ne vračajo, za preplačila nad 20 tisoč tolarjev pa velja enoletni odlog vračila.

Šnjega julija spremenila uredbo o načinu izračuna škode, spremenila in dopolnila pa je tudi program odprave posledic škode v kmetijstvu. Spremembo programa so pripravili na osnovi dokončne ocene škode, za njeno sanacijo pa so v proračunski rezervi za leto 2004 predvideli 4,851 milijarde tolarjev. Skupna sredstva, ki so jih namenili za izvedbo sanacije v letih 2003 in 2004, naj bi tako znašala 8 milijard 970 milijonov tolarjev.

Po podatkih agencije za kmetijske trge je bilo obravnavanih in dokončno obračunanih 52.492 vlog. Sredstva v višini 3,7 milijarde tolarjev prejme 26.187 upravičencev, 15.912 upravičencev mora sredstva v skupnem znesku 561 milijonov tolarjev vrniti, 10.393 proslincev pa sredstev ne prejme in ne vrača, saj njihova pomoč ni dosegla praga 57.500 tolarjev.

Če upoštevamo, da so oškodovanci lani prejeli 4,1 milijarde tolarjev akontacije pomoči in letos ob končnem obračunu še 3,7 milijarde tolarjev, vrniti pa morajo 561 milijonov tolarjev, povsem običajen račun pokaže, da od zagotovljenih 8,970 milijarde tolarjev, kolikor je namenjeno za državno pomoč, približno 1,7 milijarde tolarjev ostaja. Kje je ta denar in zakaj ga niso razdelili med oškodovance, bodo morali pojasniti tisti, ki so denar delili.

Ludvik Kovač

Barometer

Miran Druscovich je slovesno odprl Koncept optimum, o tem, ali se mu morda ne bo zgodil Elan, seveda ob tem ni govoril.

Matej Ivanuša je v na tekmovalju v kuhanju kisle juhe dosegel prvo mesto. Tako Kapelčani upajo, da bo uspešno tekmoval tudi pri reševanju Kapelskih gorici.

Štefan Tibaut s Hotize je s tem, ko je pristal pri sodniku za prekrške v Čakovcu, dobil le potrditev, kako Hrvati razumejo sporazum Drnovšek - Račan.

Georgu Subanu počasi ugaša ogenj, komu bo prepuštil pepel, še ni znano.

Daniel Petrovič, predsednik uprave Ilirije, delavcem tokrat ni točil šampanjca, ampak je umaknil pravilnik o sistematizaciji delovnih mest.

Skupaj spreminjamo Slovenijo

Lušjan Zagorac - Dule

Ciril Pucko

Darja Odar

Poštovane državljanke in državljani iz Prekmurja in Prlekije, občanke in občani Mestne občine Murska Sobota!

Kudje imamo zmeraj nove in višje cilje, zato vedno z vsem nismo zadovoljni. Smo pa v minulih letih skupaj z Vami uspeli uresničiti najpomembnejše strateške cilje slovenske države. Prepričani smo, da tudi v prihodnje želite živeti v državi in občini z umirjeno politiko.

Vabimo Vas, da se v nedeljo, 3. oktobra, udeležite volitev in oddate svoj glas za LDS, da bomo lahko skupaj spremenili Slovenijo, Prekmurje in Prlekijo ter Mestno občino Murska Sobota na bolje.

Dr. Mitja Slavinec

Rudolf Horvat

TRGOVSKO PODJETJE

GORIČANKA ALAMAR

Trdkova d.o.o.

TRDKOVA 54

SV. JURJ 10

Petnajst let uspešnega poslovanja je za nami in naše rasti še ni konec, zato vabimo k sodelovanju:

- komercialista (m/ž)
- trgovskega poslovodjo (m/ž)
- prodajalce (m/ž)

Če se čutite dovolj sposobni, ambiciozni, dinamični in če imate ustrezno izobrazbo in delovne izkušnje, pričakujemo vašo ponudbo z življenjepisom in dokumenti o izpolnjevanju pogojev na naš naslov: GORIČANKA, d. o. o., Trdkova 54, 9263 KUZMA, v 8 dneh po objavi oglasa.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Ko na eni sadiki raste 20 kilogramov sočnih rdečih plodov

Narava se včasih odloči popestriti človekov vsakdan in tako lahko kje srečamo kaj nevsakdanjega, ob čemer enostavno obnemimo. To se nam je zgodilo ob pogledu na »rekorden« paradižnik na vrtu upokojenke Kristine Kramberger (Tinice) v Gomji Radgoni. Njeni paradižniki tako po množičnosti kot po velikosti ne bi bili nič posebnega, če bi jih pridelovala v steklenjakih ali v vrtovih za intenzivno vrtnarjenje, a jih Tinica prideluje na navadnem majhnem vrtu ob stanovanjski hiši. Včasih so dejali, da če sadika raste visoko v zrak, ne bo veliko sadežev, a to pri Tinici nikakor ne drži, saj so sadike visoke tudi do tri metre, sadežev pa je kljub temu veliko. Gnojil skoraj ne uporablja, škropiv pa sploh ne, tako da so sadeži zdravi, lepi in sočni, za jesti sveži ali pa jih vloži v različnih solatah, da so užiti tudi v zimskih dneh. Njeni paradižniki so torej dokaz, da niso zahtevne rastline, saj jim zadoščata le posebna nega in ljubezen, Kristina pa je nanje še kako ponosna. - O. B.

Pozdrav jeseni

Po potepanju na desnem bregu reke Mure, natančneje po občini Sveti Jurij ob Ščavnici, smo skoraj pri vsaki hiši v Grabšincih naleteli na pravo malo razstavo buč. Prijazni domačini so nam povedali, da buče »razstavljajo« že več let. S tem se trudijo skrbeti za okolico, hkrati pa naj bi buče pozdravljale in oznanjale jesen. Grabšinci so tako iz buč delali gradove, jih razporejali v gnezda, skratka počeli, česar so se pač domislili. Med znanilca jeseni v Grabšincih spadata tudi gospod in gospa na fotografiji. - V. P.

Srečanje Pristavcev

V Pristavi pri Ljutomeru je pripravilo PGD prvo srečanje vaščanov, ki so kdaj živeli v tem kraju.

Vabilu se jih je odzvalo okoli sto, ki so v prijetnem razpoloženju obujali spomine na mlada leta. Slišati je bilo veliko zgodb o

njihovem življenju v tujini in še več razlogov, ki so jih do tja pripeljali. Družino Rozalije Vargazon so leta 1946 izgnali iz Pristave, zato že polnih 58 let živi na Dunaju. Tone Vrščič (na posnetku prvi z desne) je prav gotovo najbolj oddaljen od rojstne Pristave -

že 47 let živi v predmestju kanadskega Toronta, a se pogosto rad vrne domov, se pa ne boji ob trgatevi. Druženje je trajalo ponoči, vsi pa so si bili ob slovesu enotni - do bimo se znova prihodnje leto!

N. Š.

Na kratko

Črenšovci

Učenci biološkega krožka OŠ Franceta Prešerna v Črenšovcih so se z mentorico in s sodelovanjem občine Črenšovci lotili projekta za bolj ekološko ozaveščenost občanov. Glavni namen je ločevanje odpadkov in odlaganje le-teh v zabojnike na ekoloških otokih. - J. Ž.

Lendava

Ljudska univerza Lendava se je povezala s Fakulteto za management Koper, s čimer so se odprle nove možnosti na področju izobraževanja, kar bo prispevalo k hitrejšemu družbenemu razvoju pomurske regije. - J. Ž.

Odpisani niso - »odpisani«

Odpisani se je poimenovala tamburaška skupina s Cankove, za katero velja, da brez nje ni skorajda nobene prireditve, ki se dogaja v občini Cankova, nastopala pa je že po raznih krajih Slovenije in v tujini. Pretežno starejši glasbeniki najpogosteje igrajo prekmurske ljudske pesmi, radi pa se lotijo tudi pesmi iz drugih okolij in glasbene predelave kake sodobnejše skladbe. Zanimivost skupine pa je gotovo tudi najstarejši član Jože Petek, ki je star že 93 let, a še vedno tako spretno igra kot vsi ostali. Sedem glasbenikov se ob nastopih rado pošali, da so stari več kot 600 let (skupaj), vendar pa je v resnici ta številka nižja, s svojimi nastopi pa želijo dokazati, da še nikakor niso »odpisani«. - J. Ga.

45 let Ribiške družine Lendava

Ribiška družina Lendava je pripravila pri ribiškem domu v Lendavi prireditev, s katero so počastili 45 let delovanja. Ob tem sta predsednik Ribiške družine Lendava Anton Sep in predsednik skupščine družine Štefan Hari spregovorila o teh 45 letih dejavnosti ribičev in njihovih sedanjih aktivnostih.

Lendavski ribiči, ki skrbijo za vodne površine in živeli v njih na območju lendavske upravne enote, so po Sepovih besedah dejavni tudi na področju organiziranja lastnega izobraževanja in izobraževanja mladih ribičev ter vseh drugih, ki skrbijo za čisto okolje. Še vedno je največja težava pri njihovih aktivnostih onesnaževanje voda, posledica česar so pogini rib, pri tem pa so ribiči nemočni, saj je zelo težko krivcu to tudi dokazati in ga kaznovati. Problemi pa nastajajo tudi zaradi meje s Hrvaško ob reki Muri, kjer so imeli nekoč

precej ribogojnih območij.

Ob predsedniku Ribiške zveze Slovenije Borutu Jeršetu se so slovesnosti udeležili tudi člani sosednjih slovenskih ribiških družin ter gostje iz hrvaških in

madžarskih ribiških družin, s katerimi dobro sodelujejo. Ob tej slovesnosti so uredili pri ribiškem domu v Lendavi dovozno pot in okolico doma ter asfaltirali parkirni prostor. Na prire-

ditvi so podelili priznanja tistim članom družine, ki so bili v zadnjih letih in v vsem obdobju delovanja društva najbolj prizadevni.

J. Ga.

Nov gasilski dom v Gančanih

V Prostovoljnem gasilskem društvu Gančani, ki letos praznuje 80 let gasilstva, so se zaradi prostorske stiske dosedanjega doma odločili za gradnjo novega gasilskega doma v središču vasi. Z naložbeno pridobitvijo bodo gasilci v Gančani tako dobili dve gasilski garaži, gasilski stolp s sireno, nekaj prostora za zgornjem delu doma in manjšo sobo za izobraževanje gasilcev. Dom bo ob izgradnji v ponos vsem krajanom, ki s svojimi prispevki pomagajo pri gradnji. Doslej so gasilci prispevali več kot 400 prostovoljnih delovnih ur, na katerih je stala čez 8 milijonov tolarjev. Z deli bodo nadaljevali v prihodnjem letu, naj bi dom tudi dokončali. - J. Ž.

Zavest o zdravi in okusni hrani

Ljudsko kulinariko uvaja v sodobno kuhinjo

Dušan Zelko, zaposlen na Srednji gostinski šoli v Radencih, se čedalje bolj posveča makrobiotski prehrani

Dušan Zelko je učitelj kuharstva na Srednji gostinski šoli v Radencih, poleg pedagoškega dela pa opravlja še veliko drugih del, povezanih z gostinstvom in prehrano. O zdravi prehrani se izpopolnjuje še v tujini, kjer je zavest o zdravem prehranjevanju vedno večja kot pri nas. Do sedaj je obiskal prehranske tečaje v Franciji, Angliji in v Švici. Makrobiotika je beseda, ki je bila v slovenščini dolgo neznana. V novejšem času pa jo poznajo tudi v latinščini to dobesedno pomeni živeti in prehranjevati se v harmoniji z naravo, vse bolj na veljavi. Veda se ukvarja tudi z načinom prehranjevanja prednikov. Makrobiotika upošteva potrebe in reakcije telesa, ki je pomembno, ko se na tržišču pojavita makrobiotska hrana in industrijsko pripravljena hrana. Kot je povedal sogovornik, so ljudje že prednosti počasi pripravljene hrane, vendar večina take hrane še ne uživa. Dušan je znan po svoji makrobiotski prehrani in tako deluje z drugimi priznanimi makrobiotiki ter jim izkušnje. Predvsem pa je znan

kot dober poznavalec kuharstva, zato pozimi v krajih po Prekmurju vodi kuharske tečaje. V zadnjem času pa se uveljavlja v poznavanju vina ter kombiniranju vina in hrane. Svoje izkušnje o prehrani v Prekmurju želi v strniti v knjigo, katere avtor bo on sam.

Svoje znanje o makrobiotiki, dietni hrani in svetovanje o prehrani Dušan prenaša tudi v domačo družinsko gostilno s 140-letno tradicijo, kjer mu pomagata njegova starša. Veliko gostov prihaja iz prekmurskih zdravilišč, večjih turističnih centrov in iz sosednje Avstrije ter iz drugih držav.

Uspešen kuhar, učitelj in svetovalec za prehrano tudi rad plava, kolesari in jaha po goriških gričih. Kot mi je priznal, ima poseben čut za naravo in se upravičeno šteje za ekologa, saj skrbi za neokrnjenost narave. Tako tudi vzorno skrbi za svoj precej velik vinograd. Na domačem Zelkovem dvorišču se košatijo zelo stare jabolane, ki so tako odporne proti škodljivcem in plesnim, da jih nikoli ni treba škropiti s pesticidi. Zaradi izjemnega posluha za naravo in ohranjanje prvobitnih kmetijskih kultur pri Zelkovih načrtujejo, da bi se uveljavili z zelenim turizmom.

Bojan Zadravec

Dušan Zelko želi ljudem čimbolj predstaviti makrobiotiko in s tem zdrav način življenja.

Na kratko

Hodoš

Evangelicianska verska skupnost občine Hodoš je v želji, da bi oplešali in posodobili svoj molitveni hram, zaprosila za finančno pomoč Ministrstvo za kulturo, Svetovno luteransko zvezo ter občini Hodoš in Šalovci. Prošnja je nalezla na radodarna ušesa in tako so posodobili električno napeljavo v cerkvi, položili keramične ploščice ter prebarvali notranjost in zunanost cerkve. Sedaj bo cerkev po njihovem mnenju še bolj privlačna za obiskovalce, predvsem iz zamejstva, kajti sodelovanje z Madžarsko je vidno predvsem na kulturnem področju. V hodoškem cerkvenem pevskem zboru pa že nekaj let poje tudi par iz Madžarske. - J. K.

Radovci

PGD Radovci je v zadnjih letih navezalo stike s sorodnimi društvi v Avstriji, še posebno uspešno sodelujejo z gasilci iz Fehringa. Plod sodelovanja je nakup specializiranega gasilskega vozila – cisterne, s pomočjo katerega bodo še izboljšali požarno-varstvene razmere v kraju in občini. Sodelovanje z avstrijskimi gasilci pa bodo še krepili tako na strokovnem kot tudi rekreacijskem in družbenem področju. - J. K.

Sveti Jurij

Prostovoljno gasilsko društvo Sveti Jurij je organiziralo 17. gasilsko tekmovanje za pokal Liv Altrad, ki se ga je udeležilo 12 moških in 3 ženske desetine. Pri moških je največ znanja pokazala gasilska ekipa PGD Korovci, pri ženskah pa je bila najboljša ekipa iz PGD Serdica. - J. Ž.

Velika Polana

Prihodnje leto bo minilo 60 let od mučeniške smrti božjega služabnika dr. Vinka Halasa, nekdanjega župnika v cerkvi Srca Jezusovega v Veliki Polani. Na pobudo dr. Vinka Škafarja in po pogovoru z duhovniki lendavske dekanije razglašajo prihodnje leto za Halasovo leto. Namen je, da bi božjega služabnika spoznalo več ljudi, da bi posnemali njegove kreposti, predvsem zvestobo, pogum in dobroto. Vsakega 21. v mesecu bo tako še naprej molitveno srečanje v Veliki Polani. - J. Ž.

Sreča se mu je nasmehnila

Som, velik 176 cm in težak dobrih 36 kg

Za vsakega ribiča, še posebej »lovca na trofeje«, je velika čast, če na suho potegne takšnega »orjaka«. Zvonku Ozvaldu iz Hrastja - Mote je to uspelo.

Že doslej je Zvonko, ki se bo kmalu srečal z abrahamom in ki je že dobrih 30 let član Ribiške družine Radgona, ujel veliko trofejnih rib (10-kilogramske krape, amure, smuče), a nikoli še takega soma velikana.

Nekega poletnega večera se je, kot neštetokrat pred tem, skupaj s prijateljskima (Francem Fekonjo in Danijem Vogrinom) odpravil k domačemu ribniku v Hrastju - Moti.

Vedel je, da so v njem somi (celo večji, kot ga je sam ujel), zato se je tudi tokrat dobro pripravil. Za vabo je imel mrtvo ribico. Najlon je bil namenjen za ribo, težko dobrih 15 kilogramov, zato Zvonko, ko mu je v tretjem poskusu le uspelo za-

Som velik in v rokah Zvonka in njegovih dveh prijateljev

grabiti soma, ni upal preveč »cukati«. Kot sam pravi, je moral biti potrpežljiv, kar se mu je na koncu tudi izplačalo.

Zvonkovi ribiški prijatelji, sosedje in domači so ribo pozneje po-

jedli na pikniku, trofejno glavo pa poslali na prepariranje, da bo potem med številnimi drugimi trofejami krasila steno Zvonkovega doma. Še najbolj zanimivo pa je, da »uplenitelj mrcine« ni niti poskusil »somovine«, saj, kot pravi, ne je rib, čeprav je njegov najljubši konjiček namakanje trnka.

O. B.

»Trojna« proslava 1. oktobra v Radencih

Člani UO Društva za osteoporozo Pomurja so na zadnji seji obravnavali nekaj aktualnih zadev, saj se bližajo številni dogodki, ki jih bo treba dostojno zaznamovati.

V oktobru so trije: 1. 10. svetovni dan za aktivno staranje, 2. 10. objem sveta in 20. 10. svetovni dan osteoporoze. Vodstvo društva se je tako odločilo, da se bodo dogodkov spomnili hkrati, in sicer v petek, 1. oktobra, ob 17. uri na »trojni« proslavi v kongresni dvorani hotela Radin v Radencih. Nastopili bodo učenci osnovne in glasbene šole, ljudske pevke od Grada na Goriškem ... Predsednica društva Dragica Žlebnik je mnenja, da bi bilo vodstvo ob tem še najbolj veselo, če bi se poleg številnih gostov proslave udeležili prav vsi člani in članice njihovega društva.

O. B.

Razglasili najbolj urejeno in najstarejšo obnovljeno domačijo

Bratonci so letos pod vodstvom svojega društva izpeljali projekt ocenjevanja domačij v vseh Bratoncih. To nalogo je sprejela komisija: Gena Virag in Majda Smodiš, ki je urejenosti ocenjevala vse leto.

hiš, v katerih prebivajo marljivi ljudje, ki z nostalgijo na preteklo čase skrbijo za urejene domove, a zmagovalni stolček lahko naenkrat pripade le enemu. Tako si je naziv naj domačija prislužila domačija Štefana in Regine Šebjanič, naziv najstarejša obnovljena domačija pa je dobila domačija Pavla in Ines Forjan. Za nagrado so prejeli spominska darila. - J. Ž.

Mariničev dom krasijo rože

Pri Mariničevih na Hraškem Vrhu se dobro zavedajo, kako pomembne so rože v hiši in njeni okolici za dobro počutje domačih in vseh, ki pridejo na obisk. Zdenka Marinič pravi, da skrb za rože zahteva veliko časa, vendar pa je ves trud poplačan, ko rože zacvetijo in krasijo dom. Pri delu z rožami ji pomaga hčerka (na fotografiji). Ob tem pa je Zdenka aktivna še v turističnem in kulturnem društvu (pleše tudi v folklorni skupini). Pravi pa, da je v njihovem in okoliških krajih veliko gospodinj, ki veliko svojega prostega časa posvetijo temu, da bi domove in okolico krasile cvetlice, zato o gojenju rož pogosto tudi izmenjajo izkušnje. - J. Ga., foto: D. M.

na internetu:
www.vestnik.si

Podjetje za informiranje, d. d. ul. z. Novaka 13, M. Sebesta

izbepi.si
Večslovesni portal mašč. oglašev.

Ena spletna stran, le zadržite 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Oglejte si www.izbepi.si, oddajte svoj mašč. oglaš., ogledajte si popoldnejske oglase, spletno oddajo po romanih straneh in naj. vse navdušijo kmetovski oglasi!

Širjenje po mašč. oglaš. se nikoli ni bilo tako udobno.

DELO **IZBEP**
MEŠICE **VESTNIK**
TRINOVSKA **NOVICE** **TEHNIKA**

Sneguljčica in sedem kozličkov (zmešnjava pravljic)

Predavnimi časi je živela Sneguljčica. Živela je v stari koči v gozdu. Nekega dne se je sprehajala po gozdu in nabirala jagode. Tako je bila zamišljena, da se je izgubila. Srečala je svojega soseda volka, ki je bil na poti domov. Sneguljčica ga je prosila, naj jo vzame s sabo, a je ni hotel uslišati, saj je bil ljubosumen na njeno lepoto. Vrnil se je domov in zrcalce na steni vprašal: »Zrcalce, zrcalce, na steni, povej, kdo najlepši v gozdu je tem?« Zrcalce je odgovorilo: »Zelo ste lepi, a Sneguljčica je tisočkrat lepša od vas!« Volk se je odločil, da se bo Sneguljčice znebil. Dolgo je tuhtal, kaj naj naredi, nato pa se je spomnil na psičko Piko in jo poklical k sebi: »Ubij Sneguljčico s svojimi ostrimi zobmi!« Psička je zarenčala in se odpravila, da jo pokonča. Izvohala je Sneguljčico in jo hotela ubiti. A je videla, kako je lepa, zasmilila se ji je in jo je pustila živeti. Svetovala ji je, naj se pazi volka in zbeži.

Sneguljčica je tekla, kolikor so jo nese noge. Kar naenkrat se je znašla pred lepo hiško. Začudena je spoznala, da so okna iz samega sladkorja, streha iz čokolade in vrata iz hrustljavih rogljičev. Postala je lačna. Potrkala je na vrata. Ker se nihče ni oglasil, je vstopila. Zagledala je mizo, polno dobrot. Do siteda se je najedla, popila kozarec mleka in legla. Kmalu so se z ribolova vrnil lastniki hiške, kozlički. Takoj so opazili, da je nekdo

v hiški. Pregledali so hišo in v postelji našli prelepo deklico. Sneguljčica se je prebudila in jim povedala, kaj se ji je zgodilo. Kozlički so ji dovolili ostati pri njih.

Volk pa ni miroval in je še zmeraj spráševal zrcalce, ki mu je vedno znova odgovarjalo: »Sneguljčica je tisočkrat lepša od vas!« Volk se je tako razjezil, da je začel bruhati ogenj. Odločil se je, da bo sam pokončil deklico. Izvohal je, kje živi, se preoblekel v starko in se odpravil k njej. Hotel ji je prodati zastrupljeno jabolko, a jih Sneguljčica ni hotela kupiti. Volk ji je nato eno podaril. Skril se je za drevo in jo opazoval. Deklica je ugriznila v jabolko in obležala, kot da bi bila mrtva. Volk se je zakrohotal od veselja, saj je bil zdaj najlepši v gozdu.

Z ribarjenja pa so se vrnil kozlički in na tleh našli Sneguljčico. Položili so jo v stekleno krsto in jo nesli na hrib, da bi jo pokopali.

Na konju je prijel Obuti maček in opazoval jokajoče kozličke. Pogledal je, kaj se dogaja. Pristopil je in v krsti zagledal prelepo deklico. Takoj ko jo je pogledal, je vedel, da ni zares mrtva. Odprl je krsto in Sneguljčico poljubil. Mladenka je zakašljala in košček jabolka ji je padel iz grla.

Vsi so bili srečni. Sneguljčica se je poročila s svojim rešiteljem in se preselila na mačkov grad, kjer je volk ni mogel najti.

Anja Tivadar, 5. razred,
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Pozdrav jeseni

V vrtcu Lipovci, kamor je vključenih 34 otrok, malčki iz Lipovec in Bratonec, ki so v vsakodnevem varstvu štirih vzgojiteljic, se vključujejo v različne projekte, ki jih izvajata Krajevna skupnost in Turistično društvo Lipovci. Tako so pod vodstvom Dušanke Erjavec izpeljali samostojni projekt, kjer so prikazali jesenske pridelke, predvsem okrasne in jedilne buče, pri čemer so jih nekaj pridelali sami, nekaj pa so jih prinesli na razstavo otroci s svojimi starši. Sicer pa otroci v vrtcu spoznavajo pomen buč v prehrani, zato iz njihovih kuhinj večkrat zadiši tudi po bučah. Razstavo o bučah so otroci s svojimi vzgojiteljicami in starši pripravili na dvorišču vaškega doma v Lipovcih. - J. Ž.

Jesenski list pripoveduje

Zgodaj spomladi sem zabrstel na drevesu. Topli sončni žarki so me silili k rasti. Kmalu sem s svojimi brati pokrtil cel drevesno krošnjo. Ob meni so pognali cvetovi, ki pa mi žal niso dolgo delali družbe na drevesu. Kar naenkrat jih ni bilo več. Čez čas pa so se na mestih, kjer so prej bili cvetovi, pokazali drobni sadeži. Rasli so in dobivali vedno lepšo obliko. Majhne kroglice so postajale hruškaste oblike. Cel vroče poletje sem moral te sadeže varovati pred močnim soncem. Kmalu so dozoreli, prišli so ljudje in jih pobrali. Gledal sem jih, kako so se sladkali z njimi. Name pa se sploh nihče ni oziral in počutil sem se ničvredno. Nežen jesenski veter me je tolažil. Nekega dne pa sem začel spreminjati barvo. Postal sem rumeno rjave barve. Deloval sem zelo toplo in spet sem se počutil lepega. Tedaj so moji bratje začeli odpadati z drevesa in pokrili travo pod njim. Prišli so otroci, ki so iskali listje za herbarij. Ker sem bil na drevesu, so me pustili pri miru. Čez noč pa je prišla slana in mi vzela moč. Rahel vetrič me je odpihnul in pristal sem na tleh. Večkrat so po meni skakale in se igrale muce. Otroci niso več prihajali, nato pa je prišla gospodinja z grabljami. Vso listje na tleh je pograbila na kup. Stlačila nas je v košaro. Mislim sem, da nas bo odnesla na kup za kompost, a je košaro z nami odnesla v hlev. Tako sem končal kot nastilj živalim.

Marlja Sarjaš, 6. razred,
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Spomini na počitnice Skrb za prometno varnost

Vlak enakomerno drda in utrujena zaprem oči. Vračamo se z zanimivega počitniškega potočanja po srednjeveškem Ptuj. S skupino otrok – DPM iz Dokležovja – smo se podali na grad in si ogledali zanimive muzejske zbirke. Sprehodili smo se po starem mestnem jedru in se fotografirali pred gledališčem. Lačni in žejni smo uživali v restavraciji Slonček in opazovali mimoidoče. Joj, koliko vtisov za en sam dan! Toda to še zdaleč ni vse, kajti moje letošnje počitnice so bile sila zanimive in pestre.

Z babico in dedkom iz Dokležovja sem najprej dopustovala v naselju Solaris v Šibeniku. Bila sem navdušena nad lepoto in čistočo morja, saj se plaža ponaša že nekaj let z modro zastavo. Ob večernih sprehodih sva z babico uživali ob poslušanju morja, kajti moje letošnje počitnice so bile sila zanimive in pestre. Z babico in dedkom iz Dokležovja sem najprej dopustovala v naselju Solaris v Šibeniku. Bila sem navdušena nad lepoto in čistočo morja, saj se plaža ponaša že nekaj let z modro zastavo. Ob večernih sprehodih sva z babico uživali ob poslušanju morja, kajti moje letošnje počitnice so bile sila zanimive in pestre.

In mesto Šibenik, koliko zanimivosti in spomenikov! Ogledu smo namenili kar cel dopoldan. Vse zanimivosti sem zabeležila s fotografiranjem. Z mestnega obzidja s trdnjavo se mi je odprl čudovit pogled na morje. Misli pa so mi ves čas uhajale domov, kajti v družini smo pričakovali novega člana. In res smo vsi skupaj dočakali rojstvo našega Marka, ki je 21. julija prijel na svet. Težko bi opisala srečo in veselje, ki sem ga ob tem doživela. Kmalu po rojstvu sem ga obiskala v bolnišnici. Narahlo sem ga pobožala in mu zaželela dobrodošlico med nami. Sedaj je že pravi korenjak in sem nanj zelo ponosna!

Avgusta sem se zopet podala na morje, tokrat ob spremstvu dedka in babice iz Murske Sobotice. Naš cilj je bil Split. Sprehodila sem se skozi ostanke Deoklecijanove palače in se povrnila v čase, ko je mestu vladal cesar. Na vsakem koraku sem odkrila kakšno zanimivost. Zelo me je prevzela tržnica, ki je bila bogato založena. Poslušala sem zanimivo čebljanje branjev, ki so se v značilni dalmatinski govoric pogovarjale med seboj in privabljale kupce. Ob pomolu je bil pravi vrvež, saj so se potniki vkrcavali na trajekt. Trajekti so bili polno zasedeni, saj je turistična sezona dosegla vrhunec. Tako sem v teh počitnicah kar dvakrat doživela lepote Dalmacije. Ampak najlepše darilo je prav gotovo naš Marko, ki nam je vsem prinesel veselje in s svojim smehom in jokom napolnil dom. »Pripravite nahrbtnike!« se je zasilal glas moje babice. Odprla sem oči in se zadovoljno nasmehnila. Izstopili smo in se napotili proti staršem, ki so nas že nestrpni čakali pred železniško postajo v Murski Soboti. Srečni smo se poslovili od prijateljev in si zaželeli lep prvi šolski dan.

Tina Zver, 9. b, OŠ II Murska Sobota

S 1. septembrom smo otroci spet postali udeleženci v cestnem prometu. Otroci ne poznajo pravih obnašanja oz. si prometne predpise razlagajo po svoje, zato je dolžnost drugih, da poskrbijo za njihovo varnost. Pogovarjala sem se z gospodom Murjom Misjo, inšpektorjem za varnost v cestnem prometu s policijske uprave v Murski Soboti.

Kako ocenjujete stanje prometne varnosti v prvih desetih dneh pouka?

S stanjem prometne varnosti v desetih dneh sem zadovoljen, ker se ni zgodila nobena prometna nesreča s udeležbo otrok.

Kakšno pa je stanje v prvih osmih mesecih tega leta?

Zgodilo se je 27 prometnih nesreč, noben otrok ni umrl, 3 osebe so bile hudo, 15 pa lažje telesno poškodovanih.

Katere kategorije v cestnem prometu so najbolj ogrožene?

To so otroci, starejši in invalidi.

Kdo je prvi, ki mora poskrbeti za varnost otrok?

Prvi so starši, ki lahko z lastnim zgledom in opozarjanjem storijo največ za varnost otrok.

Kdo pa so še drugi?

To so učitelji, policisti, sveti za preventivo, ošolski itd.

Kako občina skrbi za varnost otrok?

Občina poskrbi, da so obnovljene talne oznake na občinskih cestah, kot so srčkove poti, prehodi za pešce, organizira prevoze otrok z avtobusi.

Kakšne aktivnosti je policija izvajala v prvih desetih dneh pouka?

Policisti so neposredno varovali otroke na poti v šolo in iz šole domov na najbolj nevarnih mestih, kot so križišča, prehodi za pešce itd. Opravljali so nadzor nad vozili, s katerimi se vozijo skupine otrok (avtobusi, kombiji). Nadzirali so parkiranje na pločnikih, kjer potekajo šolske poti. Nadzirali so privezanost otrok v avtomobilih z varnostnimi pasovi. Na rednih osebniških sestankih so predavali o prometni varnosti.

Kako morajo biti opremljeni prvošolci?

Prvošolčki morajo biti opremljeni z rumenimi refleksi, v nočnem času pa s kresničko.

Kakšne aktivnosti bodo policisti izvajali skozi leto?

Sodelovali bodo z mentorji prometne vzgoje in pri izvedbi kolesarskih izpitov.

Anja Misja, 8. c/9, OŠ Gornja Radgona

V šoli nekoč

Nekoč v šoli niso uporabljali veliko zvezkov. Uporabljali so le zvezek za lepopis. Za vse ostalo so uporabljali tablico in kamenček. Na tablici so računali, pisali domačo nalogo, napisali domačo nalogo, na drugi strani so računali za vajo. V šoli je učiteljica pregledala nalogo in vajo. Potem so z vajo bico obrisali tablico, tako je bila tablica ponovno pripravljena za pouk v šoli. Imeli so berilo iz katerega so brali in se učili pesmice. Tablico so uporabljali do četrtega razreda in berilo za vsak naslednji razred. Od petega razreda naprej so uporabljali zvezke in knjige za vse predmete.

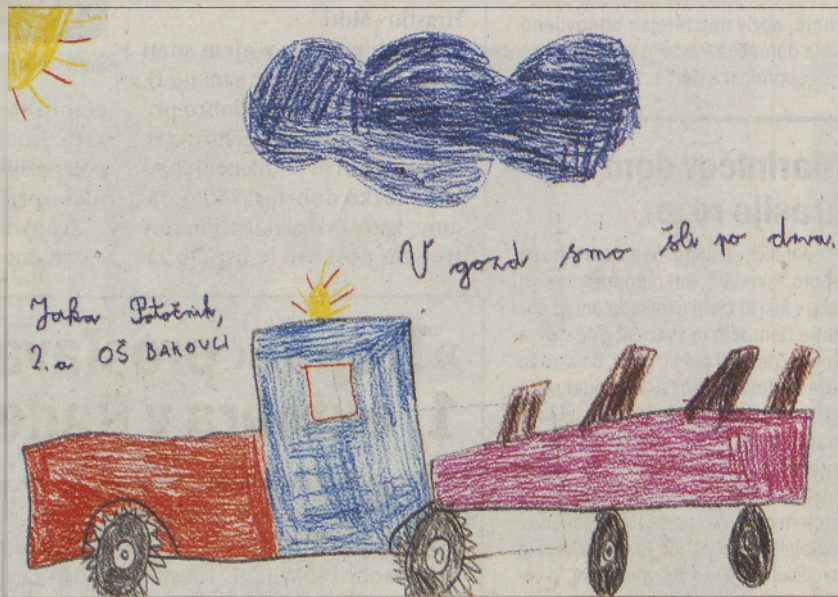
Bojana Jana Šomen, 3. a/8, OŠ I Murska Sobota

Predstavim se

Sem Andreja, pišem se Sever. Stara sem 10 let. Doma sem na Veščici 8. V tem šolskem letu bom hodila k folklorne pevskemu zboru in k pravljicnemu krožku. Ukvarjam se s športom. Rada se učim in berem knjige.

V prostem času kolesarim, pomagam mami in očetu in se žogam z bratom Andrejem. Rada jem piko in rada pijem čaj. Moja najljubša barva sta rdeča in modra. Moja najljubša oblačila so kavbojke, kratka majica in adidaske. Nosim očala z rdeče-oranžnim okvirjem. Imam dolge svetlo rjave lase.

Andreja Sever, 4. a, OŠ Razkrižje

Spomin na počitnice

Med počitnicami sem bila na morju v Strunjanu. Tam sem plavala, se potapljala, iskala školjke in kamne.

Obiskala sem tudi bratranca v Mariboru. Bila sem pri sestrični Veroniki in Tini na Veščici. Zadnji dan počitnic sva se z mamo odpravili v terme Banovci, kjer sva se kopali in si na koncu privoščili piko. Počitnice so bile zelo lepe, a so se prehitro končale!

Lea Kutnjak, 3. a, OŠ Razkrižje

Tiskovna konferenca Košarkarskega kluba Radenska Creativ Sobota

Veliko si obetajo od sprememb

Leprav je do začetka nove sezone v 1. slovenski košarkarski B-ligi še nekaj časa – prvo tekmo s KK Nova Gorica bodo odigrali 1. oktobra ob 20. uri v dvorani OŠ I v Murški Soboti – v KK Radenska Creativ Sobota ni prepustiti naključja. Po obsežnem pripravljalnem obdobju na novo tekmovalno sezono 2004/2005, so soboški košarkarji ne le prebili tudi v Nišu, je prišlo do nekaterih sprememb v vodstvih kluba, na trenerski klopi in na igralcih.

Dolgoletni predsednik Marjan Kočila, ki bo zaradi preobremenjenosti na delovnem mestu postal podpredsednik kluba, je dejal, da so ne glede na to, da so v minulih sezonah dosegli rezultate, ki jih zahtevajo ali pa so tem boljše, bili zelo blizu. »Člansko moštvo si je v 1. B-ligi delilo 5. mesto. Se pomembnejše je, da so vse naše druge selekcije dosegle uvrstitev v 1. državne ligo, kar je v Sloveniji redkost. Vse selekcije v vodstvu kluba se razvijajo povsem logično. Ker imamo tudi v drugih klubih, kjer imamo novi ljudje prinašajo nekaj novosti in svežine z novimi idejami, zato mi je v veselje, da sva se s kolegom Slavkom Domjanom dogovorila, da on prevzame predsedniško mesto, ker sem sam zavzel tudi na drugih področjih. Vse selekcije smo opravili tudi na klubskem mestu. Namesto Igorja Baniča, ki je dobro opravljal svojo funkcijo, prevzel je službo v tajni, je direktor kluba koleček zavzel Matej Bratkovič, ki je še aktiven igralec,

Člansko moštvo: Tadej Bratkovič, Rober Karlo (oba letnik 1975), Roman Dominko (1979), Davorin Pok, Mitja Majc, Tomaž Novak (vsi letnik 1983), Beno Pungartnik (1982), Aleš Milič (1980), Mitja Gomboc (1985), Marko Voroš (1986), Janez Kolman, Smiljan Kuhar, Miha Lopert (vsi 1987), Zdenko Bilič, Robert Govedič, Jernej Juteršnik, Mario Pešič (vsi 1988).

uvajamo pa ga za prevzem nove funkcije. Tudi zamenjava športnega direktorja se je zgodila nekako po naravni poti. Boris Gabor je namreč povsem prevzel obveznosti v ženskem košarkarskem klubu, to funkcijo pa bo poslej opravljal dosedanj trener prve selekcije Peter Juteršnik. Sedemčlanski upravni odbor pa ostaja nespremenjen. Dodajmo, da je novi trener Muharem Vugdalič, njegov pomočnik pa Drago Ulaga.

Mešali bodo štrene najboljšim

Načrte za novo tekmovalno sezono je razgrnil predsednik Slavko Domjan. »V prvi vrsti želimo prispevati k razvoju košarkarske dejavnosti, predvsem v ožjem okolju, kjer ima klub sedež. Želimo tudi popularizirati košarkarsko igro med občani, še posebej med mladino, in skrbeti za najvišjo možno raven priprave igralcev ter vzgoje svojih članov v duhu fair playa. Te poglobitve cilje skušamo uokviriti v štiri sklope dejavnosti. Najprej gre za organizacijo in izvedbo celoletne košarkarske šole, ki je baza za selekcioniranje najmlajših košarkarjev. Drugi sklop zajema izvedbo tabora poletne košarkarske šole (kampa se je udeležilo 82 mladih), katere namen je aktivno preživljanje počitnic.

(od leve): podpredsednik Marjan Kočila, predsednik Slavko Domjan, moderator Mario Čep, športni direktor Peter Juteršnik in igralec Mitja Majc.

Tretji sklop se nanaša na nastope vseh klubskih selekcij na uradnih tekmovanjih KZS, četrty pa na marketinške aktivnosti kluba, torej zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev za izvedbo zastavljenih ciljev. V mislih je imel seveda sponzorje kluba, ki jih bodo podpirali v sezoni 2004/2005. To so: Radenska, Zavarovalnica Triglav, Creativ, Spar Slovenija, Pomurske mlekarne, Nova Kreditna banka Maribor, Galex, Nova Ljubljanska banka, Avtobusni promet Murska Sobota in Španik.

In kaj pravi športni direktor Peter Juteršnik? »Cilj prve moške ekipe, ki nastopa v 1. sloven-

ski košarkarski B-ligi, je uvrstitev do 5. mesta, dolgoročno pa naj bi se naslednjo tekmovalno sezono potegovali za prvi dve mesti, to pa bi omogočilo kvalifikacije za uvrstitev v 1. A-ligo. Letos so se namreč zgodile v ekipi precejšnje spremembe. Klub sta zapustila Žiga Ravnikar in Dušan Adamovič, z aktivnim igranjem pa je prenehal Aleš Novak. Prišla sta nova igralca, in sicer Beno Pungartnik, 22-letni košarkar iz Polzele, ki bo igral na poziciji »beka šuterja«, in Robert Karlo iz Lenarta, ki je že igral pri nas. Po kakovosti je ekipa približno na ravni lanske. Mislim pa, da se bomo enakovredno borili za vrh 1. slovenske ko-

šarkarske B-lige. V ekipo smo vključili tudi nekaj kadetov in mladincev. Poleg tega sta se ekipi mladincev in kadetov uvrstili v 1. državno ligo, kjer bosta mešali štrene najboljšim. Zelo uspešna je ekipa starejših dečkov, ki je v igri za naslov državnega prvaka. Podobno velja za mlajše dečke.

Igralec Mitja Majc: »Z novim trenerjem in igralci smo se dobro ujeli. Priprave, ki so bile napore, so potekale nemoteno. V naslednjih prijateljskih tekmah bomo igro skušali nadgraditi in priti do začetka prvenstva v odlično formo.

Milan Jerše

Soboški košarkarski vikend

Sobočani izločili Roglo!

Košarkarski klub Radenska Creativ Sobota je pripravil konec tedna zanimiv športni dogodek, ki so ga poimenovali Košarkarski vikend. Začel se je v petek zvečer s tekmo med prvoligašem KK Branik Maribor in KK Ergonom Niš, enim od vodilnih moštev 1. srbsko-črnogorske košarkarske lige, ki se enakovredno kosa s Partizanom in Crveno zvezdo. Po pričakovanju so zmagali srbski košarkarji z izidom 97 : 80 (Nešović 17, Bogdanović 16; Želj, Ravnikar, Kadić in Račković po 9). Nato sta se pomerila še Radenska Creativ in drugoligaški KK Ptuj Haloze. Z razliko 28 košev (76 : 48) so slavili Sobočani, med katerimi je bil najboljši strelec Pungartnik (16), Karlo (11), Juteršnik in Majc po 9.

Pri gostih je dal Marčič 11 košev. V soboto je igrala mlada ekipa avstrijskega KK Oberwart z Mariborčani, A-moštvo Avstrijcev, ki je bilo lani v njihovem prvenstvu četrto, v njem pa igrajo po trije Američani in Hrvati, trener je iz Nemčije, se je pomerilo z Ergonom iz Niša.

Kot poslastica večera je bila tekma predkola za slovenski košarkarski pokal med domačo ekipo Radenska Creativ Sobota in Roglo. Tekma se je končala s 75 : 70 (21 : 19, 41 : 35, 55 : 49) v korist Sobočanov. Spremenjena domača ekipa je pokazala dobro in vsečno igro, pri čemer so se novi igralci dobro vključili in pokazali, da so kljub mladosti prave okrepiteve.

S tekme med Sobočani in Roglo. Foto: J. Z.

Zlasti se je izkazal novinec Pungartnik, ki je dal 22 košev. Preostali strelci: Dominko in Šuran po 12, Karlo 10, Bratkovič 8, Majc in Pok po 4, T. Novak 3. Pri gostih je bil najboljši Meško, ki je »zrasel« v Radenski, z 28 koši.

Čeprav so domačini z izjemo začetka ves čas vodili, največ za 11 točk (37 : 26 v 15. minuti), je bil konec tekme nadvse dramatičen. Le 40 sekund pred koncem so se namreč gostje približali le na točko zaostanka, toda najboljši strelec Meško, nekdanji igralec Radenske Creative, je v odločilnih trenutkih zgrešil proste mete. Tako so dosegli Sobočani z zmago nad prvoligaško ekipo izjemen uspeh.

Milan Jerše

Strelstvo

Mednarodna zmaga Madžarov

S finalnim turnirjem v Zalaegerszegu se je končala mednarodna MK-liga 2004 v streljanju z zračno puško. Ekipno so zmagali domačini s 798 krogi pred Vančo vasjo in TSO Ormož (obe ekipi po 792), pri posameznikih pa Madžar Horvath (278) pred Babičem (Vanča vas), 273. Končni vrstni red: 1. Nagykanizsa, 63 točk, 2. TSO Ormož, 58, 3. Zalaegerszeg, 56, Vanča vas pa je bila četrta (48). Posamezniki: 1. Horvath, 2. Havasi, 3. Nagy (vsi Madžarska). Med ženskami je slavila Vesna Mele (Ormož) s 1313 krogi pred Diano Benkovič (Jezero Dobrovnik), 1141.

F. B.

Golf

Pomurska prvaka Flisar in Bransbergerjeva

Konec tedna je potekalo na igrišču Golf Livada Moravske Toplice 5. odprto amatersko prvenstvo Pomurja, na katerem je nastopilo 34 igralcev. Prvak Pomurja je postal Uroš Flisar, ki je zbral pri brutto udarcih 162 točk, pri ženskah pa je najboljša Vanja Bransberger (161). Še netto, skupina A: 1. Srečko Belec (147), 2. Jože Pucko (151), 3. Marko Pucko (153); skupina B: 1. Mirko Kunšič (137), 2. Jožef Štihec (139), 3. Nedeljko Milanović (149); skupina C: 1. Branko Bartolič (87), 2. Klavdija Toplak (77), 3. Borut Benko (75).

Na dobrodelnem turnirju Handicap golf ob prazniku občine Moravske Toplice, ki so ga organizirali skupno s pomurskim Rotary klubom, pa so zbrane prispevke namenili za pomoč mladim študentom. Brutto zmagovalca turnirja je Bojan Vratarič (25), najboljši netto v skupini A je imel Živko Mlinarič (36); oba sta člana GK M. Toplice, v skupini B pa Johann Podbregar (49), GC Delach (Avstrija).

M. J.

Bakovski tek za pomurski pokal

Brus in Gombočeva absolutna zmagovalca

V okviru akcije Slovenija v zdravje 2004, ki šteje za slovenski pomurski pokal, se je zbralo v soboto v Bakovskem tekmovalcev in tekmovalnic. Ob pestrem programu, ki je s padalom, ki ga domačin Voroš, niti ki ni moglo pokvariti razpoloženja udeležencev, ki so prišli iz različnih delov regije in širše domovine, se je bil pri osnove, proge pa so bile sprejemljive.

je zaostal za 54 sekund, tretji pa je bil Igor Alpner (Zarja Elektrika) s 34 sekund slabšim časom. Pri ženskah je na 6 km dolgi progi premočno slavila Prekmurka Simona Gomboc s časom 16:54. Drugouvrščeno Cvetko Ogorevc (Posavski) je pustila za sabo za 57 sekund, tretja pa je bila Zorka Bošnjak (Hotedršica) še z 9 sekund slabšim časom. Še zmago-

valci v posameznih kategorijah – člani A (do 19 let): Matjaž Soklič (TS Radenska), člani B (20 do 29 let): Uroš Leber, člani C (30 do 39 let): Jože Čeh, člani D (40 do 49 let): Rober Petrovič (AK Pivka), člani E (50 do 59 let): Bojan Bojkov (Kamnik), člani F (60 in več let): Dimitrij Trpin (ŠD Ježica). Članice A (do 29 let): Simona Gomboc, članice B (30 do

Simona Gomboc v cilju. Foto: Jure Zauneker

39 let): Cvetka Ogorevc (Posavski), članice C (40 do 49 let): Tanja Oberdank (Šiškarca), članice C (50 in več let): Jožica Šiftar (TS Radenska), članice E (60 in več let): Lojzka Bratuša (TS Radenska).

Skupna absolutna uvrstitev za pomurski pokal, članska kategorija: 1. Bojan Brus (TS Radenska) 292 točk, 2. Branko Lehner 278, 3. Matjaž Soklič (TS Radenska) 237; članice: 1. Simona Gomboc (299), 2. Andreja Šantl (TS Radenska) 257, 3. Irena Cerovič (AK Ormož) 235.

Milan Jerše

Absolutni zmagovalci med člani (od leve): drugi Lehner, prvi Brus in tretji Soklič

Karate

Lepa bera

V šempetru pri Gorici je so-
strelstvo na mednarodnem tur-
nirju Slovenija Open 2004 260
ekip iz vsega sveta, Avstrije,
Slovenije, Slovaške, Hrvaške, BiH
Slovenije. Mladi člani Karate
klubov TUD Partizan Ljutomer
so se uvrstili na vidne uvrstitve:
1. Gregor Kotnik (do 60 kg),
2. David Raiter (do 60 kg),
3. Luka Prelog (do 60 kg),
4. Slednji je 3. mesto zasedel
tudi v katah. V konkurenci
pa sta bila David Raiter in
Luka Prelog prva, drugi
Marko Stih, Gregor Kotnik
in Luka Prelog, tretji pa
Luka Prelog.

Na 2. dobrodelnem turnirju
slovenske reprezentance v
Mariboru pa so zmagali. Jaka
Kuzma (Kuzma) med malčki, Po-
stojna Rožec med deklicami in
Kuzma (oba Apače) v ka-
tatah. Drugi so bili Matjaž
Kotnik, Matej Marušič (oba
Apače), Evgen Bunderla in Ur-
ška Kavaš (oba Kuzma), tretji
pa Manja Kocet, Maja Vučko
(oba Apače), Denis Madjar in
Luka Prelog (oba Kuzma).

N. Š., M. J.

Kolesarstvo

V Puconcih 350 kole- sarskih maratoncev

Športna zveza Puconci in kole-
sarska sekcija Športnega kluba
Triglav iz Predanovca sta pripra-
vila v nedeljo že 4. rekreativni
kolesarski maraton Triglav - Ke-
ma po puconski občini.

Štart in cilj prireditve, ki spada
v okvir občinskega praznovanja,
je bil pred upravo zgradbo Ob-
čine Puconci. Maratona se je ude-

ležilo 352 kolesarjev iz vse Slove-
nije in tujine, ki so imeli na voljo
tri proge: veliki maraton na 50
km (zmagal Dominik Ketiš iz
Tropovec), srednji maraton na
30 km (Silvo Lazar) in mali mara-
ton na 17 km (Matej Fujs, oba KS
Triglav).

Najštevilčnejšo ekipo (20 kole-
sarjev) je imel MaxiSport iz Lju-

bljane, najstarejša udeleženca sta
bila Milan Golubovič in Angela
Oblak iz DU MS (oba letnik
1929), najmlajša pa 4-letna Nika
Godina z Vaneče.

Ob tej priložnosti je Evgen Ti-
tan prikazal na sto metrih proge
ekstremno vzvratno vožnjo s ko-
lesom, s katerim je nedavno po-
stavil svetovni rekord. Dogajanje
sta popestrila še monociklist Jože
Voroš in skupina kolesarjev s sta-
rodobnimi kolesi Dimek iz Belti-
nec. Kot častni gost organizator-
jev je bil navzoč znani slovenski
kolesar Primož Čerin.

Milan Jerše

S starta množice kolesarjev v Puconcih. Foto: M. J.

Športno modelarstvo

Bagari mladinski državni prvak

Z modelom v višave in čim dlje. Foto: J. Z.

Na letališču v Rakičanu je pripravil Aeroklub Murska Sobota
državno prvenstvo za člane in mladince v FIA (večji letalski modeli)
prostotelečih jadralnih letalih, kjer so nastopili tudi tekmovalci Aero-
kluba Murska Sobota in Modelarskega društva Pomurje iz Murske So-
bote. Največ uspeha je imel lanski evropski prvak Boštjan Bagari (AK
Murska Sobota), ki je zmagal pri mladincih in osvojil naslov
državnega prvaka.

Pregled rezultatov, člani (absolutno): 1. Borut Žulič (Novo mesto),
5. Boštjan Bagari, 6. Sašo Sinic (oba AK Murska Sobota), 7. Dejan
Gomboc (Modelarsko društvo Pomurje), 8. Jože Titan (AK Murska So-
bota), 9. Rok Šiftar (MD Pomurje) itd.

V mladinski konkurenci je bil vrstni red naslednji: 1. Boštjan Bagari
(AK Murska Sobota) 2. Rok Šiftar, 4. Franc Bunderla, 6. Blaž Nuhovič,
7. Rok Škaper, 9. Nino Mekicar (vsi MD Pomurje). Tonček Gider

Nogomet

Nafta – Rudar 3 : 0

Na štiri stadione v Lendavi, 700 gledalcev, sodnik Drečnik (Zagorje),
televizor 1 : 0 Dominko (34), 2 : 0 Bunc (54), 3 : 0 Benko (78).
Nafta, Dominko, Madžar, Bunc, Benko (Osterc, 80), Gönč, Suljič.
Začetek nedeljskega srečanja je pripadel gostom iz Velenja. Bolj ko
tekma prevešala v sredino polčasa, bolj so imeli igro v oblasti
gostov in zagospodarili na igrišču. Ustvarili so si nekaj lepih
prilic (v 16. minuti je Madžar zgrešil vrata, v 23. minuti pa se je
zgodilo Benku, ki s šestih metrov ni zatresel mreže). Prvi
gol je padel potem, ko je obramba gostov Gönčev predložek odbi-
la. V 54. minuti je Bunc pobežnil obrambi gostov in prek vra-
tarija, ki je izpustil žogo.

F. H.

Športno modelarstvo

Markoja drugi z državnim rekordom

V Ljubljani pri Krškem je bilo državno prvenstvo s samostrelom na
24-urno vrtno kegljanje v Lipovcih. Znova se je izkazal Robi Markoja (Š. K. Turnišče), ki je s
svojo ekipo zasedel drugo mesto. Tudi prvouvršeni Patrik Fajdiga (Po-
stojna) je zadel enako število krogov, le naš tekmovalac je imel slabšo
konkurenci je zmagala prva ekipa Kranja, ki je podrla 1586 ke-
gljev. Markoja 98, Fajdiga pa 100 krogov. Oba sta izenačila
državni rekord Rajmonda Debevca.

Tretji je bil Izidor Hreščak, 578, šesti pa Gorazd Kocbek (oba Janka
Jakovčič), 572 krogov.

M. J.

24-urno vrtno kegljanje v Lipovcih

Mednarodno društvo slepih in slabovidnih iz Murske Sobote je pripra-
skupnostjo Lipovci na novem vrtnem kegljišču 24-urni
kegljanje v vrtnem kegljanju. Nastopilo je devet ekip iz vse Slovenije. V
konkurenci je zmagala prva ekipa Kranja, ki je podrla 1586 ke-
gljev. Markoja 98, Fajdiga pa 100 krogov. Oba sta izenačila
državni rekord Rajmonda Debevca.

Tretji je bil Izidor Hreščak, 578, šesti pa Gorazd Kocbek (oba Janka
Jakovčič), 572 krogov.

M. J.

Lendavčani dokaj uspešno

Prčelo se je tekmovalstvo v 2. slovenski judo ligi, v kateri nastopata tudi oba
bratje iz Lendave. 1. krog: Gorišnica - Lendava 4 : 3, T. Časar (do 66 kg), Mlinarič
(do 90 kg) in Nedelko (do 100 kg); Železničar - Lendava 6 : 1, Mlinarič
(do 90 kg), Gorišnica - Železničar 2 : 5.

2. krog: Lendava - Branik Broker II Maribor 6 : 1, Rudaš (do 66 kg), Brda
(do 81 kg), Mlinarič (do 81 kg), Lešnjak (do 90 kg), Šlebič (nad 100 kg); KBV
Lendava - Bežigrad 1 : 6 (Rudaš), Bežigrad - Branik Broker II 7 : 0.

3. krog: Lendava - Koper 7 : 0 b., Lendava - Branik Broker II MB 5 : 2, D.
Časar (do 66 kg), R. Dominko (do 73 kg), Kulčar (do 81
kg), Mlinarič (do 90 kg), KBV Lendava - JK Ljutomer 5 : 2 (Ozmeč, Rudaš,
Lešnjak, Šlebič, Vrbancič, Makoter), KBV Lendava - Železničar MB 2 :
1 (Lešnjak, Šlebič, Vrbancič, Makoter), Železničar - Ljutomer 5 : 2 (Mišmaš, Štefanec).

F. B., N. Š.

Kolesarstvo

Policisti kolesarili v Mora- vskih Toplicah

Na 2. mednarodnem kolesarskem maratonu IPA Regionalnega
kluba Pomurje 2004 v M. Toplicah je nastopilo 123 kolesarjev iz Av-
strije, Madžarske in Slovenije. Čeprav je pripravilo kolesarski mara-
ton policijsko združenje IPA, so na njem lahko nastopili tudi drugi
kolesarji. Najstarejši je bil 64-letni Jozef Weihner iz Avstrije, najsta-
rejša je bila 47-letna Milena Mlinarič iz Murske Sobote, najmlajša je
bila 7-letna Nina Petelinšek iz Poljčan in najmlajši 6-letni Marcel
Pučko iz Murske Sobote. Najštevilčnejša ekipa je bila s 14 kolesarji
ekipa IPA iz Regionalnega kluba Celje.

T. G.

Badminton

Zmagali tudi Lendavčani

V Ljubljani so priredili tekmovalstvo za pokal Yonexa, na katerem je
sodelovalo več kot sto igralcev in igralke iz Slovenije in Hrvaške. Nekaj
lepih uvrstitev so dosegli tudi člani BK Mladost iz Lendave. Najuspe-
šnejši je bil Denis Pešehonov, ki je v moških dvojicah slavil zmago s
Kumeljem (BK Ljubljana). Dvojica Iztok Utroša/Rok Činč je bila
tretja. To je uspelo tudi mešani dvojici Činč/Mladost/Nina Škornik
(BIT Ljubljana). Med posamezniki si je delil Utroša 5. do 8. mesto.

F. B.

Šah

Tesen poraz Sobočanov

V 3. kolu pokalnega tekmovalstva je ŠD Radenska - Pomgrad v Ljublji-
ni s tesnim izidom 1,5 : 2,5 izgubilo s favorizirano ekipo LŠK Metalka.
Repizirali so Zupe, T. Gruškovnjak in Gjuran, porazen pa je bil A. Lazar.
Na septembrskem hitropoteznem turnirju ŠD Radenska - Pom-
grad je nastopilo 17 šahistov. Po 13. kolih je zmagal Gomboc pred
B. Kovačem (oba po 11 točk), sledijo pa Zupe z 10,5, D. Hari z 10, J.
Gruškovnjak z 9, M. Kovač z 8 točkami itd.

V novih klubskih prostorih, v stavbi CID (Center interesnih de-
javnosti) v Lendavi, so šahisti ŠD Lendava izvedbi redni mesečni hi-
tropotezni turnir, na katerem je sodelovalo 11 šahistov. Vrstni red:
A. Lazar in Vučko po 9, Gaber, 8, Huzjan, 7, Žalik, 6 itd.

Na področnem prvenstvu invalidov, ki je bilo na Ptuj, je zmagal
Maribor (18) pred Ljutomerom (13,5), MS pa je bila šesta brez točke.

M. J., F. B.

Rokoborba

Šernek slavil v Varaždinu

V Varaždinu je bil 3. krog slovensko-hrvaške kadetske lige v roko-
borbi v grško-rimskem slogu. Sodelovalo je 59 tekmovalcev iz de-
vяти klubov, med njimi tudi štirje predstavniki RK Murska Sobota.
Najbolje se je odrezal Dejan Šernek, ki je zmagal v kategoriji do 85
kg. Tretja sta bila Mitja Fajs (do 46 kg) in Andrej Fajs (do 50 kg),
peti pa David Ivanič (do 69 kg).

Na mednarodnem turnirju v Szigervaru na Madžarskem pa je kadet iz
Dobrovnika Dominik Vogrinec v kategoriji do 65 kg zasedel 5. mesto.

M. J.

4. športne igre delavcev prometa in zvez Slovenije

Soboški poštarji trikrat med zmagovalci

Na 4. športnih igrah Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije v
Murski Soboti je nastopilo v sedmih športnih disciplinah 278
udeležencev. Soboška Pošta je zmagala v pikadu ekipno, Edmond Gorza
pa posamezno, zmagali pa so tudi v ekipnem teku na 1500 m in namiz-
nem tenisu pri ženskah. Pošta Celje je bila najboljša v malem nogometu,
ženski odbojki in vlečenju vrvi, mariborski Certus pa v ženskem pikadu.
V namiznem tenisu in odbojki je zmagala ekipa Telekom Pošte Mari-
bor, poštarji iz Kranja pa v košarki. Soboški poštarji so zasedli še drugo
mesto v vlečenju vrvi in tretje mesto v namiznem tenisu pri članih.

Tonček Gider

Hokej na travi

Četrta zmaga Leka

V slovenski članski ligi so odigrali 4. kolo. Moravske Toplice so premagale
Pomurje iz Murske Sobote s 6 : 0 (Puhan 5, Zrim), Lek Lipovci pa Triglav
(Predanovci) z 11 : 0 (U. Stanko 3, D. Mesarič in B. Stanko po 2, Štiblar, R.
Mesarič, Maučec in M. Mesarič). Vrstni red po 4. kolu: Lek 12, Moravske
Toplice 9, Triglav 3 in Pomurje Murska Sobota brez točk.

T. G.

Hitrostno rolanje

Pomurci štirikrat zmagali

Na tekmovalstvu za »Inline hansaplast festival« v Ljubljani so bili uspe-
šni štirje pomurci predstavniki. Med zmagovalci so bili Tadeja Donko
pri mlajših deklicah, Natalija Novak pri starejših deklicah in Simon
Novak (vsi Dokonca Lendava) pri mlajših dečkih ter Tina A. Küplen
(Roller klub MS) med kadetinjami. Blaž Šeruga je bil drugi pri začeti-
nikih, Timotej Šeruga pa četrti (oba MS).

F. B.

Kegljanje

Poraza Radenske in Nafta

V 3. krogu 1. slovenske moške B-lige je Radenska na gostovanju
pri moštvi Simona Jenka doživela hudi poraz z 1 : 7 (3178 : 3209).
Edino zmago je dosegel Borovič (580). Vodi Hidro s 6 točkami, Ra-
denska pa je na sedmem mestu med 10 ekipami; zbrala je 2 točki.

Poraz pa so doživeli tudi kegljači lendavske Nafta v 3. krogu 2.
slovenske lige vzhod. Od njih je bila boljša ekipa Pivovarne Celje s 5
: 3 (3228 : 3198). Za Nafto so zmagali: Mihailovič, 501, Zadravec,
548, in Matjašič, 555 kegljev.

M. J., F. B.

Košarka

Zmagali Ljutomerčani

KK Lindau iz Lendave je bil organizator mednarodnega turnirja, na
katerem so nastopila štiri moštva, po dve iz Slovenije in sosednje Hr-
vaške. Zmage so se veselili Ljutomerčani, ki so v finalu s 56 : 46 (No-
vak 14) premagali košarkarje Modeksa iz Murskega Središča. Po zma-
gi s 70 : 49 proti čakovski Knjigoplastiki je tretje mesto pripadlo Len-
davčanom (Hozjan 21). Še izida polfinala: Knjigoplastika - Modeks 53
: 61 in Lindau - Ljutomer 45 : 66 (Tadina 17; Novak 18).

F. H.

Maš oglasi poslej tudi na spletnem portalu izberi.si!

Ugodne cene oglasov na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Male oglase sprejemamo vsak delavnik od 8. do 14. ure, v ponedeljek do 15.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 831 19 98 ali po e-pošti: oglasi@vestnik.si ali na spletnem mestu izberi.si.

» Izberite si oglasi, označeni s to ikono, so objavljeni na spletnem mestu www.izberi.si, kjer si lahko ogledate tudi daljši opis oglaševanega predmeta ali storitve.

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILO kupim. Tel.: 040 256 963. m19883

PASSAT, 1,8 T, 110 KW, letnik 11/2001, sive barve, 23.800 km, prodam. Tel.: 051 306 135. m20119

GOLF I, diesel, registriran do junija 2005, prodam. Tel.: 546 10 80. m20127

živali

NESNICE, mlade, hisex, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, opravljena vsa cejenja, prodaja FARMA PRI MOSTU - Vzrejališče vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, Franc Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Beznovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53. m19701

NESNICE, rjave, grahaste, tik pred nesnostjo, vsak dan v Babinčih 49. Vzreja nesnic Tibaut, tel.: 582 14 01. m20077

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Jože Bedek, Brezovci 78, namesto cvetja za pok. Heleno Matuš - 5.000; Darinka Krauthaker, Razlagova ulica, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Marijo Krauthaker - 10.000; Olga Ropoša, Gomilica 34, ob smrti moža Jožeta Ropoše - 10.000; sodelavci Cirila Lovrenčeca namesto cvetja za pok. mamo Cirila Lovrenčeca - 15.000; družina Hozjan, Turnišče, namesto cvetja za pok. Ludvika Bokana iz Turnišča - 5.000; Kulturno društvo Stefana Raja Turnišče namesto cvetja za pok. Alojza Zvera - 10.000; G7 Vabaco, d. o. o., Murska Sobota namesto cvetja za pok. mamo Roberta Contale iz Sebebovec - 10.500; sodelavci ABC International Murska Sobota namesto cvetja za pok. mamo Darka Pejnoviča - 33.500; nekdanji sodelavci iz Mure namesto cvetja za pok. Jožetovo ženo iz Martjanec - 16.500; družina Franca Nemca iz Martjanec namesto cvetja za pok. Angelo Štefanec iz Martjanec - 7.000; stanovalci bloka v Ulici Stefana Kovača v Murski Soboti namesto cvetja za pok. Gizelo Bavčar - 9.000; Marta Dravec, Martjanci, namesto cvetja za pok. Suzano Kodila - 10.000; KMN Mlajstinci namesto cvetja za pok. Franca Baumana iz Tešanovec - 5.000; družina Janeza Čarnija iz Moravskih Toplic namesto cvetja za pok. Gizelo Bavčar - 5.000; Marija Rogan, Severjeva 17, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Gizelo Bavčar - 10.000; stanovalci bloka v Ulici Stefana Kovača 5 v Murski Soboti namesto cvetja za pok. Marijo Erveš - 16.000; Slavica Vogrinčič, Filovci 91, namesto cvetja za pok. mamo - 15.000; družina Jauk, Skakovci 67, namesto cvetja za pok. Veroniko Šnurer - 5.000; družina Klement, Martjanci, namesto cvetja za pok. Angelo Štefanec iz Martjanec - 10.000; Ginekološko-porodni oddelek, prispevek od laktovita - 2.550; Milica in Jože Vidic, Cankarjeva ulica, Maribor, namesto cvetja za pok. Janka Kovačiča iz Presike - 20.000; Prostovoljno gasilsko društvo Turnišče namesto cvetja za pok. Ludvika Bakana iz Turnišča - 10.000; družini Kerčmar-Lepoša iz Kukeča in Prelec iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Jožeta Supija iz Murske Sobote - 10.000; sodelavci SGP Pomgrad - ABI, d. o. o., Lipovci, namesto cvetja za pok. očeta Jožefa Berdena iz Filovec - 10.000; Vigros, d. o. o., Lendavska 9, Murska Sobota, prostovoljni prispevek za porodnišnico - 298.500; Štefan Horvat, Markišavci 11, namesto cvetja za pok. Franca Kalamarija - 10.000; Ferdinand Zemljik, Zelena ulica 14, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Franca Kalamarija - 10.000; zmajariji z Gorice namesto cvetja za pok. Kolomana Katono - 10.000; Veterinarska ambulanta Ljutomer namesto cvetja za pok. Janka Kovačiča - 30.000; Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota namesto venca za pok. brata sodelavca Stanka Maučeca - 15.000; Pepi z družino s Cvena 67 namesto cvetja za pok. Janka Kovačiča iz Presike - 15.000; družina Majcen, Apaška cesta 5, Gornja Radgona, namesto cvetja za pok. Marijo Rihtarič iz Gornje Radgone - 5.000; Štefan Titan namesto cvetja za pok. Franca Kalamarija - 5.000; stanovalci iz Vrtnice ulice 6 v Murski Soboti namesto cvetja za pok. Jožeta Supija - 6.000; Amalija Jurkovič, Kapelska cesta, Radenci, namesto cvetja za pok. Kolomana Vargo - 10.000; Pomurka, d. d., Murska Sobota namesto cvetja za upokojenko Angelo Štefanec iz Martjanec - 10.000; sodelavci skupne mehanične delavnice v Muri Murska Sobota namesto cvetja za pok. Franca Kalamarija iz Murske Sobote - 11.000; sodelavci Vzdrževanja Pomurka Murska Sobota namesto cvetja za pok. Franca Kalamarija iz Murske Sobote - 14.000; družina Lazar iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Kolomana Katono iz Murske Sobote - 15.000; družina Stefana Barbariča iz Salamenec namesto cvetja za pok. Kolomana Katono iz Murske Sobote - 10.000; Bela Šiftar z družino iz Murske Sobote, Aškerčeva 5, namesto cvetja za pok. Kolomana Katono - 6.000; Viljem Kovačik iz Črešnjevca 37 namesto cvetja za pok. Kolomana Katono - 10.000; sošolci ob smrti Kolomana Katone - 15.000; Ginekološko-porodni oddelek, prispevek od laktovita - 26.410; družina Branka Poredoša iz Gradišča namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec iz Murske Sobote - 10.000; družina Lončar namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; družina Brigitte Koveš iz Kupšinec 52 namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 10.000; družina Maroša, Moščanci 12, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; družina Hašaj, Pečarovi 35, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; družina Rajh, Vaneča 59, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; Miran Kranjc, Moravci 65, Mala Nedelja, prispevek za opremo porodnišnice - 50.000; družina Novak, Zenkovi 52, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec iz Murske Sobote - 10.000; Reflex Gornja Radgona, d. o. o., namesto cvetja za pok. Ivanko Vogrinec - 20.000; Helena Frumen, Jakobovo naselje, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; Geza Pintarič, Zenkovi 49, namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 5.000; Alojz Kozan, Prešernova 63, Grosuplje, namesto cvetja za pok. Kolomana Vargo - 10.000; Sindikat Potrošnika Murska Sobota namesto cvetja za pok. Gizelo Šijanec - 8.000; Pomurka, d. d., Murska Sobota namesto cvetja za upokojenca Franca Kalamarija - 10.000 sit.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na račun št. 011100-6030278282.

Spolna bolnišnica Murska Sobota

VISOKO BREJO TELICO prodam. Tel.: 579 11 42, Lajos Kovač, Dobrovnik 286. m20125

PLEMENSKE MERJASCE in strešno kritino biber prodam. Tel.: 031 870 802. m20143

posesti

HIŠE, KLETI, PARCELE ZA VAS kupimo/prodamo: M. SOBOTA-ČENTIBA-ZDRAVILIŠČA z okolico ali v Kopru. Vabimo vas tudi v ŽENITNO POSREDOVALNICO: KOPER-M. Sobota. SONJA Angelca, s. p., Prekmurske čete 110, Črenšovci, tel.: 031 520 135. m20089

POSLOVNI PROSTOR v središču M. Sobote, 41 m2, oddam v najem. Tel.: 041 705 001. m20103

VINOGRAD S TRGAŦVIJO, 10 arov, gradbeni okoliš, v Bogojni, prodam. Tel.: 547 12 08. m20116

ENOSOBNO STANOVANJE v M. Soboti najem. Tel.: 041 870 265. m20130

DVOINPOLSOBN STANOVANJE v M. Soboti prodam. Tel.: 031 666 059. m20133

OPREMLJENO STANOVANJE v Bakovcih damo v najem. Tel.: 041 334 581. m20134

VEČ HEKTARJEV OBDELOVALNIH POVRŠIN vzamem v najem. Dobro plačilo. Tel.: 041 743 342. m20138

SKLADIŠČE ALI STAREJŠO HIŠO pri M. Soboti vzamem v najem ali kupim. Tel.: 051 202 855. m20139

ENOSOBNO STANOVANJE v CENTRU G. Radgone prodam. Tel.: 040 889 200. m20141

VINOGRAD NA VANEČI damo brezplačno v obdelavo. Tel.: 041 854 361, po 16. uri. m20146

kmetijska mehanizacija

STISKALNICO ZA GROZDJE, 2 soda, 160 l, rabljena, prodam. Tel.: 523 12 06. m20118

TRIBRAZDNI OBRAČALNI PLUG Lansberg, servo 2, peresast, nastavljen, 12 do 16 col, in enoredni obrabnik koruze SIP ter traktor MS 595, 90 KS, pogon 4 x 4, originalna kabina, prodam. Tel.: 041 293 074 m20122

TRAKTOR URSUS 53 14, 72 KM, 4 x 4, letnik 1999, prodam. Tel.: 545 10 80 ali 031 258 543. m20128

TRAKTOR DEUTZ 75, 4 x 4, in cisterno Craina, 2700-litrsko, prodam. Kupim traktor Zetor. Tel.: 040 656 671. m20136

TRAKTOR ZETOR, 60 11, letnik 1984, zadnji pogon, prodam. Tel.: 041 714 090. m20142

TRAKTORSKO ŠKROPILNICO, 600-litrsko, 12 m dolgo škropilno napravo, kupim. Tel.: 041 874 068. m20144

AVTOMATSKO STISKALNICO ZA GROZDJE, 800 l, prodam. Cena je 280.000 SIT. Tel.: 041 413 663. m20147

kmetijski pridelki

JEDILNI KROMPIR, beli in rdeči, ugodno prodam. Tel.: 041 346 751. m20120

KORUZO z njive prodam. Telefon 031 262 973.

LAŠKI RIZLING, ŠIPON, CHARDONY IN SOUVIGNONE iz Lendavskih goric, sončna lega, prodamo. Pomagamo pri obiranju. Tel.: 041 836 333. m20123

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,

TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

S.ROJKO TRANSPORT

Zaradi hitre obsega dejavnosti zaposlimo:

VOZNIKE TOVORNIH VOZIL

- 1 leto izkušenj v mednarodnem prometu
- ustrezna izobrazba, izpit C in E kat.
Prevozi se izvajajo v zahodno Evropo z vlažici ali prikoličarji!
Prijava sprejemamo na tel. 031-750-795
S.ROJKO d.o.o., Štekljeva 60, Maribor

JABOLKA, sortna, prodam po 100 sit/kg. Alojz Cigan, Ribiška 8, Odranci, tel. 570 11 73. m20110

razno

POHIŠTVO ZA MLADINSKO SOBO prodam. Tel.: 041 285 643. m20111

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO - komplet ali po delih - prodam. Tel.: 031 361 403. m20113

STROJ ZA ČIŠČENJE PIŠČANCEV prodam. Tel.: 031 873 741. m20115

delo

ZAPOSILIMO DIMNIKARJA. Prijave sprejemamo na naslov: Radkersburger Metallwarenfabrik BmbH - Boris Recek Stadtgrabenstrasse 11, A-8490 Bad Radkersburg, tel.: 0043 - 3476 22 740 ali faks 0043 3476 22 7422, elektronska pošta: konstruktion@radkersburger.at m20106

NA STOJNICI MKZ V BTC CITYJU V MURSKI SOBOTI DOBI DELO PRIJAZNA KOMUNIKATIVNA OSEBA (trgovca, učitelja, poznavalec ali ljubitelj knjig - lahko mlajši upokojenec/-ka). Tel.: 041 717 303., MKZ, Slovenska 29, Ljubljana. m20145

srečanja

VAS JE STRAH SAMOTE V DOLGIH JESENSKIH VEČERIH? Nevezani, pridite v »ZDRAVILNI DOTIK«. Primerne partnerje za občasna srečanja ali resno zvezo smo našli že več sto osebam in tudi za vas ga imamo. Tako bo vaše samote konec. Ženitna posredovalnica v »Zdravilnem dotiku«: Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14 Črnelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615. m20140

storitve

TRGOVINA, SERVIS IN IZDELAVA DIATONIČNIH HARMONIK ter odkup rabljenih glasbil. Trgovina Zvok, Milan Žizek, s. p., Gančani 115 c, tel.: 541 11 11 ali 031 862 097. m20117

Minile zate vse so bolečine,
spoj si žuljave dlani,
za vse, predraga mama, hvala ti!

ZAHVALA

Na pragu jeseni je v 69. letu trudna zaspala predraga žena, mama, babica, tašča in sestra

Zofija Maček

iz Beltinec

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste naši mami namenili toplo besedo med njeno boleznijo. Iskrena hvala tudi zdravstvenemu osebju za vso pomoč. Hvala vsem, ki ste njen grob odeli s cvetjem in svečami, darovali za svete maše in v dobre namene, nam izrekli besedo sožalja in jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Besedo zahvale namenjamo tudi kolektivu Osnovne šole Beltinci, Term 3000, pogrebništvu Jurčič, pevcem, godbi, govorniku in gospodu župniku. Vsem in vsakemu še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

Marija Kodila

iz Sela 98

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeno zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in sveče ali v dobrodušne namene. Posebna hvala duhovniku za pogrebni obred in pevcev za odpete žalostinke.

Žalujemo vsi njeni

Ne trpiš več, zdaj počivaš.
Sedaj te nič več ne boli.
A dom je mrzel, prazen,
odkar te več med nami ni.
Ne jočite nad mojim grobom,
tam me ni, tam ne spim, zdaj
kakor angel nad vami jaz bedim.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož, oče, opa, brat, tast, boter in stric.

Jožef Cvetkovič

s Petanjcev

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali, izrekli sožalje in z nami sočustvovali. Hvala g. župniku, pevcem, vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovane vence, sveče in denar za svete maše. Žalujemo vsi tvoji, ki te imamo radi in te pogrešujemo.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B
zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Izberi.si - Vse slovenske portale malih oglasov
Oglejte lahko na spletni strani svoj mal oglaš za sedem slovenskih časopisov.
pregledate tam objavljeno ponudbo, prebrskate rumene strani, ter pustite, da vas prejemajo najboljše kadrovalni oglasi. Brezplačno po malih oglaših še nikoli ni bilo tako ugodno.

SOZDELUJEMO:

DELO NOVICE NOVITEDNIK

primorske novice

VESTNIK

GOŠTARSKO GLAS

STARI VESTNIK

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in sestra

Marija Skledar
iz Serdice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku in darovali cvetje, sveče ter za svete maše in mrliško vežico.

Posebej hvala sosedu Emici za pomoč pri oskrbi pokojne, g. naddekanu Martinu Vorošu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Hermanu Kisilaku za besede slovesa.

Žalujoci: sinova Herman in Franc ter hčerka Marjana z družinami

Zatisnil trudne si oči, v preranem grobu spiš, v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 65. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat, stric in svak

Ignacij Grudnik - Aco

Iskreno se zahvaljujemo internemu oddelku v Rakičanu, dr. Hauzerjevi, dr. Horvatu in osebnemu zdravniku dr. Vassu iz Lendave. Hvala pogrebništvu Ferenčak, g. župniku za ganljiv govor, pevkam iz Mostja in za odigrano Tišino. Zahvala velja tudi gospe Katarini Dominko iz Dolgovaških Goric 98, družini Borak iz Lendavskih Goric ter zakoncem Tinetu in Oligi Jarkovič iz Lukovice, ki so nam stali ob strani v najtežjih dneh. Hvala tudi vsem sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče in denarno pomoč.

Žalujoci: žena Slavi, sin Dušan in hči Mojca z družinama, družini Borak iz Lendavskih Goric ter zakoncem Tinetu in Oligi Jarkovič iz Lukovice, ki so nam stali ob strani v najtežjih dneh. Hvala tudi vsem sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče in denarno pomoč.

Dedi, pogrešali te bomo

vnuki Polona, Matic, Nejc in Andrej

Že dve leti v grobu spiš, a v naših srcih še živiš. Za tabo praznina ostala je velika, ostali so lepi spomini na skupne dni.

V SPOMIN

2. oktobra minevata dve leti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast in sorodnik

Karel Kozic
s Kukeča

Lepo je bilo živeti s tabo. Hala ti za vse, kar storil si za nas. Hvala tudi vsem, ki se ga še spominjate in mu prinašate sveče in cvetje.

S hvaležnostjo tvoji najdražji

Oh, kako boli, ko vidiš, kako iz dneva v dan usihajo življenjske moči. To veš ti in vemo mi, ki bili smo s tabo tvoje zadnje dni.

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Dragica Ficko
iz Grajske ulice 3 v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k njenemu večnemu počitku. Hvala tudi osebju ginekološkega oddelka bolnišnice Murska Sobota, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi njeni

Ko jutro se rodi, v dan zazremo se z žalostnimi očmi. Takrat srce v bolečini se stopi, je res, da tebe, ljubi oče, več med nami ni?

ZAHVALA

V 80. letu je ob svitu poletnega jutra zaprl trudne oči naš dragi oče, dedek, tast in sorodnik

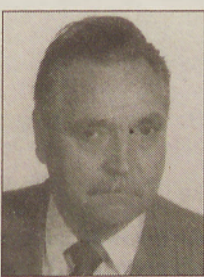
Janez Bogdan
iz Stanjevec 13

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našega dragega očeta pospremili na njegovi zadnji poti k večnosti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in prispevke za obnovo kapele v Stanjevcih.

Hvala celotnemu zdravstvenemu osebju Zdravstvene postaje v G. Petrovcih in osebju Internega oddelka SB M. Sobota. Iskrena hvala g. župniku Dejanu Horvatu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Hozjan.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: Vsi tvoji najdražji

Oh, kako boli, ko vidiš, kako iz dneva v dan usihajo življenjske moči. To veš ti in vemo mi, ki smo bili s tabo tvoje zadnje dni.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi mož, oče, tast, dedi in pradedi

Franc Celec

iz Ulice Staneta Rozmana 20 v Murski Soboti

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, vence in sveče. Hvala govornici gospe Eriki Hertl za besede slovesa, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi in godbeniku za odigrano Tišino.

Žalujoci: žena Ana, sin Franci z ženo Olgo, snaha Marjana, vnuka Mojca in Jernej, vnukinja Petra in Miša z družinama, bratje in sestre ter nečaki in drugo sorodstvo

Tiho, mirno si zaspala, v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša draga

Marija Kelenc
iz Vellke Polane 58

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke, pogrebništvu Ferenčak in družini Škalič.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: Nežka z družino, brat Štefan ter sestra Verona in Aga z družinami ter nečakinji Erika in Trezika z družinama

Glejte, že sonce zahaja, skoraj za goro bo šlo, z delom smo za vselej končali, v hišo očetovo odšli. Že drugo leto na tvojem grobu sveče gorijo, v žalostnih očeh pa solze se iskrijo, v naših prsih bolečina je skeleča, saj v grob s teboj odšla je tudi naša sreča. Hiša prazna brez tebe zdaj samuje, za vse še enkrat - hvala ti.

V SPOMIN

1. oktobra minevata dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustila naša draga žena, mama in babica

Cecilija Zadravec
iz Turnišča

Iskrena hvala vsem, ki se je radi spomnite, prižgete svečo ali na grob položite cvet.

Žalujoci vsi tvoji najdražji

Tiho si odšla ...
Le srce in duša vesta,
kako boli,
ko te več med nami ni.

V SPOMIN

Leto je minilo, odkar je zaspala naša mama

Terezija Camplin
iz Lendave

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate v molitvi, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

Solze lahko skrijemo, bolečino zatajimo, le praznine, ki ostaja, ne nadomestimo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube

MATILDE - TILČKE BREŽNIK

4. 3. 1914 - 19. 9. 2004

iz Černelavcev, Dalmatinova 28

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so drago pokojnico pospremili k večnemu počitku. Hvala za molitve in za izrečeno sožalje, za darovano cvetje in sveče ter za svete maše.

Hvala sosedom, ki so nam v težkih trenutkih slovesa kakorkoli pomagali.

Iskrena hvala osebnemu zdravniku dr. Vasilu Milanovu, zdravnikom in medicinskemu osebju internega in kirurškega oddelka soboške bolnišnice, še posebej dr. Draženu Popoviću.

Iz srca se zahvaljujemo zdravniku dr. Alojzu Horvatu in soprogi Heleni, ki sta nam bila v oporo in pomoč ves čas njenega zdravljenja.

Hvala vsem, ki so jo obiskovali med njeno boleznijo, še posebej g. Veri Jerebic, ki jo je negovala na domu in obiskovala tudi v Rakičanu.

Hvala tudi medicinskemu osebju Doma starejših v Rakičanu.

Iskrena hvala kaplanu g. Robertu Brestu za lep pogrebni obred in sveto mašo, cerkvenim pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi za opravljene storitve. Vsem in vsakomur še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustila draga

Marija Raduha
iz Odrancev, Prešernova 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti, darovali vence, sveče, za dobrodelne namene in nam izrekli sožalje.

Žalujoci vsi njeni

Usoda z udarci nam ne prizanaša, brez milosti dragim življenje ugaša. Globoko nam rane zasaja v srce, brezčutno se ozira na naše gorje.

V SPOMIN

Mineva eno leto od takrat, ko nas je zapustil naš dragi

Dejan Počič
iz Vučje Gomile

Globoko v sebi s teboj žalostimo, da čas ozdravi vse rane, želimo, da celo vemo, da učitelj - življenja naš bridko uči: »Brez solz in trpljenja nihče ne živi in sreča poišče te, kjer koli že si!«

V globoki žalosti se te spominjamo: mama, ata, brat Saša, stara mama in oče iz Boračeve, stric Franček z družino iz Boračeve in stric Geza z družino iz Francije

Dva vrhunca v enem dnevu. sreda, 6. oktober

Vrhunec stoletja

John Fowles,
Ženska francoskega
poročnika

Saul Bellow, Herzog

Vrhunec še ni konec!

Nadaljevali se bodo z novimi 20 literarnimi uspešnicami 20. stoletja. Samo to sredo boste ob nakupu Dela in 30. knjige iz zbirke Vrhunec stoletja za 990 SIT brezplačno prejeli še 31. knjigo.

To bo roman pisatelja Johna Fowlesa –
Ženska francoskega poročnika.*

Več informacij na www.delo.si/knjige in na
brezplačni telefonski številki 080 11 99.

DELO

STE BILI POŠKODOVANI V PROMETNI NEZGODI?

ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

PE MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 16

BREZPLAČNA
TEL. ŠTEVILKA: 080 13 14

RELAX TURIZEM

JESENSKE MINI POČITNICE NA SLOVENSKE IN HRVAŠKE OBALI

CENOVNE BOMBE IN JESENSKA POTOVANJA

LAST MINUTE ponudba

Obiščite RELAX Turizem, Slovenska 25, M. Sobota, tel: 02 530 37 80

JESEN V PRIJETNIH TERMALNIH BAZENIH

KOPANJE S KOSILOM

ZA SAMO 2.100 SIT

www.term-lendava.si

SAVNE • KOPELI • MASAZE ...

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30

LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

Kemično čiščenje talnih oblog, preprog in oblaženjenega pohištva. Notranje čiščenje stavb, lokalov, pisarn ... Čiščenje marmornih, keramičnih ploščic in odstranjevanje starih premazov. Generalno čiščenje vseh vrst objektov.

Čistilni servis nega, Marko Bagari, s. p.

www.cistilniservis-nega.com

tel. 041 374 880

Tišina 21, 9000 Murska Sobota

LJUDSKA UNIVERZA
MURSKA SOBOTA

9000 Murska Sobota, Slomškova 33, tel.: 02 536 15 60

pričenja s tečajji:

VOZNIK VILIČARJA

STROJNIK CENTRALNEGA OGREVANJA

STROJNIK KOMPRESORSKIH

IN HLADILNIH NAPRAV

Prijave (do 14. oktobra) in informacije

vsak delavnik od 8.00 do 18.00,

Slomškova 33, tel. 536 15 60.

Imaš visoko postavljene cilje?

Nisi zadovoljen/-a s sedanjim življenjem?

Če nimaš službe ali pa bi jo resnično rad(a) menjal(a) in rad(a) potuješ, potem pokliči!

Mednarodno trgovsko podjetje išče za **trgovskega posrednika** sodelavce, ki so za dosego ciljev pripravljeni delati in se pustijo motivirati.

Pričakujemo: dobro komunikacijsko sposobnost, osebni avto in vozniški izpit B-kategorije.

Ponujamo: brezplačno izobraževanje, prodajo zanimivih izdelkov, 12 let delovnih izkušenj, priložnost izrednega zaslužka in maksimalno spoštovanje.

Informacije po tel. št. 02 578 83 28 ali na naslovu IZDELKI SALI, d. o. o., Glavna ulica 1, 9220 Lendava.

ALPETOUR

ŠPEDICIJA IN TRANSPORT d.d.

GRUPNA VIATOR & VEKTOR

Smo uspešno podjetje na področju mednarodnih prevozov blaga iz skupine Viator&Vektor. Išče nove sodelavce, ki bi s svojim znanjem ali izkušnjami pripomogli k realizaciji zastavljenih ciljev.

K sodelovanju vabimo

VEČ VOZNIKOV (m/ž)

V MEDNARODNEM TRANSPORTU

Pogoji:

- IV. ali V. st. izobrazbe tehnične ali druge ustrezne smeri
- vozniški izpit C- in E-kategorije
- zaželeno opravljena nacionalna poklicna kvalifikacija za začetnike

Vlogo z življenjepisom, opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter dokazili o strokovnem izpolnjevanju pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov:

ALPETOUR špedicija in transport, d. d.,
Kapucinski trg 8, 4220 Škofja Loka

TERACERSTVO IN KAMNOSEŠTVO, d. o. o.

Kopališka 2, M. Sobota, tel. 02 531 14 02, faks: 02 521 15 09

Izdelujemo in oblikujemo:

- notranje in zunanje ureditve: lake, stopnišča in stenske obloge
- okenske police
- spomenike iz različnega marmorja in granita
- obloge sten in tlakov s keramičnimi ploščicami

GEO-VRTINA, d. o. o., Obrtna ulica 40 9000 Murska Sobota

tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih vod
piezometričnih in ponikalnih vrtin.
geomehanika, čiščenje vodnjakov

TRGOVINA AQUA

Jožef Erniša, s. p.
Obrtna ulica 11, M. Sobota
Tel. št.: 02 530 44 40

- vse za centralno: peči, radiatorji, gorilniki
- velika izbira kopalniške opreme, pip, kopalnih kadi

Do 15. oktobra
popusti do 25%

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Jakič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

MEDIAFIN KOM, d. o. o., Dunajska 21, Ljubljana

UGODNA GOTOVINSKA

POSJILA do 300.000,00

SIT do 12 OBROKOV

PE LENDAVA:

031 797 715, 031 589 448

Ko je hudo, me
pokliči!

Samaritan

080 1113

Podjetje za informacije, d. d.,
Ul. a. Navaka 13, Murska Sobota

Na podlagi 87. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS št. 69/03), Po-
vilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS št. 14/
04), Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 80/98, 10/
00, 52/02), Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS št. 54/92 s spremem-
bami), Splošnih pogojev poslovanja Javnega stanovanjskega sklada Me-
stne občine Murska Sobota (Uradni list RS št. 8/2004) in sklepa Uprave jav-
nega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota na 14. sejni dne-
vi 07. 09. 2004 Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota objavlja

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM

1. PREDMET RAZPISA

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota razpisuje za
najem 15 neprofitnih stanovanj. Vsa stanovanja bodo upravičencem dodeljena
na podlagi prednostnega vrstnega reda, ki bo izdelan po določilih tega razpisa.
Stanovanja se bodo upravičencem dodeljevala postopoma, kakor se bodo
sproščala.

2. UPRAVIČENCI

Do pridobitve neprofitnega stanovanja so upravičeni državljani Republike Slove-
nije, ki imajo stalno bivališče v Mestni občini Murska Sobota najmanj 5 let
pred objavljenim razpisom, in tisti prosilci, katerih neto dohodek njihovega
dijetev v letu dni pred razpisom presegajo spodaj določene odstotke d
ne neto plače v državi, ki znaša 163.218,33 SIT.

Velikost gospodinjstva	Spodnja meja dohodka		Zgornja meja dohodka	
	%	znesek	%	znesek
1-člansko	90	146.896,50	200	326.436,70
2-člansko	135	220.344,75	250	408.045,80
3-člansko	165	269.310,25	315	514.137,75
4-člansko	195	318.275,75	370	603.907,80
5-člansko	225	367.241,25	425	693.678,00
6-člansko	255	416.206,75	470	767.126,00

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se spodnja lestvica nadaljuje s pr-
števanjem po 20 odstotnih točk, zgornja pa s prištevanjem po 25 odstotnih
točk.

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem morajo poleg navede-
nih pogojev izpolnjevati še naslednje splošne pogoje:

- da prosilec ali kdo od članov gospodinjstva ni najemnik neprofitnega stano-
vanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino ali lastnik ali so-
lastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, razen če je stanovanje ali
stanovanjska stavba po zakonu oddana v najem za nedoločen čas z neprofit-
no najemnino;
- da prosilec ali kdo od članov gospodinjstva ni lastnik drugega premoženja, ki
presega 40 % vrednosti primerne stanovanja.

3. NA RAZPISU NE MOREJO SODELOVATI

- tisti, ki jim je bilo v času do uveljavitve stanovanjskega zakona v letu 1991 že
dodeljeno družbeno stanovanje in so po sklepu sodišča stanovanjsko pravico
izgubili;
- tisti, ki jim je bila najemna pogodba, sklenjena po letu 1991, po sklepu so-
dišča odpovedana iz krivdnih razlogov.

4. VIŠINA NAJEMNINE

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi Odklo-
a o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih (Uradni list RS
št. 23/00, 96/01, 29/01-US), Uredbe o metodologiji za oblikovanje najemnin
v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subverzi-
vanjskega sklada oz. drugega predpisa, ki velja v času oddaje stanovanj.
Najemodajalec lahko vsaki pet let preveri upravičenost do neprofitnega stano-
vanja, s tem da najemniki predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev. Če
najemnik ni več upravičen do neprofitnega stanovanja, se najemna pogodba
spremeni v najemno pogodbo za tržno stanovanje po merilih in postopku, do-
ločenim s pravilnikom.

5. KRITERIJI IM MERILA ZA OCENJEVANJE STANOVANJSKIH IN SOCIALNIH RAZMER PROSILCEV

Prednostna lista upravičencev za oddajo neprofitnih stanovanj v najem bo se-
stavljena na podlagi kriterijev, ki jih določa Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih
stanovanj v najem (Uradni list RS št. 14/04), ter dodatnih pogojev, določenih s
tem razpisom.

Prednostne kategorije za pridobitev neprofitnega stanovanja so:

- daljša doba bivanja v Mestni občini Murska Sobota,
- daljša delovna doba,
- mlade družine, mladi,
- stopnja izobrazbe,
- invalidnost.

6. RAZPISNI POSTOPEK

Prosilci, ki se želijo prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem,
dvigne obrazec vloge na sedežu Javnega stanovanjskega sklada Mestne ob-
ne Murska Sobota, Kardova 2, M. Sobota, II. nadstropje, soba 15 ali 16, ali
na uradnih urah (ponedeljek od 7.30 do 14.30, sredo od 7.30 do 15.30, petek od
7.30 do 13.30). Vlogo z vsemi dokazili je treba vložiti naj kasneje do 22. 10.
2004 v vložišču Mestne občine Murska Sobota, Kardova 2.

K izpolnjeni vlogi je treba priložiti:

- opis stanovanjskih razmer,
- potrdilo o stalnem bivališču in dobi bivanja v Mestni občini Murska Sobota,
- najemno, podnajemno pogodbo, zemljiško-knjižni izpis ali druge dokazila o
stanovanju ali hiši, kjer stanujete,
- odločbo ali pogodbo o zaposlitvi ali pokojnini,
- potrdilo o nezaposlenosti člana družine,
- potrdilo o premoženjskem stanju,
- odločbo o odmeri dohodnine za leto 2003,
- odločbo CSD o višini socialne pomoči,
- potrdilo o šolanju za otroke, starejše od 15 let,
- dokazilo o strokovni izobrazbi,
- dokazilo o statusu roditelja, ki sam preživlja otroke,
- potrdilo oz. izvid ustrezne zdravniške komisije o morebitni invalidnosti.

Ob vložitvi vloge so prosilci dolžni plačati upravno takso v višini 50 točk za vlogo
in 200 točk za izdajo odločbe po tarifni številki 1 in 3 takse tarife Zakona o
upravnih taksah (Uradni list RS št. 8/00 s spremembami), kar znaša 4.250
SIT.

Takšni zavezanec v slabih premoženjskih razmerah lahko zahteva opustitev
plačila takse, če izpolnjujejo zahtevane kriterije po 25. členu Zakona o uprav-
nih taksah.

Dodatne informacije lahko dobite na sedežu Javnega stanovanjskega sklada ali
po telefonu 02/531 10 00.

Javni stanovanjski sklad
Mestne občine Murska Sobota

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

1. oktober - 00.00 SNOP, Murski val, Simona Špindler - 05.00 Vedro v novo jutro! - 07.40 Murski pismo, Asja Matjaž - 08.15 Volitve 2004: Rudi Horvat, dr. Mitja Slavinec, LDS, in Vrtovski nasvet - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Režija - 09.15 Volitve 2004: dr. Andrej Horvat, ZLSD - 10.00 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zvezdica, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Oj petka do petka - 12.30 Propagandna oddaja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam, nova glasba - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.00 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.00 Volitve 2004: Rudi Horvat, SLS - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nemška Emri) - 19.00 Mladi val - glasba za mlade, naša razmišljanja (Maja, Staša in Timotej) - 19.15 Volitve 2004: soočenje kandidatov za poslance, Restavracija Zvezde, v nadaljevanju Glasni televizor, Bojan Peček - 24.00 SNOP

2. oktober - 05.00 Dobro jutro: psst! - 09.15 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Obvestila - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Ajda, kaka in Odrančani - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s prijatelji in pozdravi - 20.00 Slovenija, od kdaj ljube tvoje! Bojan Rajk - 24.00 SNOP

3. oktober - 05.00 Vedro v nedeljsko jutro - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o poročilih Slovincih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, tedenska misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zvezdica - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Lele, lele, ko spiš - Strici
2. Maja - Navihanka
3. Rana ura - zlata ura - Krjavelj
4. Primuknjeni klopotec - Špik
5. Črna glava za sočloveka - Unikar

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Kratka noč - Frenki
2. Zlate Prekmurje - Zoltan Band
3. Zlate Prekmurka - Langa
4. Zlatej mi dožole - Ans. Špik
5. Vredna - Halgato Band

LESTVICA: LELE, LELE, LELE

1. Lele, lele, lastavica - Metulj
2. Lele, lele, poljubne - Jasna

LESTVICA: NAGRADA GLASBENE ZALOŽBE

1. Ljubljana prejme Valerla Kučan, Lucova 25, 9203 Petrovci.

Obvezne kupone pošljite do ponedeljka, 4. oktobra, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 25, Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 40 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

LESTVICA: LELE, LELE, LELE:

LESTVICA: NAGRADA GLASBENE ZALOŽBE:

Obvezne kupone pošljite do ponedeljka, 4. oktobra, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 25, Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 40 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

LESTVICA: LELE, LELE, LELE:

LESTVICA: NAGRADA GLASBENE ZALOŽBE:

Nedeljska kuhinja: Ali Ulaga, svetovni popotnik (Bogdan Lemut) www.murski-val.com, gumb Kontakt v živo in 537 17 10 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, šport in Na narodni farmi - 16.00 Mura: Ljubljana, prenos nogometa - 19.00 Poročila, Volitve 2004: Kdo so novi poslanci, kdo župan Murske Sobotice, kako smo volili? in Furjanek - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 4. oktober - dežurna novinarka Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma Benko in Boštjan Rous) - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Analiza in komentar volitev ter internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Kak je in da fajn bilou - 21.05 nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 5. oktober - 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Terenski raport - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki strik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 6. oktober - 05.00 Vedro v dobro jutro, Peurača, Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izzivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Pütra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 7. oktober - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet: Danilo Kozar - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Biło je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade... - 24.00 SNOP

Najlepše želje

Te dni praznuje svoj 42. rojstni dan Zdenka Divjak z Janževega Vrha. Mož Peter, hčerki Petra z Zvonkom in Aleksandra z Avguštinom ter mama Anica Fridan ji iz dna srca želijo vse najlepše in da bi bila še naprej zdrava, srečna, pridna in vesela med njimi, ki jo imajo nad vse radi.

Delimo vstopnice za kino

Da, Hellboy je bil tudi stripovski lik. Našo nagrado prejme Maja Cug, Sebeborci 99, 9221 Martjanci. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Napišite originalni naslov italijanskega filma Ne bojim se!

Kupon št. 40 - odgovore pošljite do torka, 5. oktobra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

Kulturni koledar

GLEDALIŠČE

LEDAVA

- V soboto, 2. oktobra, ob 18. uri bo v gledališki dvorani predstava Rojstni dan avtorja Boruta Gombača in v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor.

- Vpis abonmajev za predstave v gledališki in koncertni dvorani poteka do 8. oktobra vsak dan med 11. in 16. uro v pisarni Zavoda za kulturo in promocijo Lendava (Trg Györgya Zale).

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 4. oktobra, ob 19. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava O, krasni dnevi avtorja Samuela Becketta in v izvedbi Drame SNG Ljubljana. Ponovitev bo v torek, 5. oktobra, ob 19. uri.

LITERATURA

GORNJA RADGONA

V četrtek, 30. septembra, ob 19.30 bo v dvorani glasbene šole literarno-glasbeni večer Brez...mejno - Gornja Radgona - Mladenovac. Pripravlja Društvo za humanistična vprašanja Radigoj!

MURSKA SOBOTA

- V soboto, 2. oktobra, ob 11. uri bo v BTC-ju sobotna matineja s pravljčarko Vesno Pujski so najboljši prijatelji.

- V sredo, 6. oktobra, ob 18. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici predstavitev knjige Prazna zibka - strto srce. Pripravlja društvo Hospic!

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 30. septembra, ob 20. uri bo v prostorih kluba PAC koncert pianista Davida Tetičkoviča s Kobilja.

RADENCI

V petek, 1. oktobra, ob 19.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin harmonikarski nastop profesorja Dušana Vučkoviča iz Mladenovca in njegovega trinajstletnega učenca Nebojše Ačimoviča.

FIKŠINCI

V petek, 1. oktobra, ob 22. uri bodo nastopili v disku Sfinx's club didžeji: Damir & Slider, Small Package, Chipu vs. Djomby, Bibi B, Hack, Flis vs. Alen in Jure.

LEDAVA

V soboto, 2. oktobra, ob 19.30 bo v sinagogi zaključni koncert učenke flavte Enikő Balasko ob klavirski spremiljavi prof. Hajnalke Magyar.

GORNJA RADGONA

- V soboto, 2. oktobra, ob 18. uri bo v dvorani glasbene šole koncert skupine Adams z Vrhnike. Pripravlja ga KD Harmonikarski orkester G. Radgona!

- V soboto, 2. oktobra, ob 20. uri bo v prostorih MD Grom koncert skupin Muškat Hamburg in Thunderbabies v okviru letošnjega Klubskega maratona RŠ.

PUCONCI

V nedeljo, 3. oktobra, ob 14. uri bo v večnamenski dvorani predstavitev zgoščenke ljudskih pevk Turističnega društva Vrtnica iz Beznovec.

Klno

Murska Sobota

Četrtek, 30. septembra: ob 18.00 in 20.00 italijanska drama - shriljivka Ne bojim se

Petek, 1. oktobra: ob 18.00 in 20.00 ameriška komedija Moja mala navihanka

Sobota, 2. oktobra: ob 18.00 in 20.00 Moja mala navihanka

Nedelja, 3. oktobra: ob 18.00 in 20.00 Moja mala navihanka

Sreda, 6. oktobra: ob 18.00 in 20.00 ameriška drama Stepfordske žene

Ljutomer

Sobota, 2. oktobra: ob 20.00 ameriški akcijski film Punisher

Nedelja, 3. oktobra: ob 20.00 ameriška erotična komedija Privlačna sosed

Gornja Radgona

Petek, 1. oktobra: ob 19.00 ameriška družinska komedija Garfield, ob 21.00 angleški zgodovinski spektakel Kralj Arthur

Nedelja, 3. oktobra: ob 18.00 Garfield, ob 20.00 Kralj Arthur

Kulturni koledar

DOGODEK

ŠALOVCI

V nedeljo, 3. oktobra, med 12. in 18. uro bo v središču vasi prireditev Kapustni den. Obenem bo še sejem rokodelcev iz naravnega parka. Prireja TD Šalovci!

GORNJA RADGONA

V nedeljo, 3. oktobra, ob 11. uri bo na pokopališču položitev cvetja na grob dr. Antona Trstenjaka.

MURSKA SOBOTA, LEDAVA, BELTINCI, GORNJA RADGONA

Društvo Joga v vsakdanjem življenju, enota Murska Sobota vabi k vpisu v začetni tečaj za Mursko Soboto v torek, 5. oktobra, ob 19. uri v Izobraževalnem centru dvorca Rakičan; v Lendavi v ponedeljek, 4. oktobra, ob 17. uri v telovadnici DOŠ II; v Beltincih v ponedeljek, 4. oktobra, ob 19. uri v mali telovadnici OŠ in v Gornji Radgoni v ponedeljek, 4. oktobra, ob 17. uri v VVZ-ju v Kocljevi ulici. Ob vpisu prinesite s sabo podlogo za vadbo.

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 30. septembra, se začenja pri Zvezdi t. i. Zvezdafest ob 5. obletnici pivovarne Zvezda.

- V petek, 1. oktobra, ob 19. uri bo v športnorekreativskem centru Spartacus uvodno predavanje in začetni tečaj joge. Vabi vadbena skupina Joga za zdravje!

OTVORITEV

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 30. septembra, ob 19. uri bo v Galeriji otvoritev Evropskega trienala male plastike s tokratno temo Preporod statete. Do 31. decembra bo razstavljalo trideset umetnikov iz 25 držav.

GORNJA RADGONA

V četrtek, 30. septembra, ob 18. uri bo v galeriji kulturnega doma otvoritev likovne razstave Likovnega društva Gornja Radgona.

LAASFELD/POTRNA

V soboto, 2. oktobra, ob 17. uri bo v Pavlovi hiši otvoritev razstave Breaking The Visual, ki jo pripravlja deset umetnikov iz Avstrije, Slovenije, Velike Britanije, ZDA, Bolgarije in Francije. Slavnostna govornika bosta direktor festivala Štajerska jesen (Steirischer Herbst) Peter Oswald in slovenski zunanji minister Ivo Vajgl.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava.

- V izlozbenem prostoru podjetja Fering, d. o. o., v Slovenski ulici razstavlja prof. Evgen Titan svoje tekmovalno kolo in dokumente o pripravah in osvojitvi Guinnessovih rekordov (4) v ekstremno-akrobatski (daljinski) in hitrostno-vzratni vožnji na dvokolesu z delnim opiranjem na krmilu.

- V Dijaškem domu sta na ogled razstava z drugega mednarodnega likovnega tabora predšolskih otrok treh dežel - Avstrije, Madžarske in Slovenije - in razstava likovne ustvarjalnosti.

- V trgovini Mass v BTC-ju je na ogled razstava del članov Fotokluba Murska Sobota.

- V BTC-ju je do 12. oktobra na ogled razstava Dava Karničarja Vzpon na Denalij - najvišjo goro Severne Amerike in Aljaske. Od 4. do 8. oktobra pa bo na ogled razstava otroških izdelkov, ki so jo ob tednu otroka pripravili vrtci iz Murske Sobotice.

- V predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava likovnih del avtorja Lojzeta Veberiča.

- V Pokrajinskem muzeju je do konca februarja 2005 na ogled arheološka razstava Neskončen dih.

BELTINCI

V galeriji Grad je do 25. oktobra na ogled razstava del likovne kolonije Izak Lipovci 2004, ki jo pripravlja Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci.

BUDIMPEŠTA

Na veleposlaništvu Republike Slovenije je na ogled razstava Cvetke Hojnik.

MORAVSKE TOPLICE

Do 30. septembra poteka v Evangeličanskem centru deseta kolonija Primož Trubar, ki jo je pripravilo istoimensko Slovensko protestantsko društvo.

DOBROVNIK

V kulturnem domu so na ogled dela I. likovne kolonije Vito Art.

BOGOJINA

V veroučni učilnici je na ogled razstava del likovne delavnice Likos v okviru XVI. Košičevih dnevor.

LEDAVA

- V sinagogi je v stopniščnem delu na ogled zbirka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarz. Do 10. oktobra si lahko ogledate tudi razstavo črno-belih fotografij pod naslovom Svet predmetov fotografije Arven Šakti Kralj Szomi.

- V Galeriji - Muzeju je na ogled razstava del društva Szinyei Merse Pal z naslovom Brezmejnost.

LAASFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled stalna razstava Slovenci na avstrijskem Štajerskem - Romi v Sloveniji - nemško govoreči v Sloveniji.

GORNJA RADGONA

V Občinski knjižnici je na ogled razstava del Edvarda Kocbeka.

BAD RADKERSBURG/AVSTRIJSKA RADGONA

V termalnem zdravišču je do 29. oktobra na ogled razstava Zdravilna zelišča ob reki Muri avtorja in zbiratelja Andreja Coklina iz Gornje Radgone.

VESTNIKOV KOLEDAR

30. september, četrtek,	SONJA
1. oktober, petek,	JULIJA
2. oktober, sobota,	BOGOMIL
3. oktober, nedelja,	TEREZIJA
4. oktober, ponedeljek,	FRANC
5. oktober, torek,	MARCEL
6. oktober, sredo,	VERA

1. oktobra bo sonce vzšlo ob 7. uri, zašlo pa ob 18. uri in 42 minut. Dan bo tako dolg le 11 ur in 42 minut. 6. oktobra ob 12. uri in 13 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 29. septembra 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,0799	239,7993	240,5187
Hrvaška	HRK	191	1	31,6461	31,7413	31,8365
Madž.	HUF	348	1	0,9707	0,9736	0,9765
Švica	CHF	756	1	154,0861	154,5497	155,0133
V. Brit.	GBP	826	1	352,2096	353,2694	354,3292
ZDA	USD	840	1	194,2791	194,8637	195,4483

VANĀK in VICI

Mihčeve težave

Mali Mihec gleda skozi ključavnico, kaj delata mama in ata, ter zamrmra: »Mene pa kregata, če si po nosu vrtam!«

Vic poslal: Anton Benko, Gajševci 6a, 9242 Križevci pri Ljutomeru

Sendvič

Miška in slon sta sklenila, da gresta čez mejo. Miška je imela potni list, slon pa ne. Potem je miška šla v trgovino in kupila žemljico. Pride iz trgovine in žemljico razpolovi. Eno polovico da slonu na rilec, drugo polovico pa na rep. Nato prideta do meje. Carinik pregleda potne liste in reče: Miška ima potni list, slon pa ne. Miška odgovori: Kakšen slon, to je moj sendvič.

Sprememba poklica

Ginekolog se naveliča šariti po ženskih organih in se odloči, da bo šel za avtomehanika. Pride do prvega avtomehanika in mu razloži svoj problem. »Pravi!« odurne mehanik. »Tako le bova naredila. Tukaj imaš

motor. Če ga boš znal razdreti, bo tvoja plača 100 tisočakov, če pa ga boš znal še sestaviti, boš imel 150 tisočakov plače.«

Res ginekolog razstavi in sestavi motor, mehanik pa ga opazuje. Ko konča, mu reče: »V redu, sprejet si, plače pa boš imel 200 tisočakov.«

»Zakaj pa 200 tisočakov?« je začuden ginekolog. Mehanik mu pojasni: »Glej, motor si pravilno razstavil. Tudi sestavi si ga pravilno. Ampak ker si vse to naredil skozi izpušni lonec, ti dam še 50 tisočakov.«

Položaj nog

Janezek: »Babi, ali ti res spiš tako, da imaš noge pokrčene?«

Babi: »Ja, sinko, tako je.«

Janezek: »Kdaj jih boš pa stegnila?«

Babi: »Ja, zakaj te pa to zanima?«

Janezek: »Je rekel ati, samo da se tašča stegne, pa bomo kupili nov avto.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Zgodilo se je ...

Med 21. in 28. septembrom se je zgodilo na pomurskih cestah 50 prometnih nesreč, v katerih je ena oseba umrla, tri so se hudo in 12 lažje telesno poškodovale, pri drugih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 32-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 12-krat na javnih krajih in 15-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 27, med njimi 14 tatvin, vlom, 9 poškodovanj tuje stvari, 4 ponarejanja listin, goljufija in povzročitev lahke telesne poškodbe. Na mejnih prehodih so zavrnil 54 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

Crvena zastava v Lendavi in lovec iz Kuzme

Lendavski policisti so s pomočjo pisne odredbe sodišča opravili hišno preiskavo pri občanu v Lendavi in mu zasegli samokres znamke Crvena Zastava kal. 7,65 in 30 nabojev. Na mejnem prehodu Kuzma pa so pri občanu iz Kuzme v vozilu našli 750 lovskega orožja, seveda neprijavljenih. Oba bosta morala svojo ljubezen do orožja opisati sodnikom za prekrške.

»Grafitar« je na pohodu

Minuli teden je po Pomurju večkrat udaril neznanec, ki rad riše in piše grafite. V Gančanih je v terek popisal fasado hiše s štirimi grafiti ter v nedeljo in ponedeljek v M. Soboti dve poslovni zgradbi, avtobus in stavbo, ki je v lasti mestne občine. Z grafiti je povzročil za dober milijon škode, kakšna je vsebina ali sporočilo grafitov, nam ni znano, moške v modrem pa ga preganjajo, ker je poškodoval tujo stvar.

Tatovi pospravljajo pridelke

Tako so ukradli rože v Križevcih pri Ljutomeru, 200 kg paprike v Radoslovcih, različno zelenjavo v Martjancih, med Ljutomerom in Cezanjevci pa je la-

Zmagale ženske

341 vzornih voznikov

Z izžrebanjem 30 nagajencev, ki bodo deležni popusta pri avtomobilskem zavarovanju pri Zavarovalnici Triglav, se je končala preventivna policijska akcija Vzoren voznik. Akcija je potekala od 30. avgusta do 15. septembra. V tem času so policisti ustavili več kot 2000 voznikov in »našli« 341 vzornih voznikov, med njimi je bilo 189 žensk in 152 moških. Vsak dan je akcijo izvajalo od 6 do 8 policistov, za kar so porabili približno 860 delovnih ur. O podobnih akcijah razmišljajo tudi v prihodnje.

A. B.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

Trčil v most in umrl

Prometna nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev, se je zgodila v soboto ob eni uri ponoči na cesti med Veržajem in Ljutomerom. 30-letni Andrej Rauter iz Ljutomerja je s kolesom s pomožnim motorjem blizu Cvena zapeljal na bankino in trčil v kovinsko ograjo. Pri tem je z glavo udaril v ograjo in padel v jarek. Ker na glavi ni imel čelade, se je tako hudo ranil, da je na kraju nesreče umrl. Našli so ga šele naslednje jutro. Letos je umrlo na pomurskih cestah 17 ljudi, lani v vsem letu pa 18. - A. B., foto: J. Z.

stnik na njivi zalotil moškega in žensko, ki sta se ... Ne, nista se ljubila, ampak sta skušala ukrasti čebulo. Identiteta tatov je zaenkrat skrita očem javnosti.

Razneslo hladilnik

V Cubru je eksplodiral hladilnik, v katerem je lastnik imel shranjena živila in zdravila. Do eksplozije je prišlo, ker so iz embalaže zdravila Bivacyn uhajali hlapi, zaradi tega pa je ob vklopu hladilnika prišlo do reakcije. Pri tem ni bil nihče ranjen, nastalo je (le) za 250 tisočakov materialne škode.

Ne bodite naivni

Postanemo pošteno jezni, ko v policijskih poročilih izvemo, da ste spet nasledili različnim vedeževkam in prodajalcem zdravilnih učinkov. Pa tolikokrat smo vas že opozarjali, vendar nas očitno ne ubogate. Primer: Domačinka iz Dobrovnika je ostala brez 50.000 tolarjev, ker je od dveh žensk kupila odeji, ki naj bi imeli zdravilni učinek, v resnici pa je šlo za navadni odeji.

Kradel v gradu pri Gradu

Moški iz okolice Ljubljane je med ogledom grajskih prostorov skozi okno vrgel pet stolov, ki jih je želel kasneje pobrati in odpeljati. To mu ni uspelo, saj se je v gradu zbralo več ljudi, ki so začeli iskati stole, moškega pa so policisti prijeli med vožnjo proti M. Soboti. Stoli izvirajo iz obdobja poznega baroka ter so vredni dva milijona in pol tolarjev.

A. B.

Pomurski moški pevski zbor ta čas miruje. Nekajkrat so pesni šali nastopili, vendar je šlo bolj prvega tenorja izredno težko. Tako že dober mesec protika, šajo tri nove glasove, letos bo v nedeljo, prvi koncert pa se napovedan.

Izdelovalci nalepk računajo, da po volitvah ne bodo ostali brez posla. Tako naj bi se jim v pomurskem prostoru obetal posel izdelave novih rdečih nalepk znanega avstrijskega gradninarja, ki naj bi zamenjale zdaj zelo prepoznavne domače zelene nalepke. Toda o tem se še ni ničesar slišalo.

Letos je bilo na Muru, kjer se reviji nekaj več svetlobe. Tako se niso lomile pete čevljev tam iz visoke družbe. Kako je bilo v hotelu Lev, kjer je bil seznanjen z novimi modnimi trendi farni mski krog, pa ni znano.

V Lendavi te dni iščejo prave voljce, ki bi pripravili pobor grozdje v sedaj zapuščenih vinogradih, iz katerih so nekdo pobirali grozdje za znameniti lendavčana. Prostovoljec bo dobil tudi klet, v kateri bo lahko negoval vino. Na razpolago je namreč nekaj stana vinski klet pisatelja Miška Kranca v Lendavskih Goncih.

V Turnišču so izredno zadovoljni z odločitvijo veterinarskega inšpektorja, ki je puste pregledal iz Varša. Tako so ti kot delovni živalce na bližnjih poljih že prvi prve rastisča tartufov. Ob prvi cen puskom pričakujejo razvoj tujkega turizma. Rečeno je, da Italijane, ki naj bi se namenili loviti tartufi, pa naj bi bilo tudi od njihovega šarma.

Slovenski dvoplastniki vnaprejšnjem, ki imajo vinograde v Lepi naši, naj bi dobili navdela, da lahko ves svoj pridelek grozdja pa tudi druge kmetijske pridelke brez problema spravijo čez mejo. Edini pogoj je, da blago transportirajo po znameniti poti čez Dragonjo. Pri zasajenih tartufih bodo pridelci evidentirali za izplačilo subvencij.

V Ljutomeru so si ljudje vnaprejšnjem, ki imajo vinograde v Lepi naši, naj bi dobili navdela, da lahko ves svoj pridelek grozdja pa tudi druge kmetijske pridelke brez problema spravijo čez mejo. Edini pogoj je, da blago transportirajo po znameniti poti čez Dragonjo. Pri zasajenih tartufih bodo pridelci evidentirali za izplačilo subvencij.

Vse kranjske klobase v razpisnih mesnicah in marketih so rezervirane in tudi ohranjene. Kuhalo in jedlo se jih bo v nedeljo. Lokacija zaenkrat še ni določena.

Namesto Špilaku medalja Kuharju!

Simon Špilak iz Tropovec je na SP kolesarjev v Veroni v vožnji na kronometer na 24 km dolgi progi mladincev zasedel šele 13. mesto in za zmagovalcem, Nemcem Gretschem, zaostal za minuto. Ker je veljal za enega od favoritov za medaljo, pomeni to dokajšnjo razočaranje.

Do odličja pa je nepričakovano prišel slovenski reprezentant Jure Kuhar, član RK Murska Sobota. FILA (svetovna rokoborska organizacija) ga je obvestila, da so ukrajinskega tekmovalca Luko Bodzashylyja, ki je zasedel drugo mesto na EP v rokoborbi grško-rimskega sloga za mladince julija letos v Murski Soboti, diskvalificirali. Nastopil je v kategoriji do 84 kg, tako kot naš tekmovalac Jure Kuhar, kateremu je sedaj pripadla bronasta medalja.

M. J.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

poštna številka:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

c) po položnici - trimesečno

PRAZNUJETE?

Vestnik vam poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. julijem in 15. oktobrom, podarja knjigo Victorie Holt.

Pridite ponjo v naročniško službo, Ul. arhitekta Novaka 13, M. Sobota.

KESEDA NI KONJ

pen

... z vami
se smijén.

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
30. septembra
2004,
115. številka

Evgen
Car,
igralec

*Nan, vinogradnikon, nej trbej leka,
vinska klet je naša apoteka.*

(Poredošov Janoš)

Do četrтка, 28. oktobra, ko spet izide Pen, bodo vinogradniki
v apoteki zaloge polnili, od 11. novembra pa jih po znanem
receptu praznili – dobro prodajali in zmerno pili!

Natalija Jahnov

Škandali

J. Herman aretiriral
policista

Tak ka
mi fčasi
zavinéjš
léjvo!

Skrita kamera ni zgolj pogruntavščina televizije, ampak se jo tu in tam gremo tudi pentutarji. Tako smo na skrivnem mestu in ob skrivnem času ujeli snemalca nacionalne TV Slovenija JOŽETA HERMANA - JOSIPA Herman ob aretaciji strog, kot če bi bil v uniformi on, presenečeni policist pa je tiho in brez odvečnih pripomb sledil njegovim strogim navodilom.

tekal

Gor si ga
potejgni!

Pred
kamero?

Župan
reševal
novinarko

Ondan sta se na murskih brežinah našla župan razkriški STANKO IVANUŠIČ in televizijka z Idee TAMARA GIDER. V trenutku, ko bi slednja morala vstopiti v murski čoln, se je župan spomnil, da v skladu s samozaščitnimi predpisi kaj takega ne bo mogoče brez njegove pomoči. Tako je Tamari ponudil (ta pa ga je sprejela) rešilni jopič. Pentute poročajo, da je bila županova akcija uspešna. Novinarka namreč ni utonila.

jog

Scena

B. Semler
rešuje
Slovenijo

V vrhunskem športu ni prav veliko regijcev, zato smo pentutarji toliko bolj veseli (in ponosni), da je eden naših uspešen v tako prestižnem športu, kot je nogomet. Gre za BORUTA SEMLERJA iz APAČ, ki je imel srečo (in seveda znanje), da si kariero gradi pri najboljšem nemškem klubu BAYERNU iz Münchna. Z uspešnimi klubskimi igrami mu je uspelo prepričati selektorja A-reprezentance Braneta Oblaka, sledil pa mu je tudi kolega za mlajšo selekcijo, Branko Zupan. Borut je kot napadalec zaigral na dveh tekmah mlade reprezentance in obakrat dosegel gol za Slovenijo. Očitno ni več daleč dan, ko bo tresel mreže tudi med člani!

Frbo

Brcanje

Bravo, naši!!!

Merek

Laci je natančen

LADISLAV KRALJ je prvi mož uspešnega lendavskega Speedway Teama, ki se s potiski s 26-letno tradicijo. A kot športnemu zanesenjaku Laciju niso tuje niti druge panoge, tako se rad postavi na strelišče, kjer mu roka niti najmanj ne drhti, saj je ob streljih zelo natančen. Kot se za vplivnega gospodarstvenika tudi spodobi ...

Že pá
desetka!

Vsakič je bilo lepo,

Tudi letos (že osmič) smo se mursko-morskovalovci s turistično agencijo Relax odpravili na odkrivanje jadranskih lepot. Obiskali smo najbolj sončen otok v Jadranskem morju, otok Hvar. Nekaj utrinkov z letovanja ponujamo na pričujočih fotografijah ...

Otok Hvar ima zelo bogato zgodovino, nekaj spominov na menjavanje narodov in kultur smo si ogledali tudi murskomorskovalovci. Eden od njih je tudi hvarska trdnjava, s katere je prelep pogled na bližnje Paklene otoke. Na največjem, Sv. Klementu, so nam v zalivu Palmižana priredili ribji piknik. Ribe so bile takooooo velike, da smo jih komaj pospravili.

Na izletih smo potovali po otoku Hvaru in obiskali Stari Grad, Vrbosko, Jelso, kopali smo se na Zlatem rtu na Braču in se z ladjo odpravili na Vis, na katerem uspevajo čudovite palme. Tamkajšnja drevesnica namreč z mladimi sadikami oskrbuje celotno Jadransko obalo. Pokazali so nam tudi zelo redko srebrno palmo. V Evropi je menda le še ena taka, neke na Portugalskem.

Ste vedeli, da lahko tudi na Hvaru dobite pratio prekmurjsko gibanico? Z njo nam je presenetila nekdanja dopolnilniška gostilničarka, ki smo jo obiskali na njenem novem domu v Vrboski.

Laura med krompirjem in rožami

Buci-buc!

Poljedelstvo + cvetličarstvo

Pentutariji smo še posebno zadovoljni, če sodelujete z nami, spoštovane bralke in bralci. Tako tokrat z veseljem objavljamo pristrčno fotografijo ROMANA KOŠALINA od GRADA, ki mu je kot prava profesionalka pozirala 15-mesečna LAURA. Očitno je povsem zadovoljna z jesensko bero krompirja, vse skupaj pa so še ozaljšale cvetlice. Saj si večjega krompirja od zdravega in pristrčnega otroka sploh ni mogoče želiti ...

inan

Fashion

*The sun ain't gonna
shine anymore.*

Zakrite oči prvih dam

Svet množičnih medijev je del javnosti. Hočeš nočeš so njih predstavniki ves čas na očeh občestva, ki jih ocenjuje po dolgem in počez. Pentute so ujele prvi dami dveh novinarskih hiš, ko sta si zrl iz oči v oči. Ne neposredno, pač pa s pomočjo očal. Poznavalci tovrstnih pripomočkov pravijo, da so tako ena kot druga (očala) po zadnji modi. Za nepoznavalce pa še podatek o obeh damah: IRMA BENKO (direktorica Podjetja za informiranje, njena očala so nekoliko višje) in BRIGITA BAVČAR (odgovorna urednica na Idea TV, s komolci na ograji).

tekal

Medijci so rekli, da se bodo tokrat oni

Performance

Slikali namreč. In to ne kar tako, pač pa zavoljo zgodovinskega dogodka v življenju novinarke TV Slovenija, CIRILE KOVAČ. Brez posebne prisile se je namreč odločila, da bo družno z izbrancem TADEJEM dahnila usodni DA. Z željo, da ji ob tem pripravijo kar najbolj iskreno popotnico, so se njeni bližnji in daljni sodelavci odeli v oranžne oprave in 12 jih je s črkami na hrbtih izpisalo CIRILA RTV SLO. Poveljevala jim je radijka iz bližnjega nam Ptuja, NEVENKA DOBLJEKAR. Pentute trdijo, da je slikanje kljub komplicirani logistiki (medijci so bili med poziranjem tu in tam žejni, zato so snemanje poročne čestitke večkrat prekinili) vseeno uspelo.

Pozorni gledalci pa ste medtem že opazili, da Cirila veselo novinarji še naprej, le da se v prispevkih iz Pomurja ob njenem imenu pojavlja nov priimek - ni vzhod, niti zahod, niti jug.

ovša

*Ka je té zdaj
Cirila SEVER?*

letos pa najlepše ...

Na izboru za miss Mursko-morskega vala sta nastopila (Sonja Velner) in »Oliver« (hvarski one man band). Komisija, v kateri sta bila direktorja hotela Bodul še »Helmut Kohl« (Mavricij Okorn) in »Stipe Mesić« (šofer hotela Plamen - Marjan Lesjak), je med štirimi kandidatkami za miss MMV Hvara 2004 izbrala simpatično Brižit, ki je tudi zaplesala s šefom strežbe hotela Bodul, v katerem smo imeli zelo težko nalogo, saj so tudi zapeljiva Tija, poskočna Marlena in dolga Plamenka navdušile zbrano občinstvo. Vse udeležence so prejele bogate nagrade. Hotela Bodul, turistične agencije Relax in Podjetja za informiranje.

Ob glasbi smo zapeli in zaplesali ob večerih na hotelski terasi pa tudi ob obisku turistične kmetije pri »gazdi« Andru v vasi Vrtnik.

Bogdan Lemut
in Simona Špindler

Prihodnje leto pa bo še boljše, smo prepričani vsi, tako poslušalci kot organizatorji ...

Tudi igrali smo se in se ob tem lepo zabavali, tako udeleženci iger kot tudi gledalci. Recimo takrat, ko so žene brile svoje može s kavni žličkami.

Obredi ob reki naj se ne opravljajo s ponarejenimi ali nenaravnimi sredstvi. Kar se ji daruje, naj bo sežgano na lesnem ognju in vzeto iz lanene krpe. Pijače naj se ji odlivajo iz steklenih ali lončenih posod.

(Štefan Smej: MURA: tu bi lahko lebdela duša)

»Müjra« jo je zaznamovala

Ajdina Marija, najmlajša hčerka Vlada in Eve Kreslin, stara osem mesecev, zakramenta krsta ni prejela v cerkvi ob krstnem kamnu ali kje drugje, kot je značilno za dandanašnji krst otrok. V občestvo kristjanov je bila Ajdina sprejeta na »mürskem« bregu na Gornji Bistrici, nedaleč od hiše pokojnega filozofa in ekologa, dobrega Vladovega prijatelja Štefana Smeja, ki je skrivnostni reki Muri posvetil veliko časa in o kateri je napisal knjigo.

Ajdina
Marija
(Eidina?)

Ni naključje, da sta starša čas Ajdininega krsta izbrala prav v mesecu avgustu, ko cveti ajda, ki je pri naših slovanskih prednikih simbolizirala predvsem večno rojstvo, nenehno pretakanje življenjske energije. Po ljudskem izročilu ima ta rastlina zdravilne lastnosti zato, ker je sama dar neba in korenina življenja. Če omenim še Odrančane, ki so tesno povezani s to rastlino, še bolj pa so bili v preteklosti, je za njih ajda simbol prekupčevanja, prodaje in preživetja, zato ni čudno, da je pristala tudi v njihovem grbu. Torej dvokaličnica ajda ima širok pomen in Ajdina Marija ima pomensko bogato ter unikatno ime.

Zgodaj popoldan 28. avgusta so se zbirali pri Pištekovi hiši na Gornji Bistrici ljudje od blizu in daleč, prijatelji in sorodniki Kreslinovih. Med njimi je bilo opaziti tudi nekaj znanih obrazov, med njimi Janeza Pipana, ravnatelja ljubljanske drame, Petro Škofic, vodjo za stike z javnostmi na ministrstvu za kulturo, Miho Kozinca, predsednika odvetniške zbornice, Vlada Žabota, Japca Jakopina, slavnega konstruktorja jaht, in druge goste, ki jih je doletela čast, da so bili povabljeni na »krstnike« h Kreslinovim. Vsi zbrani so stopili skupaj in se dali »pokejpati« za spomin. V dobro voljo ji je spravi bistrski »harmonikaš« Francek.

Na krst je iz Zagreba z možem in dvema sinovoma vsekakor prišla Vladova sestra Gita, ki je bila pred svojim odhodom v hrvaško prestolnico že pred skoraj pred dvema desetletjema tovarišica na turniški osemletki. Za Gito pravijo, da je v letih življenja v mestu kulture ohranila beltinsko lepoto in šarm. Razveselila se je, ko je po dolgih letih zagledala obraze izpred let, ki jih že dolgo ni videla.

In potem je krenil sprevod od Smejeve hiše skozi neokrnjeno, z bujnim rastjem poraslo in mrtvic polno naravno okolje do črne Mure. Ravno tam bi lahko »zalebdela« duša ter se dvignila nad vodami in jelšami do oblakov ... Iz gruč ljudi se je zaslišala znana prekmurska pesem Micika v pungradi rože bere..., ki jo je začel peti oča Vlado. Mama Eva je nadzorno pregledovala vrsto gostov, če so šli vsi po pravi poti. Ni pa seveda pozabila pokukati v beli voziček na majhno osemmesečno bitjece.

Po prejemu krstnem zakramentu na Bistrici je bilo slavlje na Melincih, prav tako ob Muri, kjer so člani Beltinske bande in Malih bogov zaigrali, zapeli in na druge načine zabavali povabljence, tako da so se vsi imeli »lušno«. Prvi je za kitaro prijel kdo drug kot Vlado. Samo da ob tem ne bi bilo toliko nadležnih komarjev, ki so se usedali in pikali. Glasbenika cimbalista Andija Sobočana ter Štefana Banka - Pišo, ki je igral na klarinet, sta vokalno spremljala pisatelj Vlado Žabot in dobra duša iz Lendavskih goric Katica Bükös, lastnica pristne madžarske gostilne Bükös csarde. Po nekaj odpetih šansonih ter madžarskih otožnih in tudi ritmičnih čardaših sta ugotovila, da se njuni glasovi izvrstno ujemajo, zato v prihodnosti lahko pričakujemo, da bosta Vlado in Katica nastopila v novem duetu.

Bojan Zadravec

Krstitelj je bil beltinski župnik Alojz Benkovič, ki je z »mürskim« blagoslovljeno vodo, namreč voda je bila s kozarcem zajeta iz Mure, oblił glavo male Ajdinice, ki jo je nato še mazilil s krstnim oljem. Pomembno vlogo na krstu je imela botra Valentina Smej Novak, diplomirana filozofinja, hčerka pokojnega ustvarjalca ob močvirju reki Muri, prej omenjenega Štefana Smeja. Prav tako je imel izbrano mesto boter, njen mož Luka Novak. Valentina in Luka skupaj skrbno vodita družinsko založbo Vale Novak, s katero mlada družina živi poslovne uspehe.

Na tej fotografiji so se postavili le najožji Ajdina Marijini, oča Vlado in mama Eva, dedki in babice, Vladova starša Katarina - Katica in Milan, sicer znani zvezdi pri Beltinski bandi. Ob Evi stoji njena starša, Marija in Janez iz Trzina. Skrajno levo »kuria« in botra z otrokom. V ozadju stoji krstitelj in spredaj Ajdinina bratec Naj Vid in sestra Čarna Katarina, ki nosi ime po beltinski babici.

Hitler je znova med nami

ovčarju pa dober gospodar. Toda tokrat so producenti filma Propad (Untergang) Nemci sami. Glavni igralec ni več z angleškega govornega območja, marveč cenjeni nemški igralec Bruno Ganz. Producent filma je Bernd Eichinger, ki se je že pred tem uveljavil s filmom V imenu rože, režiser je Oliver Hirschbiegel. Oba sta svoj film že predstavila na Mednarodnem filmskem festivalu v Torontu, zdaj pa je film že prišel v nemške kinematografe. Film je nastal na podlagi avtentičnih dokumentov, ki so jih našli pred nekaj leti, in govori o zadnjih dvajsetih dneh, ki jih je Hitler s svojimi najožjimi sodelavci preživel v središču Berlina, v bunkerju pod zemljo. To je čas od dvajsetega aprila, zadnjega Hitlerjevega rojstnega dne (55.), do drugega maja, ko so v bunker vdrla vojaki Rdeče armade. Zanimiva je izpoved preživelega Hitlerjevega elektrika, ki je opisal, kako so okrog devetih zjutraj prišle mlade sovjetske zdravnice v uniformah, se glasno smejale in vprašale: »Kje je obleka?« Jochan Henchel jih je odvedel do garderobe Eve Hitler, rojene Braun. Ženske so se steple za »špicaste« nedrčke in izginile, »cvilec od sreče kot Indijanke iz kavbojskih filmov«. Igralec Bruno Ganz, znan iz filma Nebo nad Berlinom, je dolgo časa okleval, ali bi zaigral Hitlerja ali ne. Proučil je posneto gradivo z njegovim glasom, najdenim na finskem radiu - Ganz ima podoben akcent kot Hitler, saj je tudi sam Avstrijec - in tudi vse knjige, ki so mu bile dostopne, predvsem zapise zgodovinarja Joachima Fest. Nemci so dali tokrat za film izredno mnogo denarja: kar šestnajst milijonov dolarjev, tako da je to eden najdražjih nemških filmov vseh časov, obenem pa tudi največje poslovno tveganje za produkcijo Eichinger Constantin Film. Pri tem je producent izjavil, da je bil skrajni čas, da »naredimo film na to temo Nemci sami. Če moramo usmeriti žaromet v največjo fizično katastrofo celotne civilizacije, kar jih je kdaj bilo, namreč katastrofo nemškega naroda, potem mora imeti ta narod možnost, da to zgodbo pove sam.« Prav v zadnjih dneh, ko je Hitler vodil vojno z »nevidnimi« nemškimi vojaki, je v bitkah padlo na dan po deset tisoč Nemcev, Rdeča armada pa je pri osvajanja Vzhodne Nemčije zgubila v številnih bitkah približno 800.000 vojakov. Vse v dneh, ko je bil Hitler že mrtev, nemška vlada pa je odlagala kapitulacijo - vse do osmega maja 1945 - in iskala rešitev, kako bi se z begom pod okrilje ameriške in angleške vojske rešili številni nemški generali in častniki, ki so zapustili ne samo svoje vojake, marveč tudi mrtvega Hitlerja.

Torej dovolj gradiva za provokativen nemški film iz Hitlerjevega bunkerja. Američani so na drugem koncu sveta pred meseci izbežali iz bunkerja vojskovodjo, ki so ga ujeli živega, to pa pomeni, da se zgodovina ponavlja, vendar na različnih koncih sveta, v različnih časovnih obdobjih, vendar s skoraj istimi posledicami. Tako kot Hitler je tudi Saddam Husein pustil za sabo na kupe mrtvih, nedolžnih žrtev, pri tem pa pokrajino spremenil v ruševine, pepel in siromaštvo.

Branko Šomen

RAZMIŠLJANJE

Jože Činc

Kvašen retiš

Znate, že mi je se žau gratalo, ka san nej šefici po telefouni pravo, ka ge tou nemo. Ali znan, ka bi te pa si gučali v našoj žutoj kuči, ka san nej šču. Prej naj donok poven neka o našon fuzbale?! Eh, pa ka bi naj človek novoga povedo, če pa pri nas lidgej itak se znajo, te pa šče naj ge modrujen? No, pravijo pa, ka mi tou ležij, zavolo toga mo tou probo, čiglij ka san šču tou pijsati kumaj te, gda s tekme prijen. Ja, gor ste prišli, nedela je, gda san se cuj spravo, ka par rejči fkup vržen. Mura ma tekmo ali seglij, kakši koli de rezultat, moje očij toga našoga fuzbala nedo nika nači vidle.

Zakoj nej? Ja lidgej - vej pa že pa mamu ekipo za Evropo, evropskoga trenera, evropski blokejrani račun, 86,4 % küpljenih igralcof ... Če me pijtate po njuvij imejnaj, bogme nemo znau, vej pa sakši keden neka novoga privličejo. Pa ka nete mislili, ka menej tou kaj mouti, nasprotno, meni je čista seeno, če je človek domači ali nej, Kazakstanec, Bulgar, Primorec ..., glavno je samo, naj letij, zakoj je plačane! Nej pa ka majo nešterni sakši drugi keden angino, zategavle jih mišica, aduktor, ledvice, reduktor - vrag zna ka šče nej. Za nešterne san pa gvušen, ka edijni šprint v enon mejseci napravijo samo te, gda prijde blagajnik. In tej šprint je tak močen, ka se človek že pa poškodüvle, pa moremo pa novoga küjpiti. Pejnez pa od nikec!!! Tak san

bar čüu praviti. Vej pa nemre en san človek ladati iz svoje žepke fse, ka so drugi lejta nazaj zaj....!! Pa ge bi tome gospoude Subane spomenij postavo, pa lejko si što mišli, ka šče. Vej pa eto san prešto, ka je prej 30 milijounof svojih pejnez že zdavo, ka se v Sobote sploj šče lejko leder kota. Pa san si mislo - pa ka je tej človik normalen? Što ga je v tou napelo? Lidgej, meni se on smijli! Pa nej zatou, ka telko pejnez davle, vej je pa biznismen, nego zatou, ka more poslušati tanače od lüjde, šteri se obličejo v šuškavec z Lentija za džürdža, spigejo par špricerof pa njemi pejneze cejcajo, ka do te lejko na sliki, gda de se že pa v Evropo šlo! Ge bi si trnok želo tou fuzbalsko Evropo ali šče bole pa, ka bi Suban grato Esmeralda in ka bi spregledno! Zatou ka če njemi ne grata, do tej isti lidgej v momente zamenjali kaput. Pomouči pa prej ka od domači lüjdi itak nema. Pa san si brodo, ka de gvušno nešče pred volijtvami »grato« Murin navijač, ka bi na tej način par glasouf cuj doubu. Ali tuj tej kandidati majo verjetno vejksi hasek, če 20 metrof asfalta med njivami dajo potejgnoti, kak pa, ka bi 2 kedna bilij Murin »druker«. Mogouče majo praf: po asfalti se hitrej prijde v Evropo kak po travi.

Vej pa san se zdaj zmisllo tiste evropske tekme prouti Bečej, gda smo zmagali pa je Škapejrof Pištek gole davo pa šče penal zastrejlo. In naš Pef eto ide v fuzbalski pokoj. Par gezero lidij prijde na njegovo poslovilno tekmo v Beltince, negda najbole nogometno ves pri nas, slovou kak se šika za legendo! In san si v momenti zmisllo na šče eno legendo našoga fuzbala - Cifrovoga Ferija! Vej pa človik je 16 lejt biu v sobočkon klubi, cejlo mladost je tu ta zbrso, lidgej smo ga radi meli, te pa prej ka so njemi samo inouk pravil, ka nemajo več pejnez za njega! Pa san si brodo, ka je zatok nej fajn, ka so se ga na takši način rejšili - te pa si on nej zaslužjo bar poslovilne tekme po fsej tej lejta! V Soboti, vej pa on je tuj naša legenda, gljij tak kak Pef. Ne razmin. Vej pa Martinko Šarkezi je prekmursko dejte, pa je po 7 lejta špilanja v Maribori bar sliko doubu, gda so špilali prouti Arsenal! In te mij bi v Evropo šli ...!? Da bi bar šli, ka bi narod bar na momente pozabo na družje brige. Pa tuj po pravici povedano, kelko koli san s svojo glavouf verjetno za marsikoga v globokon ofsajde, bi bilja sramota, če v toj božnoj slovenskoj ligi letos nemo bar - prvi! Pa te verjetno od veseldža fse tiste domače dečke, štere so natirali in so njin dužni ostali, pozovejo nazaj na - evropsko proslavo!

Tak, zaj pa iden na tekmo. Nema vejze, koga de Prašnikar džau v čapat (ekipo), domače ali lüdske pojbe - samo naj letijo!

Ferenc Hajós, prvi veleposlanik Slovenije na Madžarskem, akreditiran tudi v Ukrajini in Bolgariji, dolgoletni sodnik in predsednik sodišča v Lendavi, prevajalec najvišjim državnim osebnostim, nekdanji član ustavne komisije, ekspert za manjšine pri Svetu Evrope, član Lions kluba Murska Sobota, glasbenik – pianist in ... zadovoljen upokojenec, srečen v hiši pod Lendavskimi goricami.

Prvo nedeljo v oktobru bodo državnoborske volitve. Za poslanski narodnostni sedež v slovenskem parlamentu je kar pet kandidatov. Med njimi pa ni Hajósa.

Ko sem izpolnil vse pogoje (delovno dobo in leta), sem se takoj upokojil. Moje globoko prepričanje je, da na mladih svet stoji, in to je eden od bistvenih razlogov, zakaj ne kandidiram.

Bi pa z vašimi izkušnjami lahko bili dober poslanec.

Hvala za takšno vaše mnenje in zaupanje. Mogoče res, ampak vseeno mislim, da bi morali dati mladim več priložnosti. Ko sem se sam po študiju prava v Zagrebu vrnil v Mursko Soboto in Pomurje, sem lahko takoj zagrabil. Zdaj je drugače. Ni mladih, to pa se vidi tudi iz sestave narodnostne kandidatne liste. Ni mladega kandidata, ki bi nakazoval perspektivo madžarske narodnostne skupnosti v Sloveniji.

Je pa poslanski sedež privlačen, sodeč po številu kandidatov?

Pozitivno je, da je kandidatov več. Zagotovo boljše kot pri Italijanih, kjer je en sam. Drugo pa je vprašanje, ali so se ljudje

Hvala lepa. V službi Slovenije sem pomagal urejati medsebojne odnose dveh držav, ki so še danes dobri in zgledni. To je sosednja država, s katero nimamo resnih problemov. V mojih veleposlaniških letih smo zgradili novo veleposlaništvo z rezidenco v Budimpešti, odprli smo vrsto mejnih prehodov in postavili temelje dobremu meddržavnemu sodelovanju. Pri tem moram posebej omeniti zasluge nekdanjega predsednika Republike Slovenije Milana Kučana in njegovo prijateljstvo s takratnim madžarskim predsednikom Árpádom Göncem in moje posebno zadovoljstvo, da sem lahko sodeloval pri izgradnji tega prijateljstva, čeprav seveda sploh ni bilo težko. Mnogo stvari ju je povezovalo: oba humanista, s podobnimi pogledi na svet in na mednarodne odnose.

Nasploh so vas na Madžarskem zelo dobro sprejeli?

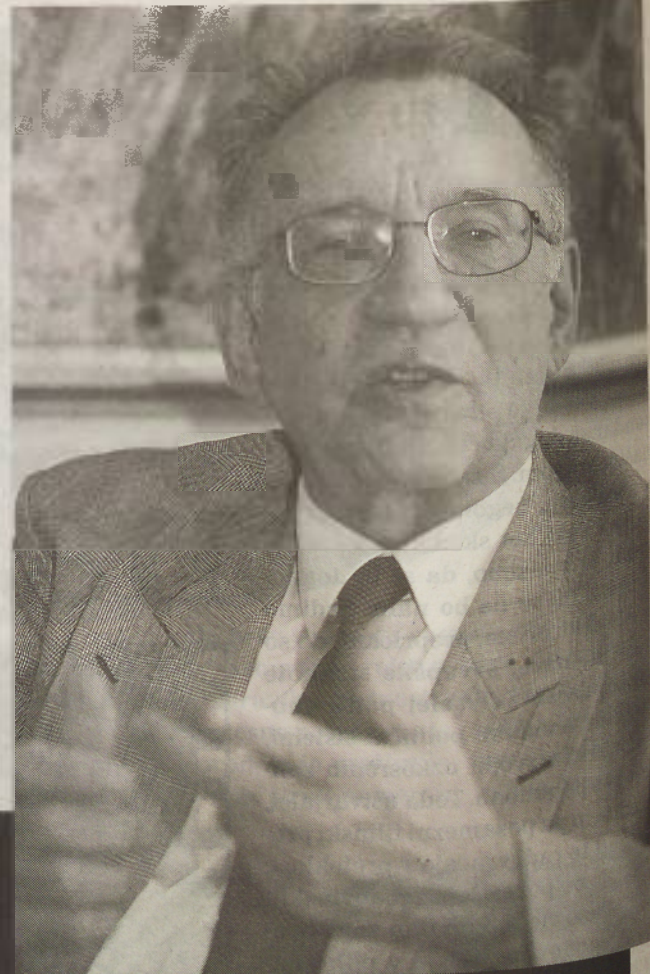
Vsa vrata sem našel odprta in moram reči, da so Madžari izjemno cenili, da je Slovenija za svojega prvega veleposlanika izbrala pripadnika madžarske manjšine.

Vam je kdaj kdo v Sloveniji očitil, da ste pristranski veleposlanik?

Pričakoval sem, vendar zanimivo, do mojih ušes takšni očitki niso prišli. Jaz sem bil tam pač predstavnik države Slovenije, v tem smislu sem deloval in imam popolnoma mirno vest.

Torej niste bili samo izvajalec politike in naročil iz svoje države?

So nekateri, ki pravijo, da je veleposlanik visoko kvalificirani poštar in gostilničar. To slednje mogoče delno drži, kar se poštarja tiče, pa ima to delo že pomembno vsebinsko ozadje. Če svoje zunanje ministrstvo pravilno obvešča, to lahko sprejema pravilne

Nisem bil samo visoko kvalificirani gostilničar in poštar

odločili za kandidacijo zgolj iz zasebnega interesa ali pa je v ozadju iskrena želja nekaj koristnega narediti za madžarsko skupnost. Ta presoja ni moja stvar, o tem bodo odločili volivci.

Pravzaprav ima poslanec Madžarov v slovenskem parlamentu kar odločilen vpliv.

Pred osamosvojitvijo sem bil pet let član slovenske ustavne komisije. Takrat so se ta določila o pravicah manjših postavljala, enako tudi temelji za osamosvojitve. Posredno bom odgovoril na vaše direktno vprašanje in predvidevam, da se z mojim stališčem mnogi ne bodo strinjali. Številčno je naš parlament premajhen prav zaradi tega vprašanja – 90 ljudi pomeni, da vsak od njih odloča o naši usodi z več kot enim odstotkom teže svojega glasu. To je zelo velika odgovornost. In to je tudi »težka« in velika pravica tako madžarskega kot italijanskega poslanca.

Zdaj je vaš pogled na Madžare v Sloveniji s strani neobremenjen.

Zelo mi je žal, da je med Madžari v Sloveniji toliko sporov. Tega ne bi želel posebej analizirati. Mogoče niti niso v ozadju politične in ideološke razlike, bolj bi rekel, da gre za različne interese.

V duhu rekla, da se spleča biti Madžar?

Govori se o poklicnih Madžarih. Jaz bi celo rekel, da je dobro, da so. Vendar naj to ne bi bilo vodilo za to, da nekdo deluje v manjšinski politiki.

Kot Madžar ste bili prvi slovenski veleposlanik na Madžarskem. Ste bili presenečeni, da vam je slovensko politično vodstvo to zaupalo?

Zelo sem bil presenečen in izjemno počaščen. Zgodba je naslednja, zdaj o tem že lahko govorim: Na obisku v Lendavi sta bila takratni predsednik slovenske vlade Peterle in zunanji minister Rupel. Povabila sta me na pogovor in mi povedala, da računajo name v novi slovenski diplomaciji. To sem takrat prvič izvedel. Mogoče je to edinstveni primer, da je prišel v diplomacijo nekdo takšen, ki se tja ni porival. Ne bom pa trdil, da si nisem želel. Najprej je bilo govora o mestu generalnega konzula v Celovcu. Potem pa nekega lepega dne telefon in na drugi strani takratni šef kadrovske službe, ki mi je povedal: Gospod Hajós, odločili smo, da vas pošljemo za veleposlanika v Budimpešto. Izjemno presenečenje, izjemna čast, izjemno zadovoljstvo še zdaj, da sem imel priložnost biti na tem mestu.

Bili ste uspešen veleposlanik. Imeli ste veliko poznanstev, veliko odprtih vrat, čeprav ste orali ledino?

Še en obraz Ferenc Hajósa

Glasba me res spremlja vse življenje. Tudi v moji diplomatski karieri je odigrala svojo vlogo pri navezovanju stikov z zanimivimi ljudmi. Stari Sobočani se me mogoče še spominjajo, ko sem med drugim dirigiral Soboškemu simfoničnemu orkestru in sodeloval s priznanim umetnikom Zdenko Novak. Je izjemna pianistka in razočaran sem, da v Sloveniji ni bolj priznana.

In še en lep spomin je na ansambel Geze Baranje, v katerem sem v študentskih letih igral klavir po portoroških barjih. V hotelu, kjer so bili sami nemški turisti, so nas promovirali kot originalen ciganski ansambel iz Budimpešte. Cele noči smo igrali, fantje so potem podnevi spali, jaz pa sem položaval na plaži in bil lepo zagorel. In potem so se Nemci šefu hotela pritožili: Das sind keine Zigeuner, nur der Pianist ist Zigeuner ...

»Madžarski predsednik Árpád Gönc mi popravlja kravato, ker mi vedno zleze nekam postrani. Z njim sem imel največ stikov. Še po vrnitvi v Slovenijo po upokojitvi me je presenetil in obiskal na mojem domu v Lendavi, kar je v diplomaciji verjetno izjemen primer.«

Če bi pisali spomine, bi o vaših budimpeštanskih šestih letih napisali same lepe stvari?

Ne morem se spomniti kakšnega posebej neprijetnega dogodka. Edino morda to, da me je pred našim veleposlaništvom prav na moj rojstni dan ugriznil sosedov pes.

Lendava – spomini in sedanost

Rodil sem se sicer v budimpeštanski porodnišnici, vendar od desetih dni starosti Lendava moje mesto. Izhajam iz stare lendavske družine in v družinski kroniki sem najbolj poudaril mojega deda. Bil je odvetnik v Lendavi, kamor je bil premišljen Madžarske. Vse, kar se je v tistem času v Lendavi pomenilo, dogajalo, je bilo povezano z njim – ustanovitev srednje šole, tovarne, banke, gasilsko društvo, urejeno mesto ... Bil je res ustvarjalni človek.

Lendava danes?

Žal je tranzicija mesto zelo prizadela in rekel bi celo, da velja za celotno Pomurje. Vendar sem optimist. Če bo razvojni razvoj šel v zamišljeni smeri, bo to za Pomurje nova razvojni priložnost. Iz obrobja se bomo lahko spremenili v nekaj, kar ni obrobje. Samo možnosti in priložnosti bo treba pametno izkoristiti.

Iz Lendave se ne želim izseliti. Tu se dobro počutim. Žal pa sta hčerka in sin odšla. To je del tiste znane zgodbe. Sin se ukvarja z računalništvom, hčerka je v Budimpešti diplomirala na mednarodnih odnosov in žal za takšne kadre v Pomurju ni zaposlitve. Oba sta v Ljubljani.

Pravzaprav se vaša diplomatska pot v Budimpešti začne samo formalno.

Bi se kar strinjal. Leta 1959 sem začel svojo sodniško pot na soboškem sodišču, in ker sem dobro prevajal madžarsčino in slovensčino, so me že kot pripravnika sodnika vključili v hodo po diplomatsko življenje. Takrat so se kazali namreč prvi simptomi slovenske samostojnosti in slovensko vodstvo je začelo zbirati da se pogovarja s tujimi partnerji v slovensčini, ne pa v srboščinini. Poslej sem sodeloval v vseh slovensko-madžarskih stikih in pri tem ogromno naučil. Bil sem tudi sicer aktiven v manjšinskih organih pri takratni SZDL.

In to moje delo je pripeljalo do tega, da sem večkrat prevajal Titu, ko je bil v Sloveniji in so bili pri pogovorih z madžarskimi najvišjimi predstavniki tudi slovenski predstavniki. Seveda je bil zraven prevajalec iz Beograda, vendar je Tito večkrat kar močno neposredno vprašal. Madžarski predsednik Kadar je bil del sezona na počitnicah pri Titu na Brdu. Obakrat sem bil z njima. Iz tega časa je zanimiva anekdota. Tito je vprašal Kadarja, kaj on pravi temu, da je na Madžarskem toliko političnih virov in Kadar je po časi in previdno (ruska šola) povedal: »Šestindesetega ni nobenega vica.« Tito se je nasmejal in sprejel ta odgovor brez komentarja.

In marsikdaj ste kaj prevedli po diplomatsko.

To sem včasih skušal, ja. Mogoče tale spomin. Bil sem v zelo dobrih odnosih s takratnim predsednikom občine Lendava Jožetom Kolaričem. Prevajal sem takratnemu predsedniku slovenske vlade Kavčiču, ki je bil na obisku v Budimpešti. smo se vračali, sta bila takratni predsednik soboške občine Gönci in lendavske Kolarič povabljeni na večerjo v Zlati tergovski kavčič je zdravico odstopil Lendavčanu Kolariču in jaz sem mu šček in lendavske Kolarič povabljeni na večerjo v Zlati tergovski govo zdravico prevedel. Po dogodku je prišel k meni in se mi takole zahvalil: Tako me še nihče ni prevajal, ti si lepše prevedel, kot sem jaz povedal. Ampak danes je tudi s tem ma o drugače, zlasti pri teh najvišjih državnih obiskih. Običajno sta po dva prevajalca, da drug drugega kontrolirata, in tam si kakšnih diplomatskih prevodov ne moreš privoščiti.

Velika TRIPENKETA

Ker se je predvolilni golaž začel smoditi, šest znanih Pomurk in Pomurcev tokrat nismo spraševali o političnih temah v ožjem smislu besede ... če seveda imena, televizija in vino niso politika.

1. V modi so kratka imena. Kako bi poimenovali vašega potomca oziroma potomko vi?
2. Koliko minut dnevno gledate TV in kaj gledate?
3. Letos bo veliko grozdja, vina pa preveč. Kaj z njim?

Vinko Apšner

univ. dipl. inženir, direktor podjetja Funfood, iz Dankovec

1. Potomca bi imenoval Gal, o potomki nisem razmišljal.
2. Pred ekranom sem navadno zvečer po 22. uri in gledam ponovitve dnevnih informativnih oddaj.
3. Predvidevam, da bi bilo modro, da se predelava grozdja preusmeri v sokove ali pa glede na novi prometni zakon v lahko vino z nižjim odstotkom alkohola.

dr. Vlasta Štrumbelj

specialistka oftalmologije v soboški bolnišnici, iz Murske Sobote

1. Rajši imam daljša imena, če pa že, bi bil Vid.
2. Odvisno od sporeda, najraje imam angleške humoristične nadaljevanke, rada pa pogledam tudi kakšen dober film.
3. Bolje bi bilo pojesti več grozdja kot pa popiti preveč vina.

Ana Kuhar

pomočnica direktorja Soboške tiskarne, iz Murske Sobote

1. Če bi imela hčerko, bi ji dala ime Maja, ki zveni mehko in prijazno. Sinu je ime Primož, kličemo pa ga Primi.
2. Minut ne štejem, šteje kakovost. Gledam Studio City, Odmeve ...
3. Verjamem, da Slovenčki ne moremo spiti vsega vina, lahko pa bi ob kozarcu dobrega našli ustrezno rešitev za izvoz grozdja in vina na prava mesta. Tujci nas učijo in dopovedujejo, da je pivec kralj in kraljica hkrati. Iz trte bi radi zlekli več, kot je realno mogoče. Morda pa bi ob naslednji suši veljala izreka Od kod je prišlo, naj še tja odide ali Kam z vinom, če ga je še od lani preveč.

Mitja Kos

življenjski sopotnik vinske kraljice Tjaše Koroša in vinogradnik, iz Ključarovec

1. Čisto enostavno, staro slovensko: ERAZEM! Saj ima moj prvi sin komaj osem mesecev.
2. Po mnenju moje Tjaše preveč. Sicer pa po 19. uri, ko je na sporedu dnevnik. Če je pa kakšen šport, ki me zanima, si tudi privoščim ogled - če je seveda čas.
3. Kdo pa vam je to povedal? Morda g. Brejc s PSV VS? Grozdja ni! Nekateri so trgovce opravili že v juliju in avgustu, žal. Vina pa v Sloveniji tako ali tako primanjkuje, saj ga Slovenci šestkrat več uvozimo, kot izvozimo. Uvažamo pa tako ali tako samo rdeče vino, saj je naše belo, predvsem to iz Prekije, tako ali tako razred zase.

Andrej Cimer

glavna pisarne Zdrženja potrošnikov Pomurja, iz Murske Sobote

Kakšnih posebnih težav pri izbiri ne bi smel imeti, saj je takšnih imen pri nas kar nekaj, npr. Rok, Tom, Žan, Črt, Jan, Leo, Teo, Ivo, Eva, Iva, Pia, Mia, Ana, Bea ... Vsekakor pa mora biti izbira otrokovega imena dogovor s partnerjem. Poleg tega, da si lahko imena lažje in hitreje zapomno, imajo še eno dobro stran, otroku to olajšano črkovanje njegovega imena pri uri angleščine.

TV gledam kakšno uro dve na dan, kakor kdaj, odvisno od kvalitete programa. Najrajši si ogledam kakšno poljudnoznanstveno ali dokumentarno oddajo, kakšen dober film, tudi dnevnik, včasih pa tudi kakšen športni dogodek. Američani pravi, da TV poneumlja ljudi, mislim, da v Sloveniji še nismo zasvojeni, prej z računalniki kot s TV.

Nekateri vinogradniki ne bodo imeli teh težav, saj je kar mnogim pridelek pobrala bolezen (oidij in peronospora), na koncu pa, kar je mogoče še ostalo, tudi toča. Že pred časom je bilo predlagano, da bi bi slovenski veljaki, ki obiskujejo tujino, s seboj vzeli kakšno steklenico vina, kar bi vsaj delno olajšalo k večji promociji slovenskih vin in s tem tudi k večji prodaji. Kar se Slovenije tiče, pa bi lahko še več vina destilirali v vinjak, kot to počnejo v tujini. Nekateri tudi pravijo, da bi Slovenci morali popiti več vina, to pa seveda glede na našo prometno zakonodajo in kazni ni realno. Sam bi pa da bi morali piti pametneje!

Elizabeta Pal

upokojena ravnateljica DOŠ, iz Lendave

1. Všeč so mi kratka imena, moderna pa ne toliko. Moda se hitro menja, ime pa ostane. Všeč so mi tradicionalna imena, ki nekaj pomenijo. Pri nas v družini smo izbirali med krajšimi imeni, saj se h kratkemu priimku lepo poda tudi kratko ime. Res pa je, da ime ne naredi človeka, temveč obratno.
2. Eno do dve uri povprečno, včasih pa nič. Če sem z vnuki, ne gledamo televizije. Takrat jim pripovedujem pravljice, se igramo ali rišemo. Redno gledam poročila - na različnih kanalih, kontaktne, potopisne in znanstvene oddaje, o živalskem svetu pa tudi šport mi je zanimiv, atletika in nogomet na primer. Tudi psihološko dramo rada pogledam.
3. Kmalu bomo začeli s trgatvijo, toda v kletih je še precej vina. Letos je precej grozdja pobrala bolezen. Kljub temu bo problem, kam z moštom. Strašijo, da letos ne bodo odkupovali grozdja, čeprav smo že doslej grozdje bolj dali kot prodali. To je v Lendavi pereč problem in ni nikogar, ki bi ta problem - odkup, predelava, prodaja - kompleksno rešil ali razvozlal.

Prof. dr. Pavel Poredoš, dr. med., predstojnik Kliničnega oddelka za žilne bolezni Kliničnega centra v Ljubljani, predstojnik katedre za interno medicino na Medicinski fakulteti, znanstvenik, ambasador v znanosti in funkcionar mednarodnih razsežnosti ter rojak iz Ižakovec

Pomagaj si sam in zdravnik ti bo pomagal

Ukvarja se z žilnimi boleznimi

In želel si je še več znanja. Po študiju se je vpisal na tretjo stopnjo, končal magisterij in leta 1989 doktoriral. Sprva je bil leto dni asistent na Inštitutu za histologijo. Potem je delal na Interni kliniki Trnovo. Sprva je bila namenjena starostnikom, pozneje pa se je preoblikovala v Klinični oddelke za žilne bolezni. Bila je povezana z ljubljanskim Kliničnim centrom. Tu je končal specializacijo iz interne medicine. Dobra tri leta je bil oddelčni zdravnik in nato vodja oddelka. Pred petnajstimi leti je postal pomočnik predstojnika in nato predstojnik Klinike za žilne bolezni, ki se je lani preselila v Klinični center.

Posvetil se je interni medicini. V glavnem boleznim žil. S tega področja je naredil doktorat znanosti in se poglobljeno ukvarjal z novimi načini zdravljenja in odkrivanja srčno-žilnih bolezni. Njegovo področje so ateroskleroza, tromboza, trombolitično zdravljenje žilnih zapor, odkrivanje in zgodnje zdravljenje aterosklerotičnih sprememb na arterijah...

Redni prof. na Medicinski fakulteti

Petnajst let vodi raziskovalni program klinike. Odkriva vzroke za žilne bolezni, proučuje nove načine zdravljenja. O tem objavlja strokovne sestavke v domačih in tujih revijah. Letno jih izide od deset do petnajst.

V začetku osemdesetih let je začel akademsko kariero. Še preden je naredil doktorat, je bil asistent na Medicinski fakulteti v Ljubljani za predmet interna medicina. Po opravljenem doktoratu je pridobil naziv docent. Čez pet let je postal izredni in zadnja štiri leta je redni profesor. Gre za pedagoško delo in akademsko kariero hkrati.

Znanstveno raziskovalno delo in mednarodno sodelovanje

Ukvarja se z znanstveno raziskovalnim delom. Dognanja predstavlja na številnih mednarodnih strokovnih posvetovanjih v Evropi in Ameriki. Letno se udeleži od pet do deset mednarodnih kongresov. Pred dvema letoma je postal ambasador Republike Slovenije v znanosti. Pri nas se podeljuje ta naziv zadnjih 12 let in tovrstnih ambasadorjev imamo okrog 40. Naziv pomeni priznanje za mednarodno promoviranje stroke. Gre za promocijo slovenskega znanja in posredno tudi države.

Tokratni prijazen, samozavesten in preudaren sogovornik je postal član različnih mednarodnih ustanov in združenj. Pred šestimi leti je bil na primer ustanovljen Mednarodni centralnoevropski forum za žilne bolezni. Slovenija je soustanoviteljica. Pripravlja letne konference in kongrese. Trenutno je predsednik tega foruma, ki ga sestavljajo znanstveniki dvanaestih držav srednje in vzhodne Evrope.

Prof. dr. Pavel Poredoš sodeluje z evropskim kardiološkim združenjem, ki je eno največjih strokovnih združenj na svetu. Šteje več kot 30 tisoč članov. Skrbi za razvoj stroke, promocijo znanja in letno pripravi velik kongres. Letos je bil v Münchnu v Nemčiji. Udeležilo se ga je 20 tisoč kardiologov z vsega sveta. Na kongresu je gospod Poredoš kot edini Slovenec predaval in bil izvoljen za predsednika delovne skupine za žilne bolezni. Dve leti bo koordiniral strokovno-raziskovalno delo na tem področju.

Je podpredsednik svetovnega združenja za žilne bolezni. Gre za sodelovanje tovrstnih strokovnjakov z vseh celin. Ima štiri podpredsednike. Po enega za vsako celino. Gospod Poredoš strokovno pokriva Evropo. Zaradi vsega tega so mu dodelili častni naziv ambasador RS v znanosti. In ob vsem je tudi predsednik Slovenskega zdravniškega društva.

Pomurje med zdravstveno najbolj ogroženimi

Klinični oddelke za žilne bolezni Kliničnega centra Ljubljana nudi najprej zdravstvene storitve prebivalstvu širše ljubljanske regije, poskrbi pa tudi za zdravljenje ljudi iz drugih slovenskih regij, če so zboleli za hujšo obliko tovrstnih bolezni. Bolnikov z oddaljenih območij je na kliniki le okoli 16 odstotkov. Prof. dr. Poredoš o tem meni: »To ni prav. Menim, da je teh bolezni v drugih regijah še več kot v ljubljanski, zlasti v Pomurju...«

Po njegovem sodi pomurska regija med najbolj ogrožena območja v državi na področju bolezni žil. Pomurci umirajo

Prof. dr. Pavel Poredoš je eden od 12 otrok, rojen pred 54 leti v ižakovski družini, ki je premogla šest hektarjev obdelovalne zemlje ter nekaj travnikov in gozda. S skrbnim gospodarjenjem so ustvarili možnosti za preživetje številne družine. Štirje otroci imajo danes visoko izobrazbo, večina srednje ali poklicne šole. K izobraževanju jih je najbolj spodbujal oče. Tudi sam si je nekoč želel študirati, a je usoda hotela, da je moral prevzeti kmetijo.

Pavel je po končani gimnaziji začel v Ljubljani študirati medicino. Pisalo se je leto 1969, ko se je s težkim srcem poslovil od tipične prekmurske oziroma panonske vasi. Pridno je študiral z nesebično pomočjo sorodnikov, staršev in skromne štipendije. Želel je čimprej priti do poklica. Skromna materialna osnova mu je bila spodbuda, da je leta 1974 hitro in uspešno končal študij.

povprečno prej kot prebivalci drugih območij Slovenije. Osnovna napaka je v tem, da po tradiciji uživajo preveč mastno hrano.

Skoraj neverjetno je, da se na tukajšnjem kmetijskem območju opaža premalo telesne dejavnosti. Včasih so kmetje opravili veliko del ročno. Kmet je na primer hodil za plugom. Danes udobno sedi na traktorju in je izdatno hrano. Prehranjuje se bolje kot nekoč, saj si v novejših časih lahko privoščijo več jedi in boljše kot nekoč. Postreže si s tradicionalno okusno, a včasih tudi nezdravo kulinariko. Svinjsko, mastno meso ne sodi v zdrav način prehranjevanja.

Pogostost kajenja je v Prekmurju večja kot na nekaterih drugih območjih države. Obolenja lahko povzročajo čezmerno pitje alkohola. A alkohol, v zmernih količinah, celo preprečuje nastanek žilnih bolezni, menijo nekateri strokovnjaki. Dva do tri decilitri vina na dan ne škodijo. Zanimivo je, da najdemo v krvi škodljiv holesterol, ki kvari žile, in drugega, ki okvare preprečuje, in slednjega alkohol zvečuje. Uživanje večjih količin alkohola pa sicer v glavnem povzroča okvare jeter. Taki bolniki umirajo veliko prej kot nepivci.

V Sloveniji manj, v Pomurju več žilnih bolezni

V Sloveniji se obseg žilnih bolezni umirja. Torej je pogostost pojavljanja in umiranja za to boleznijo zmanjšana. A je Pomurje med regijami, kjer še ni zaznati

zmanjšanja. Te bolezni tukaj celo naraščajo, meni gospod Poredoš in nadaljuje, da bo v Pomurju treba storiti veliko več za preventivo. Pokrajini bosta morali bolj pomagati zdravstvena služba in država. Celotnemu slovenskemu prostoru bo treba zagotoviti zdravstveno oskrbo za žilne bolezni. Za manj zahtevne tovrstne zdravstvene posege je sicer poskrbljeno tudi v Pomurju, za zdravljenje težjih primerov pa so Pomurci prikrajšani.

Prof. dr. Pavel Poredoš je mnenja, da bi lahko tovrstne tercialne zdravstvene storitve opravljali specialisti ljubljanskega Kliničnega centra občasno na terenu povsod Sloveniji.

S srcem z rojstno pokrajino

Prof. dr. Pavel Poredoš živi s srcem s svojo rojstno pokrajino. Meni, da Prekmurje potrebuje raznovrstno pomoč države, ker je gospodarsko preveč zapostavljena slovenska pokrajina. Tukajšnji povprečni osebni dohodek na prebivalca je najnižji v državi in najmanj je študentov iz Prekmurja. Po njegovem mnenju se je po osamosvojitvi Slovenije v Prekmurju gospodarstvo najbolj sesulo. Skrajni čas je, da politiki preidejo h konkretnim dejanjem. Prekmurcem je treba omogočiti podobne razvojne možnosti, kot jih imajo druga slovenska območja.

Domači politiki bi morali biti dejavnnejši, odgovornejši za svoje poslanstvo in slovenski državi izstaviti račun za potrebe Prekmurja. Preudarno bi morali spodbujati razvoj za pokrajino primernih gospodarskih dejavnosti.

Pri razvojnih programih bi morali sodelovati domači izobraženci: rojaki, ki so razseljeni po Sloveniji, Evropi, svetu. Pomagali bi lahko z nasveti, preudarno pripravljenimi programi. Meni, da so v nekdanjih socialističnih državah po spremembah sistemov najprej evidentirali uveljavljene izobrazbene iz domovine in sveta. Izseljene strokovne sile so povabili v domovino, kjer danes zasedajo pomembne položaje v gospodarstvu in drugod. Primer nam je lahko za zgled.

Razpet med domovino in svetom

Letos mineva 35 let, odkar je prof. dr. Pavel Poredoš povezan z Ljubljano. Pred petnajstimi leti se je preselil z družino iz Ljubljane v novo družinsko hišo v zaselek Vinje v bližini Dola pri Ljubljani. Od tu do slovenske prestolnice je dobrih petnajst kilometrov. Zaradi številnih delovnih obveznosti je razpet med domovino in svetom. Nima veliko časa za sanjarjenje, obujanje spominov, čeprav tam naokoli šumijo gozdovi, ki poraščajo gričevnat svet, ki nekako spominja na prekmursko Goričko. In tudi tukaj naj bi se nekoč ukvarjali z vinogradništvom.

Morda tu in tam gospoda Poredoša spominjajo na rodno Prekmurje in reko Muro tukajšnja posavska ravnila ob toku Save. In tudi ob tej reki so logi, travniki, pašniki. In tam je strmina z domačijsko vasi imenom Murovice. Bližnje krajevno središče Dol pa ima obliko dolge občestne vasi. Dovolj je tu podrobnosti, da pomembnega rojaka tu in tam spreleti vsaj spomin na rojstno Ižakovec.

Profesorjeva žena Ljuba je sociologinja in skrbi za kadro na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije. Sin Peter je ubral očetove stopinje. Končal je štiri letnik medicine in je absolvent. Hčerka Barbara pa študira angleščino in nemščino.

»O klasičnem domotožju bi težko govoril. A se mi z leti spomini vedno bolj vračajo. Zlasti težko sem ošel iz Prekmurja študirat v tuji svet. To je bila zame travna, vendar sem se dobro vživel v novo okolje...« mi je zamišljeno dejal zanimivi sogovornik.

Ko sta živela še starša, je prihajal v Ižakovec mesечно. Zdaj se pripelje dva do trikrat letno. Letos je bil povabljen v rojstni kraj na Buraške dneve. V nagovoru obiskovalcem je omenil, da je prej obiskal vse celine sveta, sedaj pa ga povabijo še v rojstni kraj. Sicer pa ga je na strokovni pogovor v začetku letošnjega leta uradno povabila tudi beltinska občina.

Nobenega pretiravanje ne bo, če na koncu pripišem da je pokrajina ob Muri na gospoda Pavla Poredoša pritegnila.

Iz šolskih klopi pred oltar

17
Penova
nadaljevanka

Tašče o zetih & Zeti o taščah

Jože in Angela sta se zaljubila pri
šestnajstih in poročila pri dvajsetih

Trditve mnogih, da starejši in mladi ne sodijo skupaj, kljub vsemu pogosto gotovo ne držijo. In potrditve tega je nedvomno svež primer iz Sodišincev 53 v občini Tišina, kjer pod isto streho že skoraj 25 let živita Marija Ratnik in njena starejša od dveh hčera Angela s svojo družino. Namen našega obiska pa ni bil razkriti samo enkratnega sožitja »starejših in mlajših«, temveč tudi povprašati o odličnem razumevanju Jože in Angelinega moža, torej zeta Jožeta. Slednji sicer prihaja z Goričkoga, saj je bil leta 1959 rojen v Čepincih. V osnovno šolo je hodil v Markovih, kar je žal bila tudi zadnja generacija osemletke v tem kraju, kajti pozneje se je začelo zniževati število otrok tudi na Goričkem. Po osemletki se je odločil za trgovski poklic in usoda je hotela, da je že v 2. letniku Srednje trgovske šole v Murski Soboti spoznal tudi svojo bodočo življenjsko sopotnico. Bila je to tudi prva prava ljubezen, ki je pozneje postala trajna. Že po končani šoli je namreč Jože dobil službo pri Potrošniku, kmalu pa je odšel k vojakom, najprej v Benkovic na Hrvaškem, pozneje pa v okolico Šabca v Srbiji. Gotovo so bili to hudi dnevi, tedni in meseci, toda splačalo se je potrpeti, kajti kot nam pripoveduje Jože, v tistem času tako ali tako ni bilo »preveč intimnih druženj pred poroko«. Kljub vsemu je Jože, mlajši od treh sinov svojih staršev (prvi se je poročil), prvič obiskal starše svoje prihodnje soproge v Sodišincih že pred odhodom v vojsko. Tako si je vsaj zagotovil taščino »varovanje« prihodnje žene. Takoj po končani vojski, v sicer zgodnji mladosti, saj sta bila oba stara šele 20 let, je prišlo 24. novembra 1979 tudi do poroke pred matičarjem in v pravi na Tišini. To pa pomeni, da bosta Jože in Angela, ki sta zaživela na Angeline domačiji, v nekaj tednih že praznovala srebrno poroko. Že dobrih nekaj mesecev pozneje je prišla na svet hčerka Bojana, ki je le zaposlena, ob delu pa še vedno tudi študira, pet let pozneje pa se je rodil tudi Jože, ki obiskuje SŠGT Radenci.

»Po poroki sem najprej šest let delal v skladišču galanterije v Potrošniku, natanko pred 20 leti pa sem postal poslovodja trgovine v Čepincih, kjer sem ostal do začetka letošnjega leta, ko sem se zaposlil pri soprog, ki vodi trafiko in bufet 3 dva v Gornji Radgoni.« nam pove Jože, ki je prišel v Sodišince k Ratnikovim nekako kot zet in hkrati sin, saj so imeli Ratnikovi samo dve hčerki, od katerih je Angela starejša.

»Bil sem prvi zet in najbrž je to bilo odločilno, saj »smo se dobro obnesli«. Vse smo skupaj delali, tudi hišo dokončali, odločilno pa je, da se nikoli nismo vpletali v življenje drug drugemu. Zato nikoli nismo imeli tistih težav in moram priznati, da je moja tašča dejansko »duša od hiše«. Ko je v delovni nesreči leta 1991 umrl tast, smo morali še bolj držati skupaj« in moram priznati, da je bilo vedno vse v najlepšem redu, in tako je tudi danes,« pravi Jože, ki še posebej poudari, da ju vedno, ko prideta z ženo domov, na mizi čaka kosilo in predvsem čepa. Za to je vsekakor zaslužna 73-letna Marija Ratnik, ki je večinoma gospodinja in ki je že 13 let, odkar je mož Štefan nesrečno umrl, vdova. Marija hčerka Vera je tudi nekako gostinka in s svojo družino živi v Rogaški Slatini, kamor naša sogovornica občasno tudi z veseljem hodi. V Sodišincih pravi dom je v Sodišincih. Spominja se, kako je Angela svojega življenja nekako skrivala, vse dokler ni dobila redne zaposlitve. Takrat se je vse skupaj bolj skrivalo, a je pred vojsko Jože vseeno prišel k nam in Angela ga je celo obiskala v vojski. Prihajala in odhajala so njima in oktobra 1979, ko je Jože prišel iz vojske, je padla odločitev o poroki, ki je bila že 24. 11. istega leta. Vesela sem, da se je Jože takrat prišel k nam, saj mi je bil kot zet in sin. Angela je nedvomno dobila priložnost, da se ni preselila, kakšnega zeta sem dobila, zato ne preseneča, da se nikoli nista sporekla, kvečjemu se včasih »pregava« z Angelo, z Jožetom pa nikoli. Torej ne drži, da mlajši in starejši ne morejo živeti skupaj pod isto streho,« nam pove Marija, ki da ji bila vseskozi v veliko veselje vnuka Bojana in Jože, s katerimi je živel v njunem otroštvu preživel največ časa, saj sta bila Angela in Jože večinoma v službi. Sedaj pa je že pripravljena, da bi popazila na kakšnega pravnuke, le če bi Bojana malo pohitela ..., saj bi takrat tudi njen zet Jože, ki mimogrede ni izbirčen niti pri hrani, postal dedek.

Oste B.

Kako so to delali nekoč

»Kožuhanje«

Cvenčani so se na »kožuhanje« pripravljali že spomladi, ko so se v njihovem turističnem društvu odločili, da ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo posejejo 25 redov koruze, za vsako članico unije po enega. Letošnje »kožuhanje« so pripravili na Roškar - Košnikovi kmetiji v središču Cvena, v pravi veliki kmečki hiši, ki so sicer značilne za to območje, in je bilo že tretje po vrsti.

Čeprav so se sprva bali, da za prireditve ne bo dovolj koruze, ker je je večino uničila toča, ki je divjala prav na območju Cvena, so je natrgali za cel voz. Z delom so na Cvenu začeli že zgodaj zjutraj, saj na dan »kožuhanja« obudijo star običaj v celoti, od trgiranja do pospravljanja koruze. Najprej je treba koruzo potrgati. Po tem starem vaškem opravilu se je seveda treba okrepčati s kmečko »južino«, koruzo naložiti na konjsko vprego in jo odpeljati domov, v našem primeru na Roškar - Košnikovo kmetijo.

Temu je sledilo »kožuhanje«, prikaz starega kmečkega običaja ličkanja koruze. Pri tem so pomagali prav vsi, tako stari kot mladi, organizatorji in obiskovalci. Zličkano - »skožuhanje« koruzo so nato spravili v koruznjak - »korožjok«. Del je bilo porabili, nekaj pa shranili za drugo leto, da jo bodo lahko spet posejali in spet pripravili »kožuhanje«.

Poudarek prireditve je na prikazu starih ljudskih običajev, kako so »kožuhal« naši dedje, pripravili so tudi družabne igre, v katerih so preverjali znanje mladih Cvenčanov v poznavanju prleških besed. No, Prleki, ali veste, kaj so »breguše«, »bataci«, kaj je »čunta« in kaj »hejdina«? Mladi Cvenčani so se v poznavanju teh besed kar dobro odrezali.

Stare običaje so obujali tudi s plesom in glasbo, zbranim so namreč ljudske plesne predstave člani folklorne skupine s Cvena, pripravili razstavo izdelkov iz koruze, s peko krapcev, kvasenic in »postržjač« pa so se izkazale domače gospodinjice.

Zanimivost »kožuhanja« je tudi šaljiva koruzna poroka, sicer star ruski običaj. Glavno vlogo ima poleg mladoporočencev, Cilike Korožinovke in

Koruzo je bilo treba najprej »skožuhati« in pri tem so pomagali prav vsi, tako obiskovalci kot organizatorji.

Vrhunec dneva je vsekakor koruzna poroka, sklenjena med Ciliko Korožinovko, ki je bila rojena ob selvi koruze in je živela pri očetu Lujzku in mami Treziki, rojeni Kozarči, ter Gustekon Korožjokom, rojenim dva dni pred »kožuhanjem«, ki je živel pri očeti Lujzki in mami Veroniki, rojeni Žgojnk.

Gusteka Korožjoka, še vaški matičar, Drašek Griješ. Ta se mora najprej prepričati, ali sta mladoporočenca sploh pripravljena nositi stroške poroke, in šele nato začne z obredom. Zanima ga seveda, ali v zakon stopata s trezno glavo, to pa še posebej velja za Gusteka, če sta pri zdravi pameti in če vesta, v kakšno »nevoljo« silita. Če sta pripravljena prenašati »muhe eden drugega, si stoti ob stroni v dobren in slaben, si pomagati, eden drugega cortati in namesto jega delati, dokič se eden pač ne navoli?« Obred konča matičar Drašek in ju po koruznem zakonu razglasi za koruzna moža in ženo. Seveda ju ob tem še opomni, da koruzni zakon velja le en dan. Ali sta Maja Črnel in Franc Marinič, ki sta na tokratnem »kožuhanju« odigrala mladoporočenca, svoj koruzni zakon potegnili tudi čez teh 24 ur, pa nam do danes še ni uspelo izvedeti.

Tudi na koruzni poroki se svetijo prstani. Zlato je tokrat nadomestilo »lipije«, prstan pa krasi tudi biser - koruzno zrno.

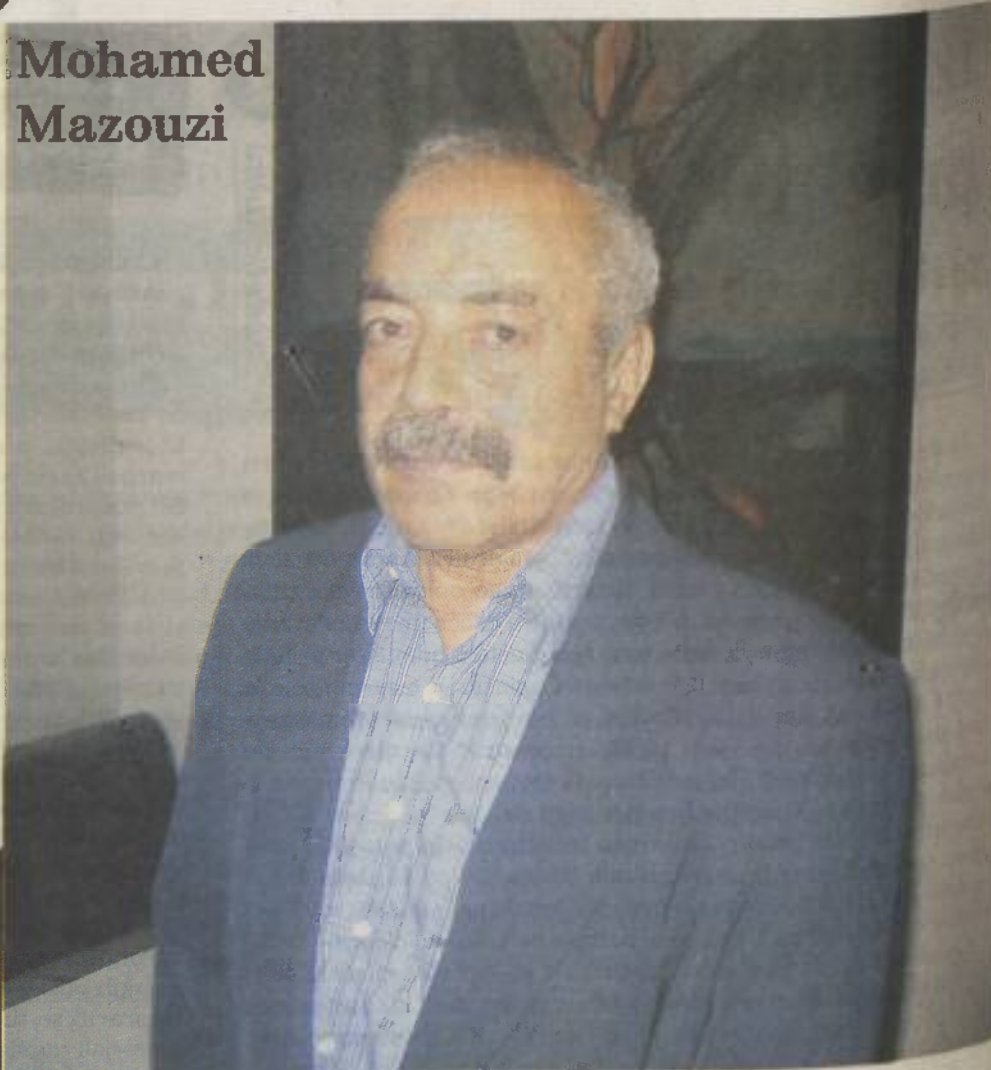
Na Cvenu pa niso samo spravljali koruze, pač pa so »kožuhanje« izkoristili tudi za srečanje Cvenčanov. Na prireditve so namreč povabili vse, ki so kakorkoli povezani s Cvenom.

Vanja Poljanec Jurij Zauneker

Neizmerna snežna belina in mraz sta prva vtisa, ki ju priključim v spomin, ko se spomnim svojega prihoda v Slovenijo. Oboje sem sicer pričakoval, ko sem se odpravljaj v kraje, kjer je podnebje drugačno kot v Alžiriji, kjer sem odraščal. Po pravici povedano, čeprav sem se navadil na okolje, v katerem živim, še danes nisem navdušen nad nižjimi temperaturami. Pred vročim soncem se lahko namreč skriješ v senco, proti mrazu pa se lahko boriš edino s toplimi oblačili in kurjavo, medtem ko so ceste polne snega in plundre, tako da se človek takrat še najraje zadržuje v zaprtem prostoru, to pa spet vpliva na njegovo življenje,« je povedal Mohamed Mazouzi, arhitekt, ki se je sicer rodil v alžirski Miliani, toda v Prekmurju, ki mu je priraslo k srcu, živi že več kot dvajset let.

Mohamed Mazouzi

Sneg in belina

Prišli so Francozi

Njegova rojstna Miliana je od Alžira, ki je glavno mesto Alžirije, oddaljena okoli 140 kilometrov, od obale Sredozemskega morja pa le sedemdeset. »Zaradi tega pri nas vlada podobno podnebje kot pri vas na Primorskem. Poletja so dolga, jesen in pomlad sta pri nas najkrajša letna časa, zime pa so mile. In čeprav sem v začetku omenil sneg, ki mi je tako zelo ostal v spominu ob prihodu v Slovenijo, naj dodam, da ga imamo tudi v Alžiriji,« je razložil povedal Mohamed. Afriška država ima namreč poleg morja in puščave še gorovje Atlas, kjer poznajo tudi zime, v katerih lahko v presledkih posameznih let pade tudi več kot pol metra snega.

»Sicer pa je Alžirija država, ki leži med Tunizijo in Marokom in ima 30

milijonov prebivalstva. Od tega je skoraj 70 odstotkov Arabcev, 30 odstotkov pa je Berberov, ki so prvotni prebivalci Alžirije. V zgodovini so bili v Alžiriji tudi Turki, Španci in Francozi. Slednji so prišli leta 1830 in najprej zasedli ozemlje ob Sredozemlju, nato pa v naslednjih petdesetih oziroma šestdesetih letih razširili svojo oblast na preostalo državo. S seboj so prinesli tudi svoj jezik in do leta 1958 je bilo učenje arabščine prepovedano. Šele po tem letu so spremenili ustavo in začeli v srednjih šolah spet poučevati arabščino, vendar kot tuji jezik. Do danes se je arabščina spet razširila. Kljub temu na fakultetah še vedno poučujejo v francoskem jeziku. V osnovnih in srednjih šolah je obvezen dvojezični pouk, tako v francosčini kot arabščini,« je povedal naš sogovornik.

Alžir je glavno mesto Alžirije

Znanje jezikov

Mohamedu Mazouziju jeziki ne delajo težav. Prekmurskega narečja se poleg slovenskega knjižnega in pogovornega jezika nikoli ni posebej učil, toda po vseh letih življenja

v Murski Soboti po govoru dobro loči, kdo prihaja z Goriškega, kdo z Ravnanskega in Dolinskega, s Štajerskega ali iz Prekije. Po prihodu v našo državo se je slovenščine naučil zelo hitro. Znanje jezika je bilo namreč študentu, ki je prišel na študij arhitekture iz Alžirije v Ljubljano, zelo pomembno. Iz študijske literature, ki je bila večinoma v srbsčini in hrvaščini, pa se je naučil še teh dveh jezikov.

»Prvo leto, ko smo se študenti iz tujine učili slovenščine, je bilo najlepše. Takrat smo prepotovali državo po dolgem in širokem. Danes poznam Slovenijo bolje kot Alžirjo,« smo izvedeli od Mohameda Mazouzija. Na vprašanje, ali ima domotožje, odgovarja negativno. »S pomočjo sodobnih informacijskih in prometnih komunikacij je svet postal tako majhen, da si lahko v enem dnevu v Alžiriji, s pomočjo interneta pa v trenutku,« se je nasmehnil Mohamed. »V preteklih letih se je v Sloveniji veliko spreme-

nilo,« ugotavlja Mohamed Mazouzi. Prav tako se je spremenilo v Alžiriji. Tamkajšnji ljudje se sicer še vedno ukvarjajo s poljedelstvom, toda tudi industrija je v razvoju. Le malo ljudi ve, da je Alžirija ena od držav, ki ima največje zaloge zemeljskega plina. Tam so tudi nahajališča nafte. Kljub temu je življenjski standard za tamkajšnje ljudi še vedno nizek. »Država se namreč ukvarja s prevelikim prirastom prebivalstva, ob tem pa narašča nezaposlenost.

Tradicionalni kuskus

Dogajanje v rojstni državi spremlja tudi s pomočjo francoskih televizijskih programov, ki poročajo o Alžiriji, domače razpoloženje pa mu od časa do časa lahko pričara tudi hrana, ki je značilna za njegove kraje, vendar jo zdaj lahko pripraviš tudi v Sloveniji. Alžirci jedo veliko zelenjave in druge sveže hrane, ki jo največkrat pri-

delajo tudi doma. Juh sicer rajda ne poznajo, velkokrat jedo za predjed različne solate. Veliko je tudi sadja, saj je Alžirija domovina pomaranč, mandarin, dateljnov in fig. Kruh pečejo gospodinje doma, vendar je bolj podoben lepinji kot kruhu, ki ga pripravljamo v Sloveniji. Najbolj značilna alžirska jed je kuskus. Po tradiciji ga ročno izdelujejo ženske. Delajo ga iz moke, zdroba in olja. Najprej naredijo neke vrste testo ali kroglice, ki jih nato sejejo skozi različna sita.

Postopek večkrat ponovijo, dokler kuskus ni drobno oblikovan. Pona vadi ga kuhajo nad paro, ponudijo pa ga skoraj vsak dan kot prilogo različnim jedem. »Kuskus se danes lahko kupi v vsaki trgovini. Priprava ni več tako zamudna kot včasih, pravi okus pa mu v kuskusu jedi dajo omake, ki jih postrežejo zraven. V Soboti sem celo doživel, da so mi postregli kuskus s sladkornim prelivom in datelji,« je še dejal Mohamed.

Ljudje si pomagamo

Kuskus se je znašel na mizi tudi ob obisku soročnikov v Sloveniji, ob rodniških obiskih. »O alžirskih jedeh, tamkajšnji kulturi, okolju in ljudem Mohamed Mazouzi pripoveduje tudi svojim prijateljem in sodelavcem. Pri podjetju ZEU v Murski Soboti, ki je odgovorno za načrtovanje in izvedbo,« Ljudje smo namreč na svetu tudi zato, da pomagamo drug drugemu,« je še dodal naš sogovornik.

Alžirska obala

Valec, krzna, kašmirjeve mešanice, svila in žamet so tkanine, ki ustvarjajo letošnjo Murino kolekcijo.

Glamur

Za sodobno damo
in njenega gospoda

Meta-
morfoze

Slovensko mladinsko gledališče v središču Ljubljane je bilo prizorišče predstavitve Murine kolekcije jesen - zima. V Muri so zapisali, da so luksuz, kakovost, inovativnost in modernost ključne besede te nove kolekcije, ki je namenjena sodobni dami in njenemu gospodu.

Murine oblikovalke, Zdenka Ščančar, Katja Čelič, Andreja Bale, Lena Pislak Balant, Sonja Šterman, Sonja Tomažič in Darja Kerčmar, najdejo navdihe za svoje kreacije v materialih, v lepoti narave, v ženskah in moških, v vsem, kar jih obdaja. Iz njihove domišljije se rojevajo kreacije moderne garderobe s kančkom klasike in seveda elegancije, pisane na kožo modno osveščenim posameznikom. Izvirni plašči s krznenimi dodatki, tankimi pasovi, opremljeni s šarmom elegantnih rokavic, ročno izdelanih klobučkov, starinskega nakita in letos nepogrešljivih brošk zaznamujejo to Murino kolekcijo.

V predstavljenih kreacijah najdemo vse, od stroge resnosti, zasanjanosti, mehkebe pa vse do otroške razigranosti, tako da zlahka najdete svojo metamorfozo, svojo preobrazbo. Nekaj utrinkov preobrazbe vam ponujamo tudi mi.

Vanja Poljanec **FOTO** Natalija Juhnov

Murine oblikovalke (od leve): Sonja Šterman, ki oblikuje moško kolekcijo Mura, Lučka Zadravec, sicer ni oblikovalka, je pa produktivna vodja za Murina ženska oblačila, Zdenka Ščančar oblikuje žensko kolekcijo Mura, in Andreja Bale, ki oblikuje moško linijo J. G. Carniolus.

Modno revijo se je treba urediti, mar ne. Piko na modni reviji je glavni mož Mure, Borutu Mehu, s katerim Marinka Glavač dodala kravate.

Ambient Slovenskega mladinskega gledališča je bil kot nalašč za modno revijo. Udobno nameščeni fotelji, prekriti z belimi rjuhami, so ustvarjali mistični videz prostora in ga delali še bolj glamuroznega. Kot če bi se modeli sprehajali po vaši dnevni sobi, vi pa bi uživali v izbiri barv in kreacij, ki bodo zaznamovale to jesen in zimo.

Kreacije iščejo navdihe v preteklosti ter se hkrati opirajo na moderne trende. Mešanica viktorijanske strogosti s pridihom romantičnosti in številnimi modnimi dodatki.

Oblikovalci modne revije smo tudi Alana Hranitelja, najbolj znanega slovenskega kostumografa. Če moramo paziti le, kotera od Murine osebnosti se bo to odražalo v »Muri«.

Popolnost ambience so dosegli z živo glasbo. Al Capone štrajk trio je tako kot Murine kreacije sodobnost združil s preteklostjo.

Modna revija je bilo predvsem druženje, navezovanje stikov in seveda tudi predstavitev novih kreacij. V Muri sledijo zadnjim trendom modnih revij in so, tako kot je to zadnje časa značilno tudi za druge svetovno znane modne hiše, čas predstavitve bistveno skrajšali. V dvajsetih minutah so predstavili letošnjo oblačila. Dovolj, da si v natrpanem vsakdanu vsak vzame toliko časa, in hkrati so dosegli tudi to, da so bile opažene prav vse kreacije.

K mistični dami spada tudi eleganten moški.

Tanja Buzeti

Neznani kraji, drugačne kulture, skrivnostni ljudje in lepote narave so burili mojo domišljijo že kot otroka, zato sem začela že zelo hitro z nahrbtnikom na rami odkrivati svet. Kot študentka živilske tehnologije sem se včlanila v mednarodno študentsko organizacijo, v okviru katere sem spoznala prijatelje z vseh celin. Popolniti virus se je za vedno zasiljal v meni in zahteval, da se vsake toliko odpravim na pot. Še danes grem najraje le z vozovnico v roki in najnujnejšo prtljago ter okvirnim načrtom. Podrobni načrti se na vsakem potovanju riše kar sam. Tudi tokrat.

Caracas – mesto blišča in revščine

Pogled skozi okno letala, ko smo se približevali mednarodnemu letališču v Caracasu, je obetal morje in sonce ter prihajajočo dogodivščino. Gorski vrhovi nacionalnega parka El Avila, ki ločijo prestolnico Venezuele od morja in so z več kot 200 km bolj ali manj označenih poti pravi raj za pohodnike, so zakrivali mesto blišča in bede. Vznemirjena sem poslušala taksista, ki mi je razlagal v polomljeni angleščini z večino španskih besed, da število prebivalcev v Caracasu stalno narašča, saj prihajajo ljudje s podeželja iskat srečo in zaslužek v center, ki pa le malo kateremu iskano tudi ponudi. Zato so okoliški hribi posejani s tisočimi »ranchosi«, kolibami, kjer živijo mnogoštevilne revne družine. Pravo nasprotje temu je center z modernimi stolpnici in nakupovalnimi središči ter hitro in čisto podzemno železnico, ki te pripelje do večine turističnih atrakcij. En dan je čisto dovolj, da začutiš mestni ritem, obiščeš Bolívarjev trg, srce kolonialnega dela mesta, slišiš vroče politične govore, na drugi strani pa glasen latino ritem uličnih glasbenikov. V hotelu ali bližnji turistični agenciji hitro dobiš informacije o naravnih znamenitostih in turističnih atrakcijah dežele. Še preden se zaveš, se pogodiš za večdnevno avanturo v neznano. Seveda je obvezno barantati, a še pri tako dobri ceni na koncu ugotoviš, da si plačal preveč, saj je najugodnejše najeti vodnike v mestih, ki so izhodiščne točke za razne odprave v nacionalne parke.

Ranchosi – prebivališča revnih v Caracasu

Z letalom lahko relativno hitro dosežeš večino večjih mest v Venezueli, vendar je neopozabna izkušnja vožnja z avtobusom, kjer zelo hitro skleneš prijateljstva, še posebej, če govoriš vsaj malo špansko, obenem pa lahko občuduješ tako drugačno pokrajino. Cestna infrastruktura je dobro razvita in številni avtobusni ponudniki

imajo za daljše proge klimatizirane, zelo udobne in poceni avtobuse. Razgled kvarijo naftovodi, ki so kar prosto speljani na površini do Caracasa in pristanišč, od koder nafto izvažajo. Venezuela je peta najpomembnejša dobaviteljica nafte med članicami OPEC. Prodaja nafte ji zagotavlja razmeroma visoko stopnjo gospodarskega

razvoja. Poleg železove rude, boksita, zlata in diamantov izvažajo tudi sadje, sladkor in kavo. Kljub temu vlada v državi revščina in le peščica od 25 milijonov prebivalcev si deli dobiček. Predsednik Hugo Chavez, ki je na oblasti od leta 1998, je napovedal vojno revščini, socialnim razlikam in lokalni oligarhiji. Za marsikoga je kontroverzni Chavez populist, za druge demagog, za tretje reinkarnacija Simona Bolívarja – narodnega junaka, ki je v 19. stoletju osvobodil ves severozahodni del Južne Amerike izpod španskega kolonializma in tudi Venezueli zagotovil neodvisnost. Zato ni presenetljivo, da so ga na zadnjem referendumu v avgustu državljani še naprej potrdili kot predsednika, saj jim je pripeljal elektriko tudi v najbolj oddaljene indijanske vasice sredi naravnih parkov, zagotovil osnovno izobraževanje in napovedal davčno reformo v prid revnim.

Električna napeljava in tlakovana cesta ob kanalu sredi Delte, to je edini dostop v indijansko vasico.

Venezuela – neokrnjena

Bogata kulinarika

Po deseturni vožnji z avtobusom in komunikativnimi domačini imam zgodovino, gospodarsko plat in aktualne probleme Venezuele v malem prstu. Na srečo pa tudi tipično venezuelsko kulinariko.

Že na prvem počivališču se je moj želedec spoprijateljil z venezuelskim kruhom oz. »arepo«. To je iz koruzne moke pečen ali ocvrt žepček, katerega napolnijo s piščančjim, mesnim ali zelenjavnim nadevom, z nadevom iz morskih sadežev ali preprosto samo sirom.

Piko na i dosežemo z omako. Izbiramo lahko med zelenjavno in pikantno s čilijem. To jed si domačini privoščijo večkrat že za zajtrk ob kozarcu naravnega soka. Prazen »arepa« pa se postreže tudi h glavni jedi namesto kruha. Ta hitro pripravljena hrana se prodaja na cesti in ob avtobusnih postajališčih kar na stojnicah ali v kioskih.

Na splošno je venezuelska kulinarika zelo bogata in raznolika. Veliko izbiri morskih in ribjih jedi dopolnjujejo mesne, ki so postrežene z rižem ali »kasavo« in pečenim »plantanom«, vrsto banane. V prehrani sta zelo priljubljena navaden in tudi sladki krompir. Posebnost venezuelske kuhinje pa je v obilici raznovrstnega sadja in zelenjave. Mango, avokado, papaja, banane, kokos, melone, guava in ananas so prava poslastica za sladokusce. Sadje je na mizi za zajtrk, kosilo ali večerjo. Tako med turisti kot med domačini so zelo priljubljeni tudi naravni sadni sokovi z ledom, ki te v vročem podnebjju prijetno osvežijo. Rumena, črna in beli fižol, solata, paradižnik, zelje, korenček, jajčevci, kumarice in grah so najpogostejše vrste zelenjave. Znana tradicionalna jed je »pabellón criollo«, pečeni koščki nastrežane govedine z rižem, črnim fižolom in sirom.

Stojnica z »arepas« – koruznimi kruhki in sadnimi sokovi

Krožnik s sadjem, krožnik z rižo, sladno tropsko sadje, ki ga najdemo le ob reki Orinoco

Angelski slapovi

Dovoj razmišljanja o hrani. Avtobus je prispel v Ciudad Bolívar, glavno mesto največje venezuelske province Bolívar, ki meji na eni strani na savansko območje Los Llanos, na drugi strani pa na območje Amazonke in sega na jugu vse do Brazilije. Zgodovinsko mesto s kolonialnim šarmom ob reki Orinoco, ki je z 2150 km najdaljša reka v državi, je odskočna deska za večino potovanj v notranjost Guayane do Angelskih slapov, Canaime, Gran Sabane, Roraima in Santa Elene.

Prav tako se tukaj najdejo dobri vodniki za nekajdnevni potep po spodnjem delu delte Orinoca, ki ni tako turističen

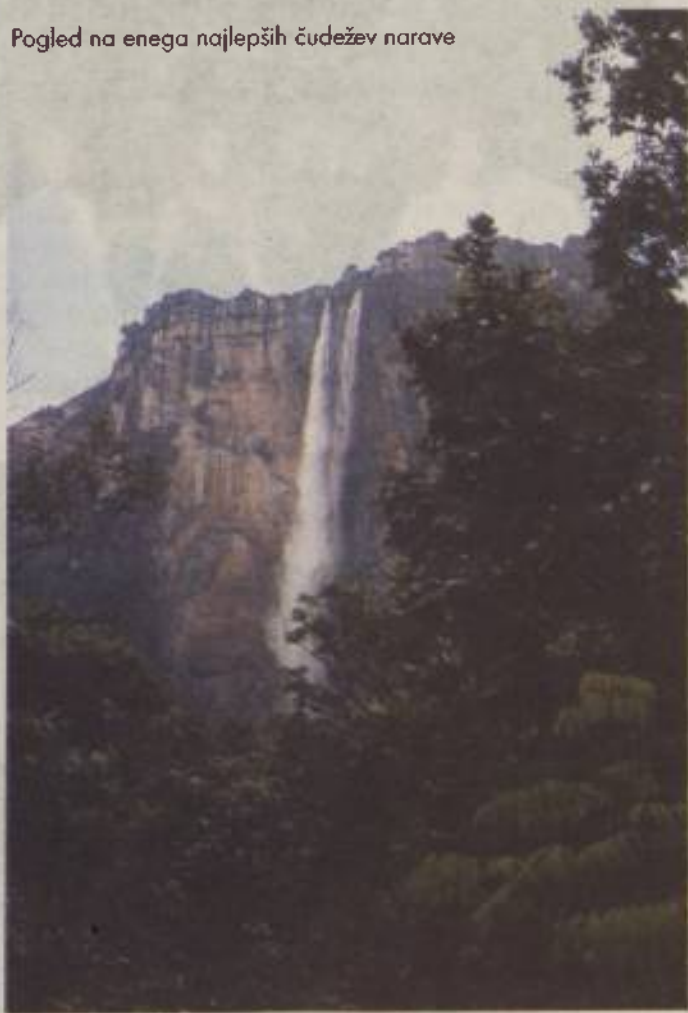
Pogled na enega najlepših čudežev narave

Na poti do Angelskih slapov

kot okolica Tucupita, Venezuele, mirjenje v meni narašča, ko se približujemo lokalnemu letališču, še posebej, ko zagledam majhno letalo za šest potnikov, v katerem naj bi prišla živela naslednja uro vodnika nad preplavljeno in zaraslo pokrajino do nacionalnega parka Canaima. Misel na višji slap na svetu odlašna za zadnji pomislek in čez eno uro z olajšanjem izstopam na rdečo prst pristaja na stezi v Canaimi, kjer me že čaka vodnik s preostalimi devetimi člani majhne odprave. Še isti dan dosežemo kamp, ki ni nič kaj več kot pod streho privezane spalne mreže, v kateri nekaj minut in skrita zelo preprosta kuhinja.

Največje razločje je, da ni treba sredi noči iziti po gozdu. Kopalnica pa ni kar reka sama. Čeprav se zvečer močno deževati, se natočimo za zadnjo etapo poti do enega iz slapov, saj imamo sredi, da ga ne zakrivajo obilni ali megla. 979 m visok slap pa je razdeljen v dva dela, torej Auyantepui, katere ime pomeni v jeziku domačinov »boga zla«.

narava nasproti naftnim bazenom

Delta Orinoco in prijazni Indijanci

Delta Orinoco je s 25.000 km² na Amazonko druga največja na celini. Z več kot 40 kilometri kanali in številnimi jeziki je skrivnostno močvirje svet, ki ga lahko odpreš le s čolnom.

Delta je bila popolnoma neznana izkušnja v primeru s Canaimo. V Canaimi, indijanski vasi, kjer se naseljuje večina turistov na poti do

Angelskih slapov, je turistična infrastruktura kar dobro razvita. Različne turistične agencije imajo bungalove, v trgovini s spominki lahko plačaš s kreditno kartico, ne manjka restavracije in lokalnega bara. Prebivalci živijo od turizma. Vasica Piacoa ob Orinocu je dve uri vožnje vzhodno od drugega največjega mesta v provinci Bolivar Ciudad Guayana, daleč od turistične

postojanke. Edino »pausado«, ki lahko namesti največ osem ljudi, uporablja Roger, ki že deset let odkriva skrivnosti tega dela sveta turistom, ki uspejo dobiti njegov naslov. Že kot petnajstletni deček je začel ves svoj prosti čas preživljati v delti.

Danes to svoje znanje uspešno trži, čeprav je ostal v prvi vrsti še vedno sam največji občudovalec divje narave in gostoljubnosti indijanskih družin, ki živijo v delti.

Ribiči in kmetovalci so bili moji gostitelji naslednjih nekaj dni, večina od njih indijanskega porekla. V delti živijo Indijanci Warao, ki so znani po rokodelskih sposobnostih. Leseni kipci in posode, mreže, košare in številni drugi izdelki, pleteni iz palminih listov, so prava paša za oči.

Bogastvo indijanskih družin so otroci.

EL RINCON DE LOS JUI

Trgovina z rokodelskimi izdelki

Raznolikost in sožitje narave

Sanjske obale so turistična meka

Pravo nasprotje divji naravi v notranjosti dežele je severni del Venezuele s sanjskimi obalami in otoki. Med najbolj znane spada Isla Margarita, ki je priljubljeno letovišče tako za domačine kot za turiste iz ZDA in Evrope. Plaža El Yake slovi med ljubitelji deskanja zaradi omogoča drsenje po valovih vso leto. Na otoku je tudi ena od številnih šol španščine, ki jih v Južni Ameriki najdemo v večjih turističnih središčih. Čeprav moram priznati, da kar težko zdržati pri knjigah, ko je sonce zunaj pripekalo, je učenje v okolju, kjer se na vsakem koraku in se težko sporazumeš v angleščini, zelo učinkovito.

Veriga petdesetih otokov, Los Roques, severno od Caracasa je zaradi kristalno čiste vode, značilne modro zelene barve, koralnih grebenov in drugih naravnih lepot zaščiten kot nacionalni park. Največji med otoki Gran Roque je turistični center, od koder se lahko s katamaranom ali ribiško ladjo zapelješ do manjših otokov. Pisane hiše, peščene ulice, bele jahte in radoživi domačini ustvarijo poleg morja in belih plaž karibske sanje, ki jih ne more ujeti noben fotoaparat.

Tokrat mi je uspelo raziskati le delček te prelepe dežele. Za potep po Andih, prostrani savani Los Llanosa in divji Amazonki se bo treba še enkrat vrniti.

El Yake, raj za deskarje

Los Roques, karibske sanje

pa če ste seksi bejbe ali stare mame!

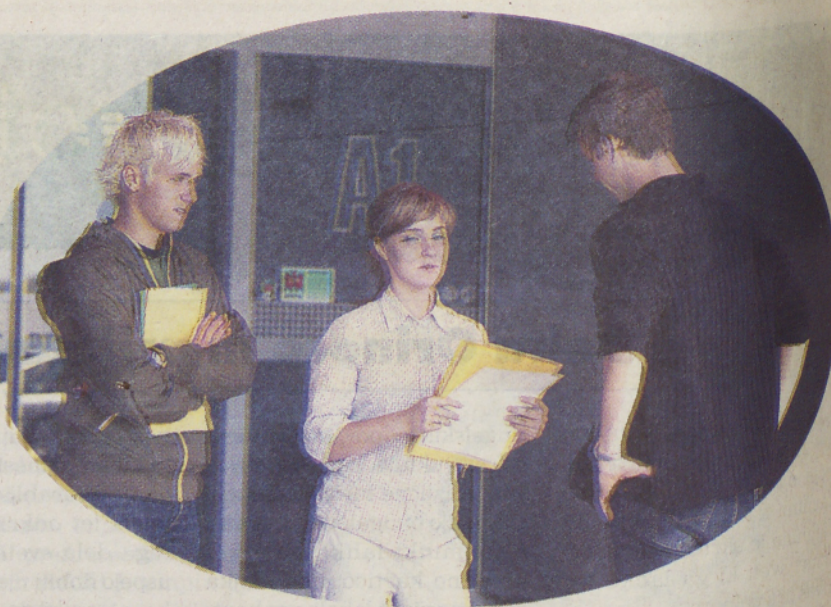
Penova
akcija

Volite zame,

»Joj, mene pa to zares ne zanima.
Pa še od tukaj nisem!«

Tako se je vse skupaj začelo. Z začudenjem sva srečala veliko takih, predvsem starejših ljudi, ki niso iz Prekmurja in so se odpravili le po dopustniških nakupih. Sicer pa je bila gospa zelo prijazna in bi o kakšni drugi temi z nama z veseljem kramljala. Ampak kot večino, tudi nje politika pač ne zanima. Najverjetneje do takrat, ko bo pokojnina še prišla vsak mesec, niti ne bo pokazala zanimanja zanjo. Ali pač?

»Ja, ge bi vama z veseljen odgovarjajo, ali iden si samo po malico pa te letin na trening, ka me dečki že čakajo.«

Najprej sva napadla mladeniča, ki se mu je zelo mudilo. Propagirala sva gospoda Divjaka, on pa naju je začudeno pogledal in vprašal, zakaj sva izbrala prav njega. Opračičil se je, da z nama ne more nadaljevati pogovora, ker se mu muči. V naslednjem trenutku pa je mimo naju švignil tako hitro, da mu nisva uspela povedati, da je vse le del Penove akcije. Morda si boš zdaj vzel trenutek in ugotovil, za kaj je šlo. Pa veliko športnih uspehov!

Vam ime Viktor Herman Divjak kaj pove? Verjetno ne. Tokrat smo v Penovi akciji predstavljali izmišljenega kandidata za prihajajoče volitve, ki želi doseči kar nekaj zanimivih ciljev: Goričko bo ponovno republika, Istra bo v naši lasti, po celotnem Pomurju bo speljana podzemna železnica! »Upokojenci na vrh sveta!« pa se je zdel za našega Hermana prav tako dober slogan.

???

»Ja, sem gledala to že po televizije. Ampak man že svojo stranko zbrano.«

Tudi takih je veliko. Poslušajo, tehtajo in vprašajo marsikaj. Najina gospa je s precej zanimanja poslušala, ko sva ji začela pripovedovati zgodnico o najinem kandidatu. Ampak sva kmalu ugotovila, da sva naletela na eno od takih volivk, ki je ljudje in imena sploh ne zanimajo. Samo da ima pravo etiketo, strankarsko namreč. In ker najin kandidat ni bil pri pravi stranki, pač nisva bila več tako zelo zanimiva.

Starejše gospe so kazale kar precej zanimanja. Spraševale so po kandidatu in njegovih ciljih. Takoj sva bila deležna pouka slovenščine, ko sva dejala, da je priimek najinega kandidata Divjak. »Ja, to bo pa verjetno Divjak, ne Divjak.« Niso bile sicer od tod, a jim je bila ideja o podzemni železnici na Goričnem precej zanimiva.

»Naj gor k nan na Sotino pridejo pa kamnolon zaprejo. Mali je prejšnjič na kabelski televizijo gledal, pa je elektrike sfalilo.«

Prav zanimivo je bilo debatirati z zadnjim parom, ki je imel kar precej za povedati. Ko sem gospodu predstavila našega kandidata, je takoj povedal: »Sploh ga nemren vidite.« Zanimivo, da imajo nekateri ljudje celo to sposobnost, da sovražijo ljudi, ki sploh ne obstajajo. Pogovor se je nadaljeval in gospod je še naprej dajal predloge, kaj bi bilo treba spremeniti: »Prejšni keden so pri nas doma zidari bili pa so pravli: Veipa v takšon nemrete živete.« Oba sta naju začela spodbujati, da naj mladi spremenimo zadeve, saj na nas svet stoji. Ko sta na koncu izvedela, da bosta del Vestnikove skrite fotografije, sta se izveselila, da bodo njune besede končno »slišane«. Kamnolon na Goričkem je torej treba zapreti, ker ljudem greni življenje.

Tega ali onega. To je vprašanje, ki si ga te dni marsikdo zastavlja. Veliko je takih, ki čakajo na izide anket v medijih in bodo volili zmagovalce. Kdo pa ne bi bil rad med tistimi, ki zmagajo. Pa vseeno. Ljudje imamo težave, eni takšne, drugi drugačne, in zdaj je čas, da si zagotovimo, da se bo čez nekaj mesecev nekdo zares začel ukvarjati z njimi. Zato je treba tržiti in iztržiti največ. Naju tokratni prijatelji z ulice niso najbolj prepričali, zato pa nasvet vsem vam: Zdaj se odloča, zato izkoristite svojo državljansko pravico in poskrbite za svoj lepši jutri.

Uživamo v vsem, kar ste nam pripravili

V okviru programa Mladina je potekala vsaki teden na Ljudski univerzi v Murski mladinska izmenjava med mladimi bilingvami iz Anglije ter udeleženci projektnega učenja za mlajše odrasle. Gre za izmenjavo in program Evropske skupnosti, ki podpira mednarodno izmenjavo mladih z namenom, da prispevajo in delujejo pri oblikovanju Evrope in krepitvi evropske zavesti med vsemi njenimi prebivalci, še posebno mladimi. Pumnovci so lani leto obiskali vrstnike v Nottinghamu, tja pa so s svojimi mentorji letos obisk vrnili. Skupaj so v druženju, spoznavanju in tudi izobraževanju preživeli nekaj čudovitih dni. Tudi, ki se jih spominjaš vse življenje.

Dave Kuivala, eden od mentorjev: Sam sem drugič v Murski Soboti, prvič sem prišel pred tremi tedni, da bi preveril, ali priprave potekajo po načrtu. In moram povedati, da je vse organizirano zelo zelo dobro. Naša skupina se v Sloveniji dobro počuti in uživa v vsem, kar so nam tukaj pripravili. Čeprav smo pri vas le nekaj dni, so se naši mladi veliko naučili o Sloveniji, zgodovini in pokrajini. Za vse nas je bilo zelo koristno, da smo se srečali in spoznali. Pri vas smo dobili tople in prijetne občutke, saj so vsi zelo prijazni in nam dajejo na vsakem koraku čutili, da smo dobrodošli.

V naši skupini je nekaj mladih iz Londona in iz različnih delov Nottinghama in lani smo se srečali z vašimi pumovci. Naš Klub in Pum nista povsem primerljiva, med tem ko so v PUM-u zbrani mladi, ki niso končali šolanja, gre pri našem mladinskemu klubu za klub, ki deluje na prostovoljni bazi in za pristočasne dejavnosti. Mladi pridejo skupaj, ker si to želijo. Nekateri mladi iz naše skupine še hodijo v šolo, nekateri pa so jo že končali. V našem mladinskem klubu igramo nogomet, košarko, pred tremi tedni smo pripravili karneval, organiziramo tudi plesne in glasbene prireditve, imamo televizijo, računalnike, tudi bazen.

Pri nas ima večina mest in krajev podobne klube za mlade. Financirajo pa se iz različnih virov, iz Evropskih skladov, ki dajejo denar za mednarodne izmenjave, nekaj zberejo mladi sami, nekaj je lastnih prireditev in seveda denar dobimo tudi od mestnega sveta našega mesta. Gre za klube, kjer si želimo, da bi mlade s ceste in gostiln privabili v klube. Tovrstni klubi so zelo pomembni, saj se mladi v njih družijo, zabavajo, v klubu so varni in se tudi veliko naučijo.

Mladi iz Nottinghama s svojimi mentorji so navdušeni nad Slovenijo in vsem, kar so jim tukaj pripravili. Pravijo, da se bodo domov vrnili z lepimi spomini.

Kelly Jones: V Sloveniji sem prvič in moram povedati, da mi je pri vas zelo lepo. To je izjemno slikovita dežela, presenetila me je, da je tako čista dežela in da je dežela, kjer so ljudje nadvse prijazni. Veliko smo že videli, bili na raftingu, si ogledali kmetijo, okolico in tudi mesto. Srečali smo same prijazne ljudi in tudi hrana, s katero so nam postregli, je odlična, vendar se zelo razlikuje od naše. Tudi mi bomo za naše prijatelje iz Slovenije pripravili večerjo, vendar še ne bomo povedali, kaj. Naj ostane presenečenje, dokler jim ne postrežemo. Prav gotovo pa ne bo v stilu Jamie Oliverja. Če bom le mogla, bom morda nekoč še prišla v Slovenijo.

Drevo za prijateljstvo, sodelovanje in mir

**Mi se imamo
radi, radi ...**

Zelo malo je potrebno, da se vključi v globalnost pozitivnih misli. Srednja šola za gostinstvo in turizem iz Radenec je to storila z zasaditvijo lipe pred dijaškim domom in pesmijo Mi se imamo radi, ki so jo dijaki ob kitarski spremljavi zapeli v različnih jezikih. S tem so se pridružili številnim šolam iz 49 držav sveta, kjer so natanko 21. septembra ob 12. uri po lokalnem času posadili drevo prijateljstva.

Na ta dan so bila prva drevesa posajena v Avstraliji, potem pa sledeč soncu še v Aziji, Evropi, Afriki, nazadnje še v Južni in Severni Ameriki. 21. september je namreč začetek ENO leta, ki so ga zaznamovali z zasaditvijo dreves prijateljstva na vseh štirih koncih sveta. Program ENO pomeni environment on line in je globalna

spletna šola za razvoj zavesti o pomembnosti okolja. Vanj je trenutno vključenih 181 razredov iz 68 držav z vsega sveta in v tem programu sodeluje tudi radenska šola in še posebno oddelek za turizmo.

Prav ti dijaki so tudi pripravili kratek program in pomagali pri zasaditvi lipe. Drevo je simbol ENO-skupnosti. Prvič, ker nas opominja na naravo in pomembnost varovanja okolja, in drugič, ker simbolizira sodelovanje med šolami po svetu, kulturno razliknost, toleranco in mir. In 21. september je s tem zabeležen tudi kot dan miru. Dijaki radenske srednje šole upajo, da bo to drevo raslo s njimi v prihodnost in za prihodnost.

A. Nana Rituper Rodež

Zaključek Life Lendava workshopa

vaških goricah, na njem pa je sodelovali devet mladi slikarjev, kiparjev in grafikov iz petih držav: Irske, Anglije, Madžarske, Slovenije in Estonije. Po besedah Katje Pal, ki je vodila organizacijo ustvarjalnosti in predstav, je cilj teh aktivnosti aktivirati mlade in vzpodbuditi njihovo ustvarjalnost. Obenem pa tudi prispevati k

lokalnemu mladinskemu in kulturnemu dogajanju tako, da pod eno streho združijo mlade različnih kultur, z različnimi pogledi na umetnost in ustvarjalce različnih oblik umetnosti. Obenem pa mladim iz Pomurja dati priložnost za koristno druženje med sabo in z gosti iz drugih držav.

J. Ga.

Dela, ki so nastala na likovni koloniji mladih umetnikov so predstavili v prostorih lendavske Galerije - muzeja in organizirali tudi njihovo slovesno zaprtje.

Evgen Car

Zgodba z naslovnice

Pred desetimi dnevi me je direktorica Irma klicala: Napiši nekaj o sebi, vsaj 35 vrst, in sporoči, kdaj prideš domov, da te bo šel naš fotograf poslikat za Pen.

Kdaj prideš domov?

Še do lanske jeseni sem imel dva doma, ljubljanskega in dobrovniškega. Odhajal sem domov in prihajal sem domov. Naša ljuba anyu je umrla, ni je več. Naj ti bo milo, kjerkoli je tvoja duša. Nekoč je v dobrovniškem domu živela močna večgeneracijska kmečko-vinogradniška družina. Sedaj je ta dom prazen. Ni ga več. Že raste iz njega tisto, česar ne poznam.

Še do nedavnega sem mislil, da je hiša, streme, vrt tisto, kar me tako noro vleče tja ... Pa ni tako...

Stari oreh

še kakor njega dni stoji pred hišo
lastovke gnezdiijo nad hlevskimi vrati
a hiša je prazna

ne oče ne mati te ne pričakuje

le spomin

nobena dlan ni kljube ogrela

Napiši nekaj o sebi!

Ura je 22.30. Pravkar sem prišel iz gledališča. Mlajši kolegi so šli po predstavi na zasluženo pijačo, mi starejši pa domov nabirat kondicijo za naslednje delovne dni. Nekoč ni bilo predstave, da ne bi šel na špricer, sedaj grem samo ob »polni luni«. Star sem vendar 60 let, debel, s krčnimi žilami, z občasnimi srčnimi težavami, dnevno jemljem aspirin in

tenormin. Drugače pa sem v dobri kondiciji. Rad jem. Najraje imam jedi »na žlico« – razne enolončnice iz zelja in repe, paprikaš, golaž. Tudi dobro kokošjo juho, retase, perece, ocvirkovo pogacho.

Od sadja imam najraje grozdje, za pijačo pa njen prevreti sok – dobro tečno pitino z radensko iz Petanjskega vrelca.

Ob torkih že skoraj 20 let jaz kuham. Kuham v glavnem prekmurske jedi. Takrat pridejo Matjaž, ki se je že davno odselil s svojo punco, in Maja, ki se že počasi seli od naju z ženo, s svojim fantom, na »atovo torkovo kosilo«. Po kosilu se zaklepetamo v pozno popoldne.

Trenutno imam »v glavi« šest vlog v šestih različnih predstavah. To so: angleški klošar, slovenski preroditelj, nemški violinist, ameriški porotnik, ruski zapiti gobeždač in Poredušov Janoš. Na novo pa pripravljam klovna -

tolovaja z Matjažem Zupančičem.

Lani sem izdal pesniško zbirko Szines paraszt (Kmet s šminko).

Letos sta me navdušila dva imenitna prekmurska umetnika – Feri Lainšček z romanom Kako bom ločil peser od valov in Judit Zagorec-Csuka s pesniško zbirko Slope na zemljevidu.

Pri petdesetih sem zapisal:

Seveda se tudi jaz v teh letih sprašujem, ali sem naredil kaj koristnega. Ali bi lahko naredil več in ali sem delal vse, kar sem si mislil, da bom, ko sem odhajal iz Prekmurja. Zdi se, da sem in da bi se lahko ustavil. Pa mi nekaj reče, da je najboljša še pred menoj, zato zopet neustrahovano nadaljujem pot. Hodim, hodim, poln zaupanja in pričakovanja, visoko na nebu sije sonce in zdi se mi, da ni še nikoli zašlo ...

Pri šestdesetih pišem:

Na stara leta, ko ti zašepa sluh,
vidiš, da slava ni nič drugega kot napuh,
da sta resnična le spominčice duha
in zemlja, iz katere rasteta trta in kruh.

Uf ... je že krepko čez polnoč. Še psa Dicka moram peljati na nočno lulanje. Jutri, bolje rečeno še danes me čaka od 10.00 do 14.00 slovenski klovni - tolovaj Brkič, zvečer pa polna dvorana Mestnega gledališča ljubljanskega in že žiridvesti nepopustljivi, trmasti, zlobni ameriški porotnik.

Lahko noč.

Družinske skrivnosti

Časi mojega prastrica graškega

Le izbrani se lahko pobahajo, da je njihov prastric, poznejši »betyar« iz puste, zapeljal plemenito grajsko gospodično.

»Prav tako sem ga videval v sanjah,« je dejal moj oče, ko je že krepko prekoračil sedemdeseto leto in prvič zagledal grad v Gornji Lendavi. Determinirani zgodovinski spomin postarane, a še vedno lepe gospe Juliške, ki je v začetku osemdesetih let še ne tako oddaljenega stoletja po fevdnem pravu tamkaj živečih opravljala funkcijo neuradne vodnice po napol podrtem gradu, kamor si stopil le na lastno odgovornost, je segal le do Hartnerjevih časov, ko so Gornjo Lendavo že preimenovali v Grad. Naš družinski zgodovinski spomin pa je starejšega izvora, s konca 19. stoletja, ko se je najstarejši sin posestnika Ferenca Bekeja in njegove žene Rozaliije, brat moje stare matere Rózsinke, prvič poročene Tomšič, drugič Benkő, grešno zaljubil v grajsko gospodično.

Glava mu je sicer ostala na ramenu, le v svojo rojstno Gaborjanhazo se nikoli več ni vrnil: v širni madžarski pusti se je pridružil »betyarom«, hajdukom. Moj praded, večni župan svoje vasi v soseščini Genterovec, je z neverjetnimi pustolovščinami ovenčano zgodbo svojega prvorojenega prenesel na vnuka Károlya in tako je postal nikoli videni gornjelendavski grad sinonim naše trdoglavosti, pomembnosti in imenitnosti. Jóska, to ime so dali fantu v farni cerkvi, je veljal za prevzemnika posesti in gostilne. Drugi sin Ferenc je bil predviden za »fiskališa«, a namesto da bi si poiskal podeželskemu študentu primerno sobico, se je nastanil pri madam in njenih dekletih v VII. budimpeštanskem okrožju. Hčerki Gizi in Rózsinka pa bi dobili zavidanja vredno, privlačno, obilno doto, izplačano v denarju. Vendar to so že druge zgodbe naše družinske kronike. Sedaj sledimo prvorojencu v Gornjo Lendavo, ki je, vračajoč se z Nemškega, zavil v gostilno pod gradom. Zaradi razumevanja zgodbe je treba povedati, da je v duhu časa Jóska dve leti nabiral izkušnje v Radkersburgu, Fürstenfeldu in po Gradiščanskem, kjer se je spetljal z meščanko Elso. Postarana, gospodovalna vdova, pri kateri se je udinjal za pomočnika, ko je spoznaval čedne, okroglolične služkinje po mestu, je kmalu izgubila svojo privlačnost pri mladem pustolovcu in neko nedeljo je z najnujnejšo prtlijo po velikem ovinku krenil domov.

Nesrečna ljubezen

Bilo je ob godu svetega Jurija, ko so vaški fantje in grajske sluge posedali v zadimljeni gostilni in z občudovanjem premlevali, kako sta Jóska Sobri in Mihály Szekeres, najbolj znana »betyara«, uspela njihovega oskrbnika olajšati za denarce od prodane črede. Prišla

Skrivnostni gornjelendavski grad ima toliko soban, kot je dni v letu. In tudi toliko skrivnosti ...

niso zanimale vaše čenče, bolj si je želel v tukajšnjem mračnem okolju najti zavetje pred vdovo, ki ga že gotovo išče. Po drugem policiu kislega vina je v olikani maniri gostilničarja povprašal, ali bi bilo zanj kaj dela. Hitro sta se zmenila za hrano, ležišče in kakšen krajcar za priboljšek. Kmalu se je po širni Gornji Lendavi in okolici razširil glas o postavnem točaju. Grajske dekle so gospodični vedele povedati, da mu oficirji, ki prihajajo na grad, niti do kolen ne sežejo. Nekega dne naj bi se po naključju ravno pred gostilno poškodovalo kolo grajske kočije in gospodična je nekaj časa posedela v hladu gostilniške lipe. Navihani amorček, ki se je dolgočasil v krošnji drevesa, je na enkrat v obe smeri izstrelil več puščic. Zaradi pomanjkanja prostora se ne bom spuščala v opisovanje romantične ljubezni med grajsko gospodično in mojim prednikom, ki je imela po družinskem izročilu, predvsem po ženski strani, epske razsežnosti, ob kateri se je spremenila zgodba veronskih ljubimcev Romea in Julije le v drobno, nepomembno epizodo. Toda tako je na svetu, da se vse silne ljubezni tragično končajo in naš Jóska ni postal gornjelendavski graščak. Ker hčerka ni poslušala modrih očetovih nasvetov in se je po enem tednu celo vrnila z dunajskega izgnanstva, je bilo grajskim biringim naročeno, da morajo točaja pripeljati v trinadstropne grajske kleti. Morda si je kateri izmed njih tudi sam lizal

svoje ljubezenske rane in je našega junaka obvestil o predvideni zli usodi, tako da ga je še tisto noč pogostil tema. Na pol blazni Ferenc Beke je nekaj mesecev avajajoč iskal svojega prvorojenca pod gradom, prepričan, da je prikovan na železne obroče izginil v živo skalo izobčenih celici pod gradom. Vsi, ki so ga spoznavali na teh tavnih so tekmovali, kdo bo povedal bolj grozno zgodbo, kolaj miru pa mu je poklonila le grajska gospodična, ki se je zaklela na svojo mrtvo mamo, da je njen ljubimec pobegnil v širni svet. Leta pa zacelijo še tako hude rane in na vašem pokopališču so ob skupnem križu le ob vseh svetih pragoz drobno svečo v spomin na dogodek, ko je po osmih letih dobrovniški preprodajalec konj staremu Bekeju glasno poslal, da so videli njegovega prvorojenca v Szegedu na sejmu. Po družinskem izročilu naj bi preprodal konja, ki so obiskovali vse sejme po monarhiji, zvečer ob aganju zagledali mrke postave. Take si je veljalo dobro opreči saj so tatovi v eni noči z dvajset in več konji izginili v arni pusti. Ena od mrkih postav se jim je zdelo dobro opreči kratkem posvetu je dobrovniški Marton stopil k ognju in glasno zaklical: »Bog ti daj dober večer, Jóska Beke, ti si živ? Oče pa so te že pokopali!« Postava se je zadržala, toda ni dvignila pogleda, kot da se ga besede ne tičejo. Neki krepkih fantov iz družine je obstopilo vsiljivca, v sobi ognja so se zasvetila rezila nožev in nekdo je zaklical v

Kdo pa so ti mladi fantje?

Člani upravnega odbora Našička, d. d.

Leta 1927 je mednarodno židovsko podjetje Našička, d. d., v Lendavi ustanovilo lesnopredelovalno industrijo, ki delovala vse do leta 1943. Dolgoletni upravitelj je bil Geza Fejtő. Takrat zelo znano jugoslovansko podjetje Našička je imelo sedež v Budimpešti. V Našički je bilo sezonskega dela, in sicer sečnje gozdov, lesnopredelovalno podjetje je namreč kupovalo gozdove pri Bukovnici in še drugje, les pa so po ozkotirni železnici tovorili do žage, kjer so ga razžagali v deske in vrtili v zaboje.

Potem so v pisarnah izmerili kubaturo (količino) lesa. Velikaj lesa so prodali v prodaji na drobno, večji del pa poslali na tržišče na razne naslove vse tja do Amerike. Leta 1931 je stala v takratni Dolnji Lendavi med železniško progo in potokom Črncem. Delo ni potekalo vse leto, na žagi in v pisarni pa so delali vse leto in prav na fotografiji, posneti 14. septembra 1938, ki jo je posnel lendavski fotograf Balkany, so člani upravnega odbora Našičke.

niso delali le v pisarnah, ampak so pogosto morali prijeti za fizično delo in so način dela znali pokazati tudi svojim delavcem. Vsekakor je bila to zelo dobra delovna sila in imeli so natrpan urnik dela. Delali so vsak dan od osme in do dvanajste ure. Potem so imeli dve uri prostega časa, namenjenega kosilu, in ob štirinajstih so znova začeli delati vse do devetnajste ure.

Po pripovedi nekdanjih delavcev v podjetju, kjer je bilo na vrhuncu sezone zaposlenih od tristo do štiristo ljudi, med temi veliko Hrvatov iz Medjimurja, so bili med njimi zelo dobri odnosi in imeli so svoj delavski sindikat, urejeno zdravstveno zavarovanje in plačevali pokojninsko zavarovanje. Našička je v Lendavi dokončno zaprla vrata leta 1944, ko je nastopila velika vojna stiska in so jo zaradi likvidacije morali zapreti. V tem času je prišlo tudi do zamenjave direktorja, namreč direktor Fejtő se je zaradi antisemitizma umaknil na Madžarsko, vendar je tam kmalu umrl, še prej, preden so njegovo ženo odpeljali v koncentracijsko taborišče. V Lendavi ga je na direktorskem mestu nadomestil Lojze Kalin, ki je bil dotlej poddirektor in računovodja. Že prej omenjena enaindevetdesetletna Marija Góncz iz Lendave se svojega prvega delovnega mesta spominja z lepimi občutki in

pravi, da nikoli več ni imela tako dobrega in cenjenega dela, kot ga je imela v Našički. Marija je končala v Lendavi štiri leta osnovne in štiri leta meščanske šole, potem so jo domači napotili na trgovsko šolo v Čakovce. Ko je leta 1931 šolanje končala, je k njej domov prišel židovski kantor, ki je bil velik prijatelj in zaupnik direktorja Geze Fejtőja, in ji ponudil delo v Našički. Seveda je delovno mesto v pisarni sprejela, in že kmalu ji je bil zaupan ključ blagajne, ki jo je vseskozi uspešno vodila. Spominja se dogodka, ko je nekoč neznanec s sobote na nedeljo oropal pisarno, odnesel blago in denar, a ga nikoli niso našli. Delo je bilo vsem delavcem plačano po opravljenem delu in ne po delovnih urah, kot je bilo značilno za takratna podjetja. Proti koncu je imela Marija najboljšo plačo v vsej Lendavi, vendar ko je prišlo do menjave denarja v forinte, je veliko izgubila in ji je od zasluženega ostalo bore malo. Marija Góncz je v podjetju kot blagajničarka naredila zaključni račun, ko je vse šlo v likvidacijo. Pred tem je direktor Kalin odšel v Zagreb.

Bojan Zdravec

Romea

nobenega vašega znanca. Nikoli niste nič slišali. Ko se je presenečeni Dobrovničan v daljavi videli le nekaj temnih jahajočih konj. Moj prednik je kot v dobrem vesternu odjahal na konju, v družinskem spominu pa je postal pravi junak, ki je postal zaradi tragične ljubezni do gornje-lendavske grajske gospodične žrtev razredne neenakosti. Ko smo pri podrti mizi sredi grajskega dvorišča jedli imenitno kavo gospe Juliške in si pripovedovali o naši gostiteljici zasanjano vzdihnili in bolj ali manj misleci na svojega strica. Drugi pa na druge zgodbe.

Ostaja velika skrivnost

Zgodbe sem se spomnila neki dan, po dolgih letih, ko sem v arhivu našel na sodni spis o Joski Sobri, znanem kot oropal gornjelendavskega oskrbnika. Ostajala sem Joski Sobri - Beke. Kdo ve! Ostaja velika skrivnost. Kot mnogi zgodbi o gradu pri Gradu. Pravijo, da je bila sveta vrata. Sedaj postaja graški grad spet materialen kot v monarhiji. Škoda, da se je moj prednik kot v drugem času. Prepričana sem, da bi s takim temo svetovljanu uspelo ...

Ella Pivar

Še samo malo je za potrpeti, pa de cirkus gotov. Znan, ka znate od koj se ide. Od letošnji volitev. Kandidatov pa kandidatke je kak šalate. Cirkus je rejsan pijsani. Sefele klovni pa klovnese bi rade, ka njin date vaš glas. Nainok si kandidati avtoceste delajo, sen se ide za delovna mesta, si bi mlade izobraževali. Do pondelka 4. oktobra. Te mc pa lejko šeli kak je eto pa ovo fabriko vrag zel. V nedelo večer de pa se gotovo. Srečni tisti, ka do je zvolili, ka do lejko delali v dobro svojega naroda, pa divizija tisti, šerin de še en lejpi čas po glavej brnelo, pa do se spitavali: »Pa je meni tou trbelo?« Ka moremo koga nebi potegnola bogovska plača. Pa sidenje

Kak če se ne bi lejko že prle zglicali šteri do fküp držali. »Se tou je ena velka gluma«, pravi naš ati. Vej se pa samo za tou kak sigdar ide, šteri do glavni, pa do kolo vodili. Ovin ka pa nedo glavni pa ostane, ka ove ka so glavni šinfajo. Na tenci de letos, bar se tak vó vidi. Mogoče do pa nūcali kakšoga prestopnika ali prestopnico, ka se vaga v en kraj nagne. »Živi bili pa vidjeli!«

Atija pa čudi kak so nej zaj f predvolilnon časi oudprli sobočke porodnišnice. Boukse reklame skoro ne bi mogli meti

f klimatizejranoj dvorani. Pa klačenje tipk, po naročili svoje stranke. Že cejli september se počutimo, kak če bi Slovenija bijla pravljčna dežela. Telko lejpoga mamo, pa telko lejpoga de še, samo če glij nje zvolimo.

Telefon pri nas doma skoro sakši den zvoni: »Dober dan, vas lahko malo zmotim.«

Ati pravi: »Si me že s ten ka je telefon zvonil.« Ja, vam lahko postavim nekaj vprašanj v zvezi z državnozborskimi volitvami?« Pa tak dale pa tak naprej. Po tejnjuvi raziskavaj od 3. Oktobra dale v parlamenti več nedo sideli nej DESUS-ovi upokojenci pa nej mladi SMS. Ja ostanejo nan samo spreobrnjeni, pa malo bejli pa malo čarni. Kak se šteroj stranki pravi je pa tak seeno. Si so demokrati brez nadaljnoga. »Samo naj je že inouk se fküper gotovo«, pravi ati. Naj se zvolijo. Te mo pa pa poslujsali pa se zabavali kak do se kak ti napadali. Pa se šli interpelacije, pa ka ti ges znan ka še se. Mogoče do se šteri še izbrisani spomnili. Zaj pred volitvami ji lekar nanč ena stranka ne nūca. Že f pondelek mo znali šteri so pozicija, pa šteri so v opoziciji. Malo več mrde de s ten što de f koalaciji. Tū se te sigdar malo stavi,

za svojo vladajočo stranko. Od telkokrat omenjenoga podvoza na Lendavskoj pa nanč ene vreče šoudra še nega. Asfalt do vrteca na Puišči de mogouče premalo. Štefan Kovač de pa lekar mogo še inouk iti f partizane, ka so z njegove vilice napravili. Zelenico so bagri vó skupali na drugoj strani ceste smo pa doubili nekše »uval« kak na morji. Mogoče so obnovo ulice Štefana Kovača naročile sobočke avtošoule, ka do lejko bodoči vozniki trenajrali nad razgibanostjo cestišča. Slaščičarna Winter pa projektanti časti eno veliko sadno kupo, ka je prišla do šenki parkirišč. V druji varšaj majo ene takše velke dvorane, ka se njin pravi multipleks, ge se nainok lejko v peti dvoranaj filmi gledajo. F Soboti pa mamo eno indašnjo takšo kinodvorano, štera je bijla nazadnje rentabilna do so »Bitko na Neretvi« vrteli. Pa ka te, parkirišče je pa zaj pred penzijof seglij dočakala. Neka san šcel še napijsati od dneva brez avtomobila. Pa rajši nemo, ka se mi vidi škoda papera pa tiskarske farbe.

P.S. (pozabo san): Čedno volte, ka se nete po glavej kukli ka ste zvolili, pa začajte lagve prati pa se pripravlati na bratef.

VANEK

Čustvena stiska ima rušilno moč na bistrino duha in s tem na miselno sposobnost, medtem ko imajo čustva, kot so navdušenje, gorečnost in zaupanje, pozitiven vpliv na storilnost.

V čustveni stiski ohranimo bistrino duha

Pred sedmimi leti, ko sem obiskovala četrti letnik doktorskega študija ekonomije, smer splošna ekonomija, smo imeli grozen predmet z imenom javne finance. Za izpit smo morali preštudirati več kot tisoč strani, od tega je bilo veliko literature v angleškem jeziku. Vsebovala je polno grafov, tabel, tez ... Zdelo se mi je obupno. Vsa stvar je bila še hujša, ker veliko študentov tega izpita ni uspelo opraviti v prvem poizkusu.

Obremenjena z vsem tem sem tudi jaz tako kot še nekaj drugih študentov zato, da bi pristopila k izpitu, stopila v predavalnico, v kateri sem bila že nič kolikokrat. Ko nam je profesorica razdelila izpitna vprašanja, sem zaslila utrip srca, v trebuhu pa me je zvijalo od tesnobe. Na hitro sem preletela izpitna vprašanja. Zame je bilo takrat vse brezupno, saj nisem vedela odgovora na nobeno vprašanje. To je pomenilo konec izpita. V mislih sem se že videla, kako znova »gulim« iste knjige. Tuhtala sem, ali naj takoj zapustim predavalnico ali naj malo počakam. Odločila sem se za drugo možnost in se prepustila razmišljanju o posledicah mojega neuspeha.

Ko sem tako obsedela sama s svojo grozo, me je prešinilo: »Ali boš vrgla puško v koruzo? Si ali nisi študirala?« Nato sem enostavno vzela list z vprašanji še enkrat v roke, prebrala sem vprašanja in nekaj trenutkov počakala. Moje miselne sposobnosti so bile spet tu. Hitro sem vzela svinčnik in začela pisati. V manj kot pol ure, kolikor je namreč še ostalo do konca izpita, sem odgovorila na vsa vprašanja. Z izpita sem odšla z upanjem v srcu, da ga bom morebiti le opravila. Takrat nisem niti v sanjah pomislila, da bi ga odlično opravila.

Danes mi to, da sem izpit opravila v prvem poskusu in z odlično oceno, ne pomeni veliko. Za vse življenje pa mi je ostala ena najpomembnejših izkušenj in to je, da se zavedam rušilne moči, ki jo ima čustvena stiska na bistrino duha in da zato znam krotiti svoja čustva, da čustveni um ne bi prevladal in

ohromil mojega miselnega uma.

Čustveno vznemirjenje vpliva na miselni um in zato ljudje, ki so v takšnem stanju, ne morejo učinkovito sprejemati podatkov in jih nato še upravljati. Zato tudi zaskrbljeni, jezni ali potrti študentje ne morejo uspešno študirati. Negativna čustva so tista, ki speljejo našo pozornost in jo usmerijo na tiste cilje, ki so njim v prid. Poleg tega ovirajo vsak poskus, da bi se misli usmerile drugam. Daniel Goleman v svoji knjigi Čustvena inteligenca omenja, da je eno

od znamenj, da so se čustva usmerila čez prag normalnosti, prav v tem, da so tako vsiljiva, da prevladajo nad vsako drugo mislijo in ves čas namerno ovirajo vsak poskus, da bi pozornost usmerili h kateremu koli drugemu cilju. Tako misli ženske, ki ji je pred kratkim umrl mož, ne vzdržijo dolgo ob vsakodnevnih opravilih, ampak se vrnejo k temu bolečemu dogodku.

V takšnih okoliščinah se nam pogosto zgodi, da naša čustva prizadenejo tudi zbranost. Takrat se jim vda miselna sposobnost, ki ji pravimo tudi »delovni spomin« ali sposobnost zadržati v spominu vse podatke, ki so pomembni za uspešno opravljanje nalog, s katerimi smo tisti hip zaposleni. Za delovni spomin je značilno, da je najvišji izvršni organ miselnega uma, saj omogoča vse intelektualne spretnosti, od govora do reševanja zapletene, a logične predpostavke. Nahaja se v čelnem korteksu – področju, kjer se srečujejo misli in čustva. In ko je ta sistem v oblasti čustvenega razburjenja, smo brez učinkovitega delovnega spomina, zaradi česar ne moremo več svobodno razmišljati. Zato moramo biti nenehno pozorni na svoja čustva, jih prepoznavati in obvladovati.

»Naša največja veličina ni v tem, da nikoli ne pademo, temveč, da se vsakokrat, ko pademo, pobremo.« (Konfucij)

Mag. Simona Šarotar Žižek

Z našega štedilnika

Bučna juha s škampi in baziliko

800 g buč, 150 g čebule, 50 g masla, 3 dcl kokošje juhe, 1 dcl sladke smetane, 200 g očiščenih škampov, 1 žlica olivnega olja, 1 strok česna, sol, poper, ščepec muškatnega oreška, ščepec sesekljane bazilike, malo omake tabasko

Bučo olupimo, odstranimo semena in narežemo na drobne kocke. Na maslu prepražimo sesekljano čebulo in na kocke narežano bučo. Zalijemo s kokošjo juho in počasi kuhamo do mehkega. Bučni juhi dodamo sladko smetano, s paličnim mešalnikom premešamo in še enkrat prevremo. Solimo in začnimo.

Na olivnem olju posebej prepražimo sesekljani česen in škampe ter damo v juho, tik preden ponudimo. Na koncu potresemo s sesekljano baziliko.

Pljučni file s piščančjimi jetri in poprovo omako

4 kose pljučnega fileja po 180 g, 250 g piščančjih jeter, 100 g čebule, 50 g olja, 1 žlica worcesterske omake, 0,3 dcl rdečega vina, 1 žlica gorčice, 1 žlica vložnega zelenega popra, 2 dcl mesne osnove, sol, poper, ščepec sesekljane peteršilja, 2 žlici kisle smetane

Čebulo olupimo in drobno sesekljamo. Piščančja jetra očistimo in narežemo na drobne kocke. V primerni ponvi na vročem olju prepražimo sesekljano čebulo in piščančja jetra. Začinimo s soljo, poprom in worcestersko omako. Zalijemo z rdečim vinom in povremo. Odstavimo in malo ohladimo. Jetrni nadev napolnimo v mesne žepe, ki smo jih naredili z ostrim nožem.

Fileje spnemo z zobotrebeci, začnimo in premažemo z gorčico. V ponvi segrejemo olje in fileje z obeh strani popečemo. Meso vzamemo iz posode in na toplem shranimo. Sok od pečenja razmastimo, zalijemo z mesno osnovo, dodamo zeleni poper, kisel smetano in sesekljan peteršilj. Za nekaj minut prevremo in z omako prelijemo pripravljene fileje.

Pirina rižota s porom in šampinjoni

250 g pire, 8 dcl vode, 150 g pora, 150 g šampinjonov, 50 g olja, sol, poper, timijan, lovorjev list

Pirino zrnje namočimo en dan prej v zadostno količino vode.

V vodo damo odcejeno pirino zrnje,

Danijel Kozar, vodja kuhinje v hotelu Ajda Terme 3000

solimo, dodamo lovorjev list in kuhamo približno 40 minut. Ko se skuha, pro odcedimo. Por očistimo in narežemo na kolobarje. Prav tako očistimo in operemo šampinjone ter jih narežemo na lističe.

Narezan por na olju prepražimo, ko zarumeni, dodamo na lističe narezane šampinjone in kuhano piro, začnimo in zalijemo z malo vode. Počasi dušimo približno 10 minut.

Radič s slanino in semeni

400 g rdečega radiča, 100 g panceta, 30 g sončničnega semena, 1 strok česna, 2 žlici olivnega olja, 2 žlici balzamičnega kisa, sol, poper

Radič očistimo in operemo. Panceto narežemo na rezance. Na olivnem olju zdušimo česen, dodamo na rezance narezano panceto, zalijemo z balzamičnim kisom, malo prevremo, malo ohladimo in prelijemo čez pripravljen radič. Solimo in popramo ter potresemo s semeni.

Kostanjeva rezina s piškoti

2,5 dcl mleka, 50 g piškotov, 1 žlica rumo Kostanjeva krema: 400 g kuhanega pretlačenega kostanja, 15 g sladkorja v prahu, 1 vanilin sladkor, 2,5 dcl sladke smetane, 30 g želatine, 150 g marmelade, 2 žlici medu

Priprava kreme: V pretlačeni kostanj zmešamo sladkor v prahu in vanilin sladkor. Želatino namočimo v hladno vodo in raztopimo v malo tople vode. Sladko smetano čvrsto stepemo ter zmešamo z želatino in pretlačenim kostanjem.

Podolgovat model obložimo s folijo. Na dno modela zložimo plast piškotov, ki jih prej namočimo v mlačno rumovo mešanico. Nato piškote premažemo z marmelado. Na to damo kremo. Postopoma še enkrat ponovimo in vse skupaj počakamo, da nekaj ur v hladilnik. Ko se strdi, stresemo iz modela, narežemo na poljubne rezine in okrasimo s celimi kuhanimi kostanji, ki smo jih prej namočili v medu.

Svet digitalnih tehnologij

Povečajmo čas delovanja prenosnika

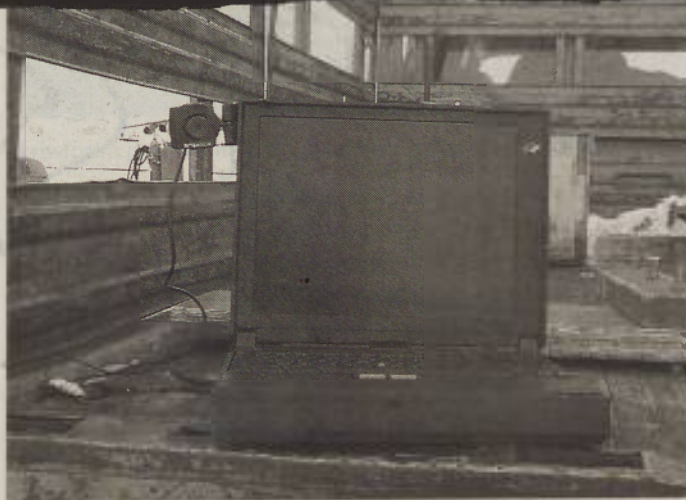
Uporabnikov prenosnih računalnikov je čedalje več. Zadnja leta je namreč ta segment računalništva precej napredoval in tako ne velja več, da je prenosnik po zmogljivostih dosti slabši od namiznega računalnika. Seveda pri povečani zmogljivosti najbolj trpi baterija. Prej ali slej se vsak uporabnik prenosnega računalnika vpraša, kako dolgo bo zdržala baterija. Za večino na žalost premalo. Zaslona, disk in grafična kartica bodo ob močni obremenjenosti kaj hitro spraznili baterijo. Za daljši čas delovanja baterije lahko mnogo storimo kar sami:

1. Programi za kontrolo porabe. Nekateri proizvajalci dodajo prenosniku programe za kontrolo porabe energije. V nasprotnem primeru lahko uporabimo tudi možnosti, ki jih ponujajo že sami windowsi. Z nastavitvijo varčevalnih funkcij, ki glede na naše potrebe po določenem času neaktivnosti ugasnejo dele prenosnika, lahko podaljšamo delovanje baterije.

2. Svetlost zaslona. Prenosnikov zaslon je velik porabnik energije. Z zmanjšanjem svetlosti ekrana bomo pridobili precej minut delovanja. Svetlost lahko običajno enostavno spreminjajo kar s tipkami. Najbolj varčen pa je seveda ugasnjen zaslon.

3. Odklop. Odstranite PC-kartice, USB in podobne naprave, ki jih med delom ne rabite. Izklopite ali onemogočite kartico za brezvrvično povezavo, ko je ne rabite. Vse to vam privarčuje pri bateriji.

4. Spanje kot pri medvedu. Večina prenosnikov ima možnost vključitve načinov pripravljenosti in hibernacije

kar prek tipk. Pripravljenost shrani podatke v RAM in delno izklopi prenosnik. Hibernacija posname podatke na disk in prenosnik popolno izklopi. S tem prihrani še več energije kot stanje pripravljenosti, vendar traja ponovni zagon nekoliko dlje. Še vedno pa hitreje kot pri normalni izklopitvi in ponovnem zagonu prenosnika.

5. Minimalni programi. Da prenosnik ne bi delal po nepotrebnem, ustavite vse naprave in programe, ki jih ne potrebujete. Mnogo ikon v spodnji opravilni vrstici nakazuje na množico programov, katerih ves čas gotovo ne potrebujete. Nepotrebne naprave lahko onemogočite, če greste v »Device Manager« in izberete Onemogoči (»Disable«).

6. Več pomnilnika. Z večjo količino pomnilnika zmanjšate potrebo sistema po shranjevanju določene količine informacij na disk, ki je veliko večji porabnik

energije kot pomnilnik.

7. Čiščenje. Vsakih nekaj mesecev očistite kovinske kontakte baterije. Uporabite krpo, navlaženo s čistilnim alkoholom.

8. Rezervna baterija. Če zmorete, si priskrbite rezervno baterijo, ki bo precej podaljšala neodvisnost vašega prenosnika od električne vtičnice.

9. Polnjenje. Novejše litijeve baterije lahko polnite kadarkoli. Dobro je vedno imeti zraven polnilec. Če greste v državo z drugačno elektriko, ne pozabite napetostnega pretvornika. Pomaga lahko tudi polnilec za avto. Starejša baterije Ni-Cd ali Ni-Mh je priporočljivo za optimalno delovanje vsake toliko časa do konca izprazniti in popolnoma napolniti.

10. Grafična kartica. Novejši prenosniki vsebujejo zelo zmogljive grafične kartice. Vedeti je treba, da bo bateriji v tem primeru precej hitreje pošla sapa. Za manj grafično zahtevne uporabnike je boljše izbira prenosnik z integrirano grafično kartico na osnovni plošči, ki ni tako zmogljiva, vendar porabi precej manj energije.

Na čas delovanja baterije zelo vpliva delo, ki ga želimo opravljati na prenosniku. Za pisanje dokumentov in brskanje po internetu vam bo dovolj takšen, ki ne vsebuje zelo zmogljivih in energijsko požrešnih komponent. Zaigrajte grafične aplikacije pa boste potrebovali boljše. Če kupujete prenosnik, bo z vidika trajanja baterije trenutno najprimernejši takšen, ki vsebuje tehnologijo Intel Celeron, no ali procesor AMD mobile.

Mag. Matej Gombosi, univ. dipl. inž. rač. in inf.

HOROSKOPEN

Za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

pen

Radgonski občini in Komunalni ni bilo treba plačati visoke odškodnine

OSTE
BAKAL

I Z

M

O J E G A

A

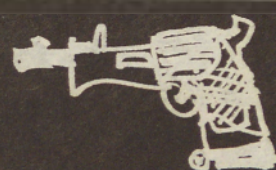
R

H

I

V

A

Namesto zahtevane odškodnine je tožnik plačal visoke stroške

XXVI

V Gornji Radgoni je zahtevala domnevno poškodovana hrvaška državljanka 624.600,00 tolarjev odškodnine z obrestmi od septembra 1997, a je ostala brez nje, svojci pa bodo morali plačati še dobrih 500.000,00 tolarjev stroškov toženih strank.

Kako dolgotrajni in neizprosni so slovenski sodni mlini, se je v letu 2003 prepiral tudi hrvaški državljani Predrag Fleš iz Zagreba. Namesto da bi mu okrajno sodišče v Gornji Radgoni prisodilo predmetno in zahtevano odškodnino za njegovo pokojno mamo Marijo, ki naj bi se že 26. junija leta 1995 telesno poškodovala v Gornji Radgoni, je namreč na koncu moral plačati še dobrih 500.000,00 tolarjev sodnih stroškov toženih strank. Spomniti se kaže, da je pokojna Marija Fleš, ki jo je zastopala odvetnica Tanja Koračin Bohar iz Murske Sobote, na okrajno sodišče v Gornji Radgoni že 1. aprila 1996 vložila tožbeni zahtevek, ki je bil pozneje modificiran, in ker bi tožnici Občina Gornja Radgona (zagovornik: Ivan Mečnik iz Murske Sobote), takratno Komunalno podjetje Gornja Radgona (zagovornik: Janez Kantič iz Gornje Radgone) in optik Branko Gruber iz Maribora morali solidarno in nerazdelno plačati na žiroračun svoje pooblaščenke znesek 624.600,00 tolarjev z zamudnimi obrestmi od dneva vložitve tožbe (in to bi ob izreku sodbe znašalo več kot 2.000.000,00 tolarjev), ob tem pa povrniti tudi vse pravdne

stroške, tudi z zamudnimi obrestmi, in to pod grožnjo prisilne sodne izvršbe.

Toda predsednik okrajnega sodišča v Gornji Radgoni, sodnik Marjan Neuvirt, ni bil takšnega mnenja in je na podlagi izvedenih dokazov takšen predlog zavrgel ter Flešu naložil plačilo nastalih pravdnih stroškov v skupnem znesku dobrih 500 tisočakov, obresti pa so tekle od 7. februarja 2003. V obrazložitvi je sodnik Neuvirt med drugim zapisal, da je tožnica Marija Fleš 1. aprila 1996 zahtevala odškodnino zaradi povzročitve gmotne in negmotne škode, ki naj bi jo utrpela 26. junija 1995, ko naj bi pri izstopanju iz avtobusa na avtobusni postaji v Gornji Radgoni stopila v razpokan in nezavarovan jašek, pri čemer naj bi dobila hude telesne poškodbe, zaradi katerih je poleg negmotne še gmotno škodo. Ker pa je omenjena v tem času že umrla, je na mesto tožnice vstopil njen sin Predrag Fleš, ki je vmes umaknil zahtevek po negmotni odškodnini. Med obravnavo so vse tri tožene stranke vseskozi zanikale svojo odgovornost, s tem pa tudi temelj odškodninske odgovornosti. Trdili so tudi, da ni dokazano, da bi do dogodka sploh prišlo in da bi se v njem oškodovanka telesno poškodovala. Sodišče je zaslišalo

tudi nekaj prič ter se seznanilo še z nekaj dokaznimi predlogi, zlasti fotografijami spornega jaška ter medicinsko in drugo listinsko dokumentacijo. Po zbranih dokazih je sodišče ocenilo in presodilo, da tožnik ni uspel dokazati ne obstoja škodnega dogodka ne višine nastale škode in ne povezanosti med morebitno nastalo škodo in dogodkom.

»V zvezi z domnevnim škodnim dogodkom kritičnega dne, ko naj bi se oškodovanka poškodovala na nezavarovanem razpokanem jašku, pa tega škodnega dogodka tožeča stranka ni uspela dokazati. Tako škodnega dogodka ni videl nihče, pri čemer je priča Franc Plečko res pomagal neki ženi in verjetno tudi res pokojni poškodovanki na noge, toda sam ni videl, kje in kako naj bi padla, saj jo je videl ležati samo na tleh. Tudi druge zaslišane priče škodnega dogodka niso videle. Res naj bi bila očitvidka škodnega dogodka vnučinja oškodovanke Dora Fleš, vendar pa tožeča stranka ni založila ustreznega predujma za zaslišanje te priče v Republiki Hrvaški, kot je to tudi sama izrecno predlagala, in to kljub večkratnim pisnim opozorilom sodišča. Zato sodišče tega dokaza zaradi pasivnosti tožeče stranke ni moglo izvesti.

Tako so ostale navedbe tožeče stranke glede obstoja škodnega dogodka zgolj navedbe dejstev, ki so ostale nedokazane. Sodišče tako ni moglo slediti in sklepati o škodnem dogodku zgolj na podlagi predloženih fotografij nezavarovanega jaška, ki bi sicer morda lahko bil vzrok za padec oškodovanke, morda pa tudi ne, dejstvo pa obstaja, da sodišče zgolj na podlagi fotografij nekega neurejenega segmenta pločnika na AP v Gornji Radgoni še ne more sklepati o tem, da naj bi oškodovanka padla prav na tem pločniku. Tudi ni nobenega dokaza o tem, ali je oškodovanka dobila poškodbe, kot jih navaja v medicinski dokumentaciji, saj tudi nobena od zaslišanih prič oškodovanke ni videla krvaveti ali ni zaznala kakšne v medicinski dokumentaciji navedene poškodbe. Kje in na kakšen način je tedaj prišlo do poškodb pokojne poškodovanke, je tako ostalo nedokazano dejstvo. »je v obrazložitvi med drugim zapisal okrajni sodnik Marjan Neuvirt in zaradi tega izdal že omenjeno sodbo in sklep, ki je kmalu postal pravnomočen.

Tako je hrvaški državljani namesto zahtevane dokaj visoke odškodnine sedaj moral plačati še dokaj visoko odškodnino drugim.

Na kolesu od Brezij do Medžugorja

Gostitelja kolesarstva Bojan in njegov oče Jože Kavaš iz Beltincev sta se letos 15. avgusta na »velko« polna energije s kolesi podala na pot z Brezij, znanega slovenskega romarskega kraja, do Kraljice Miru v Medžugorju. Njuna želja je bila, povezati poti, ki jih nekdanj niso ločevale državne meje, moliti k Mariji za ljubezen v družinah ter graditi poti miru in sprave med narodi. Pot sta začela v četrtek, 12. 8., z blagoslovom na Brezjah, nadaljevala skozi Ljubljano, Kočevje in prečkala prek Gorskega Kotarja do Senja, kjer sta bila prvič na poti. Njuna podpora na poti sta bili ženi Mateja in Milka, ki sta ju spremljali z molitvami in poskrbela, da jima nič ni manjkalo. Pot v Slovenijo je bila dobro ogrevanje pred Gorskimi Koprami. Izbrala sta pot, ki vodi po stranskih gozdovih skozi gozdove dišečih iglavcev, in se zadnje spustila k morju do Novega Vinogorja. Vroč morski zrak ob spustu do morja je bil začetek premagovati jadransko magistralo. Pot sta vožnja s pogledom na morje je bila taka, da jo želi vsak kolesar. Po premoru v Starigradu pot nadaljevati skozi Obrovac in do Sibenika. Videli so tudi posledice, ki jih vojna in sovraštvo pustila za seboj. Mnoge hiše se danes pričaju o ljudeh, ki so izgubili osamele tovarne kažejo na zablode gospodarstvenikov nekdanje države in željo na boljše prihodnost. Tretji dan jih je pot vodila prek Splita do Makarske, kjer so se okusno dalmatinsko hrano in prijetno gostitelja. Pot iz Makarske je vodila po obali do Brijunov, od koder bi lahko objel ves svet. Čez Vrgorac so zvečer prispeli v Metković, navdušeni in hvaležni, da so varno dosegli cilj.

Bojan Zadravec

Komentar Bojana Kavaša ...

Sesti na kolo, mi poleg rekreacije pomeni tudi soočenje s samim seboj in prostrano naravo. Biti na poti, ki se vije prek hribov, počasi vleče k ravnici ... Ko se namreč spopadeš s hribom, se spopadeš tudi sam s seboj. Vsak ovinek, ki je premagan, sporoča, da je vrh bližje. Bolj ko se utrdiš, lepša postane vožnja navzgor, veselje nad osvojitvijo vrha premaga vsako utrujenost. Mogoče bi opazovalec pripomnil, čemu se je treba vzpenjati s kolesom, če pa imaš avto, oz. kaj ti je tega sploh treba. Športnik mu bo odgovoril, da je zadovoljstvo nepopisno, kljub trudu in odpovedi. Čudna logika, toda življenjska zgodba. Težje poti prinašajo več zadovoljstva. Zdravje zahteva aktivnega človeka, ki mu glavna aktivnost ni zgolj gledanje olimpijskih iger po televiziji. Olimpijski duh je sicer letos združil narode pri svojem izviru v Grčiji. Začetek tega druženja je sovpadal z Marijinim praznikom, ki prav tako združuje narode sveta na poti k njenim svetiščem. Zdrav duh v zdravem telesu – je bilo rečeno v stari zakladnici modrosti. In tega nam je ponujeno veliko, le sami moramo narediti korak.

In tako sva z očetom Jožetom sedla na kolo. Do letošnjega leta sva za seboj pustila že dosti skupnih kilometrov, to leto sva se odločila, speljati jih drugače. Najino romanje na »velko mešo« je bilo letos od Marije Pomagaj na Brezjah do Kraljice Miru v Medžugorju. Želja je bila, povezati poti, ki jih nekdanj niso ločevale meje, moliti k Mariji za ljubezen v družinah in graditi poti miru in sprave med narodi. Iti na daljšo pot s kolesom, ne zahteva dosti govorjenja, je pa treba sebe pripraviti za daljše žuljenje zadnjice in poganjanje pedalov.

Potovanje je bilo življenje v malem. Od vzponov do spustov, od neskončne ravnice do ostrih ovinkov. Pot nam je dokazovala, da sami zmoremo le malo, učila nas je potrpežljivosti. Spomini dežnih kapelj, ki so nas blagoslovile v Sloveniji, lahкотen spust proti neskončnosti morja, božanje toplega vetriča, dišave borovih gozdov, osvajanje vrhov, kjer ti diha jemlje pogum tistih, ki so gradili ceste. Vse to so darovi, ki nam jih je Marija podarila, ker smo si upali iti k njej po težji poti. Težja pot je pomenila tudi več napora, ki pa je bil poplačan z mnogimi spoznanji. Spoznanji, da moramo spoštovati najprej človeka in za njim nič manj vse stvarstvo. Spoznanja, da skupaj lahko pridemo dlje, tako na kolesu kot v duhu.

Njena domovina

Leonardo DiCaprio in Gisele s poglavarjem Indijancev plemena Xingu Aritano. Dva dni sta preživela v družbi prvotnih prebivalcev in se poskušala živeti v njihovo kulturo.

Po poroki sta si Leonardo DiCaprio in brazilska manekenka nemškega porekla Gisele Bündchen obljubila, da bosta obiskala domovini enega in drugega. Najprej je Leonardo v Bostonu podprl demokratskega predsedniškega kandidata Johna Kerryja, nato pa sta še isti dan zapustila prijetno hišo v Hollywoodu in se najprej podala v Brazilijo, nato pa sta obiskala še Köln. Za oba je bil poseben dogodek obisk brazilska džungle. Dva dni sta se mudila na 22000 km² velikem rezervatu za Indijance v zvezni državi Mato Grosso, kjer njeni prebivalci z zahodno civilizacijo skorajda nimajo stika. Za dve noči ju je vzel pod streho sam vodja plemena Aritania, ki je za to priložnost naročil novo palmno listje, ki so ga položili na glinasto ležišče. Zjutraj je Gisele pomagala peči kruh iz manioke, Leonardo pa je šel na ribolov. Popoldne se je ona igrala z indijanskimi otroki, on pa je na ognju pekel ribe. Ob sončnem zahodu sta obiskala vaškega vrača, ki jima je v svoji kolibi po posebnem postopku očistil duši. Obisk v džungli je spremljalo nekaj reporterjev, ki so ob slovesu zabeležili takšno iskreno izjavo neke domorodke: »Tako sta suha in odvratna!«

V pričakovanju petega člana družine: Rebecca in David Beckham, Brooklyn in Romeo

Rada bi deklico

»Res je! Noseča sem in ne morem opisati radosti, ki jo čutim ob tem. Tudi David je presrečen in oba se strinjava, naj se otrok rodi v Španiji, in da bova za njegov spol zvedela ob rojstvu,« je izjavila Victoria Beckham (30) in tako potrdila, da s soprogom, leto mlajšim Davidom, pričakujeta tretjega otroka. Slavnici par že ima dva otroka, oba moškega: spola: petletnega Brooklyna in (vsak čas) dveletnega Romea. Tretji naj bi prišel na svet v začetku prihodnjega leta.

V tem času sta se že nekoliko umirila kriza in razburjenje v zakonu, ki ga je povzročila Beckhamova nekdanja tajnica Rebecca Loos. Izkazalo se je, in Rebecca je to potrdila, da je tajnico in slovitega nogometaša poleg službenih odnosov vezala tudi ljubezenska romanca, ki je trajala kar nekaj časa in ki bi se lahko končala tudi drugače, s kakšno ločitvijo na primer. Kot rečeno, je Davidov skok čez plot

že pozabljen, nekdanja članica skupine Spice Girls pa se pripravlja na pomemben dogodek v sredini februarja. Mimogrede naj zabeležimo, da David, ki je očitek vrhunec svoje nogometne kariere doživel, pri nogometnih strokovnjakih Real Madrida nima več takšne podpore, kot je imel pred dvema letoma, ob podpisu pogodbe, in očitno je, da je njegova kariera zvezdniskega nogometaša v zatonu. S tem pa tegob še ni konec. Pred dobrega pol meseca so neznanci v angleškem Leedsu ukradli računalnik, kjer je bil do podrobnosti opisan in shranjen načrt varovanja družine Beckham doma in v tujini – od namestitve varnostnih kamer do alarmnih signalov. Družina je prestrašena z razlogom. Pred časom so v zadnjem trenutku preprečili ugrabitev njenih otrok: varnostna firma, kjer je bil ukraden računalnik, pa je obvestila policijo, da so neznanci v zvezi z njim že izsiljujejo.

Dekle meseca ...

Baron za rešetkami

Thatcherjeva: sin Mark in mama Margaret. Mark v svojih zrelih letih še vedno dela probleme svoji 79-letni materi.

Sina nekdanje britanske premierke Margaret Thatcher so pred kakšnimi 14 dnevi aretirali v Cape Townu v Južni Afriki, kjer živi od lanskega leta, pod obtožbo, da je vmešan v državni udar v Ekvatorialni Gvineji. Aretacija je pravi medijski škandal, vendar poznavalci pravijo, da britanska javnost ni ravno presenečena, saj se je, po njihovem mnenju, nekaj takega moralo prej ali slej zgoditi. Posli Marka Thatcherja so bili vedno na robu legalnosti in marsikdaj se je izvil le na račun matere. Tokrat mu tudi to ni pomagalo. Trenutno se nahaja, potem ko je plačal 167.000 funtov varščine, v hišnem priporu. Gvineja še

ni zahtevala izročitve. Če bi se to zgodilo, bi bil lahko tam obsojen tudi na smrt v Južni Afriki pa lahko pričakuje 15-letno zaporno kazen. Kakor hitro je mati izvedela za aretacijo, je prekinila dopust v ZDA in se vrnila domov v Anglijo. Mark Thatcher se je rodil leta 1963 kot dvojček s sestro Carol. Staršema je bil zgodnji mladosti delal probleme. Sli se je v elitnem zavodu Harrow, kjer je trikrat padel iz izpita računovodskega Ukvarjal se je z različnimi posli. Med drugim je bil borzni mešetar v Južni Afriki, v Hongkongu pa je trgoval z nakitom.

Privlačile so ga tudi avtomobilistične dirke. Leta 1982 je sodeloval na reliju Pariz-Dakar, njegov avtomobil se je izgubil v Sahari in je komaj usel seviti. Po posredovanju matere in očeta ga je našla vsega izčrpanega alžirska marševalna ekipa. Takrat se je njegova mati v javnosti prvič razjokala, kar je bilo za »železno lady« nekaj nepojmljivega. Mark bo v hišnem priporu do februarja, ko bo začetek sojenja. Soproga mu ne bo stala ob strani: ko je zvedela za neljubi dogodek, je zložila krovček in s 15-letnim Michaelom in hčerko Amaro do (11) vrnila v rodni Teksas.

Kupil ji bo restavracijo

Stari pregovor pravi in vsi starejši to lahko seveda tudi potrdijo, da ljubezen ni večna. Očitno se tega zaveda igralec Nicholas Cage, ki se je nedolgo od tega poročil (o novi Nicholasovi ljubezni smo poročali pred nekaj meseci) z enkrat mlajšo natakario Alice Kim. Prijatelji Nicholasa Cagea pravijo, da je fant precej ljubosumen in najraje vidi, če je njegova nova soproga doma in uživa v bogastvu. Po drugi strani pa menda Alice doma v bogato opremljenem hollywoodskem Cageovem stanovanju umira od dolgočasje in si želi nazaj k staremu poslu, med ljudi. Nekaj časa je prepričevanje, češ da jo bodo napadali razni vsiljivci in paparazzi, uspevalo, na koncu pa je moral Nicholas popustiti. Vendar Alice ne bo šla delat nazaj v kitajsko restavracijo, kjer sta se spoznala. Obljubil ji je, da ji bo pomagal kupiti lokal, ki ga bo opremila po lastnem okusu.

Nicholas Cage in soproga Alice, ki noče sedeti doma in čakati, kdaj bo prišel njen dragi.

Najdražje priznanje

Legenda na kitari Carlos Santana, soproga Deborah in sin Salvador ob podelitvi pomembne nagrade

»Doslej sem dobil številna priznanja, a nagrada Latinskoameriške akademije za glasbeno umetnost mi vseeno pomeni največ, ker so mi jo podelili pripadniki mojega naroda,« je povedal legendarni kitarist Carlos Santana (57), ko je konec minulega meseca prejel v Los Angelesu nagrado Latin Grammy Awards in bil hkrati razglašen za glasbenika leta. Za to priložnost je pripravil poseben koncert v hotelu Century Plaza, kjer je publiko navdušil z instrumentalno izvedbo številnih uspešnic.

Zvezde predstavile

zvezdo

Slavni italijanski designer Armani z Borisom Beckerjem in pevko Christino Aguilere pred začetkom revije

Po Berlinu so nedavno od tega zdaj še v Milanu predstavili posebno izvedbo novega karadesa A-razreda. Predstavitve je bila, kot se za takšen avtomobil spodobi, veličastna. Ocenjeno so namestili v dvorcu Sforzesco, zgrajenem v sredini 15. stoletja, ki je bil za to posebno atraktivno osvetljen. Prireditve, ki se je začela že zgodaj popoldne, ni se udeležili, kot je pozneje povedal predstavnik za tisk, vsi povabljeni, teh pa ni bilo malo. Prišli so znani obrazi iz sveta športa, estrade in filma. Tako smo lahko med gosti videli teniškega asa Borisa Beckerja, avtomobilskega dirkača Formule 1 Davida Coultharda, legendo ameriške atletike Edwina Mosesa, pa celo Hrvat, trenutno reprezentant Milanu, Dario Šimić in njegova rojakinja, TV-starleta Nina Morić, nista prišla. Za ogrevanje so si prisotni najprej ogledali modno revijo Giorgia Armanija. Njegov modni kreator je imel pravico do predstavitve svoje kolekcije, saj bo na karoseriji novega Mercedes A, ki bo prišel na tržišče prihodnje pomlad, njegov podpis. Preden so pokazali novo vozilo, ki ga bodo med prvimi zanesljivo vozili tudi slovenski petičneži, je bil koncertni popopralka dogodek Christine Aguilere. Zabava se je zavlekla pozno v noč, pa je bilo menda v prostoru za kokejte, kjer je glasbo mešal DJ Cameron, sin ameriškega igralca Michaela Douglasa.

Čas ne sprašuje ...

Martin Sheen 1967-2004

V sedemdesetih letih so ga razglasili za novega Jamesa. Vrednotili so ga za karakternega igralca, ki se je povsem posvetil filmu. Apokalipsa zdaj. S svojim značilnim smehom in prijazno prijaznostjo ne samo filmske publike, ampak tudi gledaliških deskah. Kljub 64 letom je ostal borič proti vojnami. Jezo ameriških oblasti si je prizadeval z organizacijo demonstracij proti vojni v Iraku.

1967

1983

1990

1996

2004

Fešta, kot je še ni bilo

»Rad bi imel veliko proslavo, na kateri bi se zbrali vsi moji prijatelji. Mislim, da bi bilo najbolje, da bi bila ta zabava kar pri meni doma. To bo najbolj nora zabava, in če bi bila v kakšnem lokal, bi se še kdo našel, ki bi štel kozarce - popite in polomljene.«

Tako nekako je povedal svoje želje in zamisli princ Harry svoji sestrični Zari, hčerki princeze Ane. Mlajši sin princa Charlesa je sredi septembra praznoval svoj 20. rojstni dan, in da ne bi bilo kaj narobe, je organizacijo zaupal kar sestrični, za katero je znano, da ravno tako ljubi nore zabave kot njen bratranec.

Ko smo to pisali, se je na zabavo šele pripravljalo. Če je kaj pricurljalo v javnost, bomo seveda objavili v naslednjem Penu.

Sin princa Charlesa in sestrična Zara Philips. Pravijo, da sta dobra prijatelja, med katerima ni skrivnosti. Zdaj ji je zaupal izvedbo praznovanja rojstnega dne.

Bralci Péna se predstavljajo

Vladimir Črešovnjak iz Šprinca:

Bil je praznično napravljen, sedel je za mizo in bil je dobre volje. Ko je spregovoril, sem takoj ugotovil, da mora biti doma nekje v okolici Razkrižja. Prizorišče najinega srečanja pa je bilo pri mostu čez Muro Bistrica-Razkrižje, in to na prekmurski strani. Kmalu sva si imela veliko povedati. Ko sem mu razkril svojo identiteto, je brž dejal, da imajo Vestnik tudi pri njihovi hiši in da seveda z veseljem prebira in opazuje tudi tisto, kar je v prilogi Pén. Bil je pripravljen povedati nekaj več tudi o sebi.

Zidarski »kelner« in vojaški kuhar

»V Šprincu sem se rodil in tam tudi ves čas živim. No, vmes sem bil dve leti pri vojaki. Še prej sem seveda končal osnovno šolo na Razkrižju, potem pa sem se dve leti priučeval za zidarja pri mojstru Novaku iz Veščice. Ta poklic me je tudi najbolj zanimal. V začetku sem moral seveda delati večinoma kot zidarski »kelner«. Saj veste, kaj je to, ali ne? Ščasoma pa sem lahko kaj delal tudi z žlico in drugim zidarskim orodjem.

Zanimivo je bilo tudi pri vojaki v Umagu, Pulju in Petrovem Selu. Tam sem bil namreč kuhar. Tako je odločil kapetan Alojz, ki je enostavno rekel: »Vladek, ti boš za kuharja!« Lahko se pohvalim, da mi je šlo tudi to delo še kar dobro od rok. Največkrat sem moral kuhati pasulj in golaž s koruzno polento. Tudi doma sem nekaj časa ponosen stopil k štedilniku in pokazal, kaj sem se naučil pri vojaki. Ko sem se poročil z Marijo Vozlič, pa je kuhinjo vseeno prevzela ona, ob tem pa je morala skrbeti še za najinih osem otrok.

Če ni šlo drugače, je izumljal

Najprej je kazalo, da bom delal samo na domači kmetiji, a sem se leta 1975 spet podal med zidarje. Delal sem marsikaj, ves čas pa je bila moja želja, da bi se specializiral za sestavljanje kmečkih peči in kaminov. Kako se to dela, mi je rade volje pokazal Karlek Žuman iz Ljutomera. Najprej sem se preizkusil doma, in ker je projekt uspel, sem začel prevzemati tudi dela pri drugih. Rekel bi, da sem zgradil

Sam od sebe se je naučil plesti marsikaj iz vrbovega šibja.

Praznično napravljen je sedel za mizo.

več kot petdeset peči za ogrevanje oz. kaminov in dvajset krušnih peči. Če ni šlo drugače, sem delal po lastnih zamislih.

Rad kolesari in zna tudi plesti

Po gostilnah ne hodim rad, čeprav se kakšni včasih ne morem izogniti. Avtomobila ne vozim, ampak je moje prevozno sredstvo kolo. Če je treba, se zapeljem v Ljutomer, Berkovce, Grabšince in tudi v Mursko Soboto. To so zame najlepša

Ko je končal osnovno šolo, se je izučil za zidarja. Še vedno rad vzame v roke zidarsko žlico, čeprav je star že petinšestdeset let.

Doma se je najprej preizkusil v zidanju krušne peči. Žena Mimika pravi, da dobro vleče.

marsikaj mu gre od rok

Pred dvema letoma se je lotil tudi obnove peči oz. kamina za ogrevanje razkriškega župnišča. Pri delu mu je pomagal Janko Kokl s Šafarskega.

potovanja. V tujini nisem bil nikjer drugje kot v sosednjem Banfiju na Hrvaškem. Tam imam sorodnike.

- Star 65 let, visok 165,1 cm, tehta pa 65,2 kilograma

- Lasje že nekoliko osiveli in zadaj dolgi

- Komunikativnost: zelo zgovoren

- V nedeljo popoldne ne spi

Politika me ne zanima preveč, razen da grem običajno na volitve. Pozimi, ko nisem imel zidarskega ali pečarskega dela, sem se sam od sebe izučil tudi za pletarja iz vrbovega šibja. Tako je šlo iz mojih rok že veliko razno raznih korp, spletam oziroma bolje rečeno opletam tudi steklenice in pletem še lestence za luči. Šibe si pripravim sam, tako da jih dam za dve uri kuhati, nato pa se v tisti vodi namakajo dva dni, da se porumenijo. Potem jih olupim in pripravim za pletenje. Ali me veseli še kaj drugega? No, rad sem v dobri družbi, recimo za kakšni prireditvi. Žal se ne upam pridružitve pevcem, ker mislim, da bi bilo kaj narobe. Ko sem sam, pa

Jožef G. Bistriški

Katja Vundrl (na levi) je doma iz Cezanjevec. Ko raztegne harmoniko, vsakega zasrbijo pete in mu »zaigra« srce. Išče saksofonista, da bi se ji pridružil v ansamblu. Žal je njena prijateljica Laura Kreslin s Cvena ljubiteljica motorjev, tako da ne moreta biti glasbeni tim. Ona, Laura, išče samskega motorista. Obe Prlečki pa sicer skupaj obiskujeta gimnazijo v Ormožu in sta veliki prijateljici.

JOG